

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

2024 r.

Opracował:
Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzowie
Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Chorzów

Zatwierdził

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Jacek Króliczek

	SPIS TREŚCI	STRONA
1.	Wprowadzenie	2
2.	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3.	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	11
3.1.	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR	38
3.2.	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR	42
4.	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	50
5.	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	58
6.	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	69
6.1.	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	73
6.2.	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	73
7.	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	74
8.	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	81
9.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	83
10.	Wnioski końcowe	85

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, gmina, powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do corocznego sporządzenia oceny zasobów pomocy społecznej. Dokument ten powinien opierać się na analizie lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej oraz obejmować w szczególności: infrastrukturę, zasoby kadrowe, działalność organizacji pozarządowych, nakłady finansowe przeznaczone na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, a także dane dotyczące osób i rodzin korzystających z oferowanych form wsparcia.

Niniejsze opracowanie dotyczy sytuacji społecznej w Mieście Chorzów — mieście na prawach powiatu, położonym w centralnej części województwa śląskiego. Chorzów graniczy z Rudą Śląską, Katowicami, Bytomiem, Piekarami Śląskimi, Siemianowicami Śląskimi oraz Świętochłowicami.

Siedzibą władz samorządowych jest Urząd Miasta Chorzów. Powierzchnia gminy wynosi 33 km², co stanowi 0,27% powierzchni całego województwa śląskiego. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 3 019 osób/km², w województwie 350 osób/km².

Opracowanie zawiera szczegółowe dane dotyczące: struktury demograficznej i sytuacji społecznej mieszkańców, rynku pracy, infrastruktury społecznej, liczby osób i rodzin objętych pomocą, udzielanych świadczeń, zasobów instytucjonalnych, kadry pomocy społecznej oraz wydatków przeznaczonych na realizację polityki społecznej. Uwzględniono również aktywność projektową jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz współpracę z organizacjami pozarządowymi.

Ocenie poddano nie tylko stan obecny, lecz także kierunki zmian w odniesieniu do lat poprzednich. Analiza ma charakter porównawczy, wskazuje na widoczne trendy oraz pozwala sformułować wnioski dotyczące aktualnych i przyszłych potrzeb oraz wyzwań w obszarze polityki społecznej.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Stan mieszkańców Chorzowa na 30 czerwca 2024 r. wynosił 100 012. Zgodnie z danymi na 31 grudnia 2023 r., przedstawionymi w poniższych tabelach i wykresach, liczba ludności Chorzowa wynosiła 100 593 osoby, z czego 52,54% stanowiły kobiety, a 47,46% – mężczyźni. W porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2022 r., liczba ludności spadła o 1 321 osób, tj. o 1,30%, a do połowy 2024 r. zmniejszyła się o kolejne 581 osób.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. stopa bezrobocia w powiecie wyniosła 3,5%. Dla porównania: stopa bezrobocia w województwie śląskim kształtowała się na poziomie 3,6%, a w skali kraju – 5,1%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chorzowie wynosiła 1 376, z czego 54,22% stanowiły kobiety, a 45,78% – mężczyźni. Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 39%.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące m.in. demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) oraz w formie tabelarycznej informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące liczby hospicjów oraz liczby ośrodków dla cudzoziemców na terenie Chorzowa.

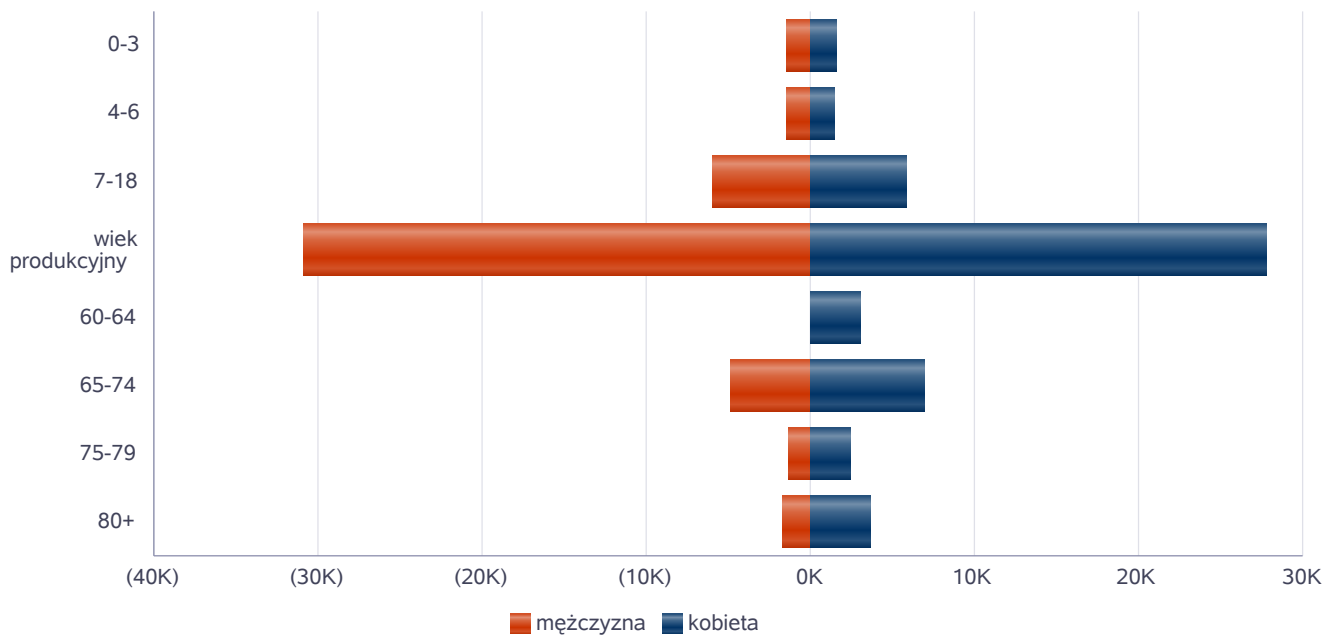
W formie graficznej zaprezentowana została również liczba placówek i miejsc dla dzieci (żłobki).

W zasobach infrastruktury społecznej gminy wg stanu na dzień 31.12.2024 r. znajdowało się:

- 819 miejsc opieki nad dzieckiem do lat 3 – z tego Żłobek Miejski w 2 lokalizacjach (155 miejsc), 10 żłobków niepublicznych w 12 lokalizacjach (610 miejsc), 2 kluby dziecięce (38 miejsc) oraz 2 dziennych opiekunów (16 miejsc);
- 25 przedszkoli wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach (odpowiednio 24 i 1), które dysponowały 3 165 miejscami;
- 30 świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży, w tym: 23 przyszkolnych i 7 pozaszkolnych funkcjonujących na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej prowadzonych przez organizacje pozarządowe realizujących zadanie na zlecenie Miasta Chorzów.

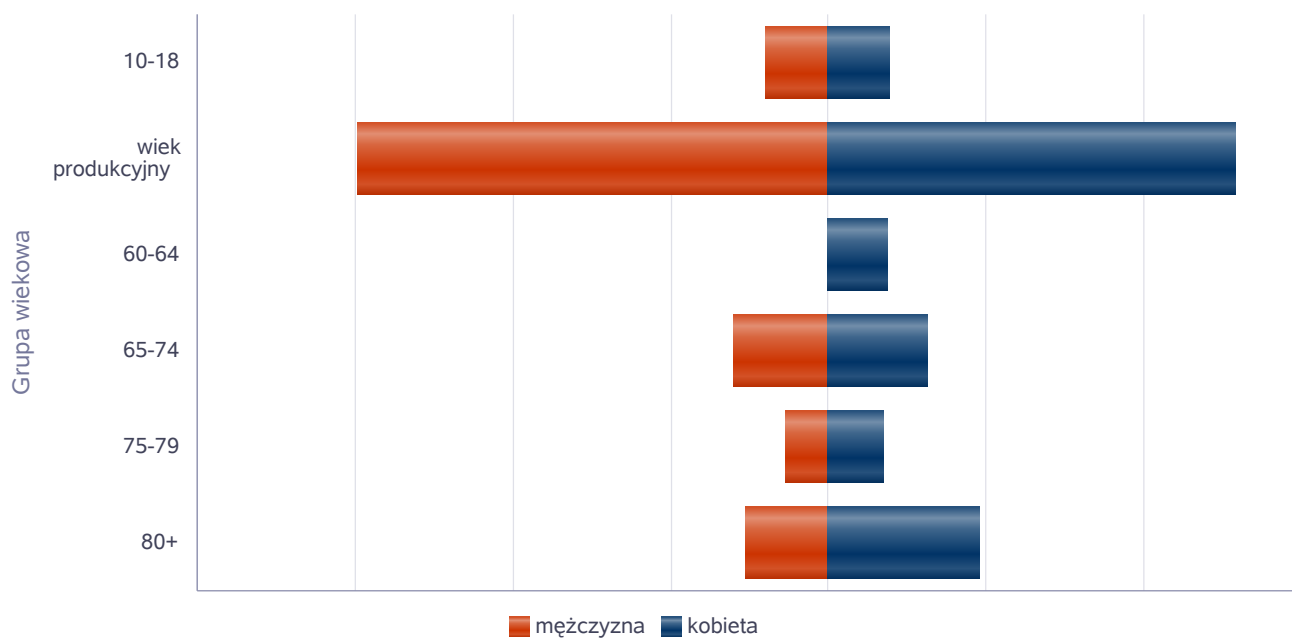
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	1 516	1 527
4-6	1 480	1 451
7-18	5 995	5 842
wiek produkcyjny	30 856	27 850
60-64		3 112
65-74	4 828	6 935
75-79	1 377	2 478
80+	1 685	3 661

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

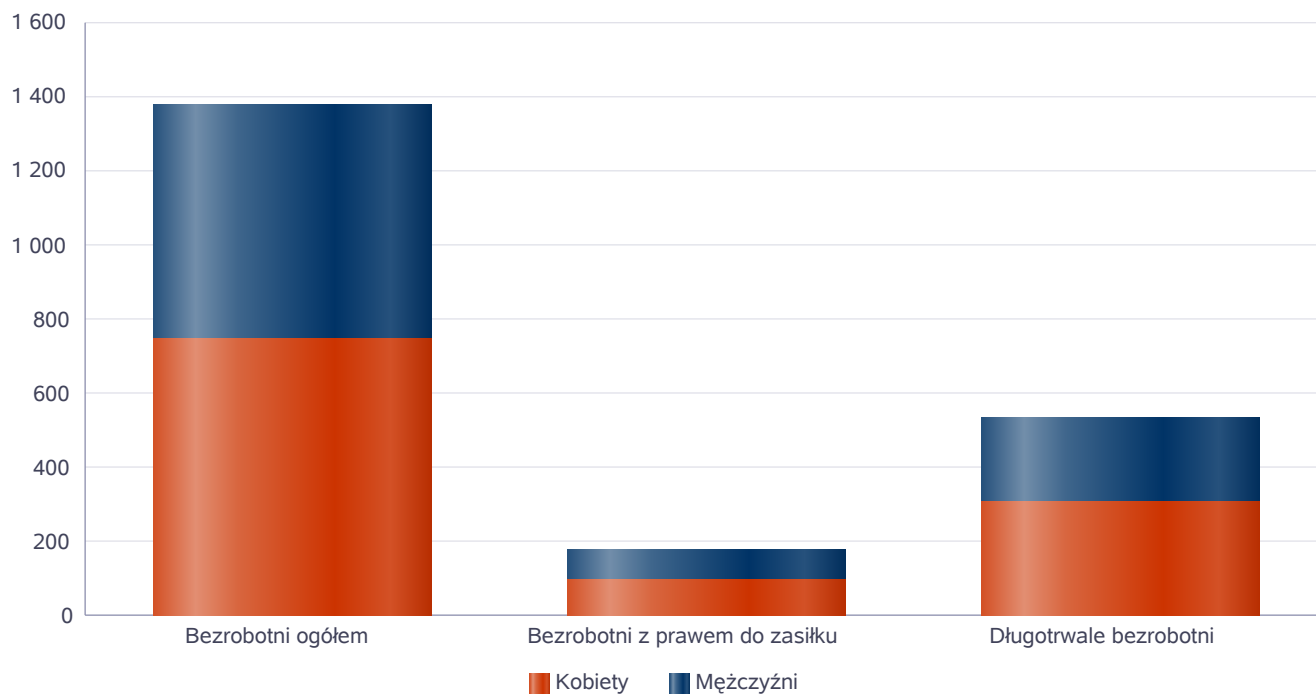
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
10-18	3 961	3 915
wiek produkcyjny	29 874	25 873
60-64		3 696
65-74	6 012	6 298
75-79	2 658	3 530
80+	5 232	9 544

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

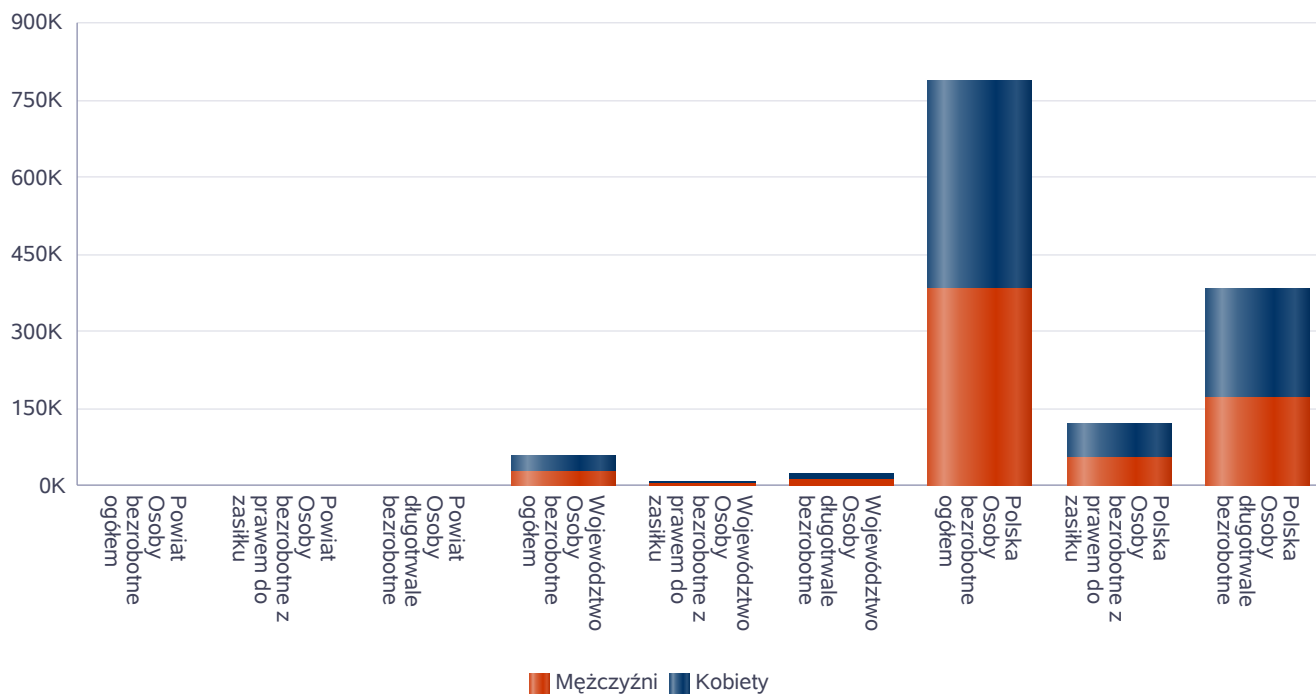
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku (poziom powiatu)

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	1 376	630	746
Bezrobotni z prawem do zasiłku	177	82	95
Długotrwale bezrobotni	537	228	309

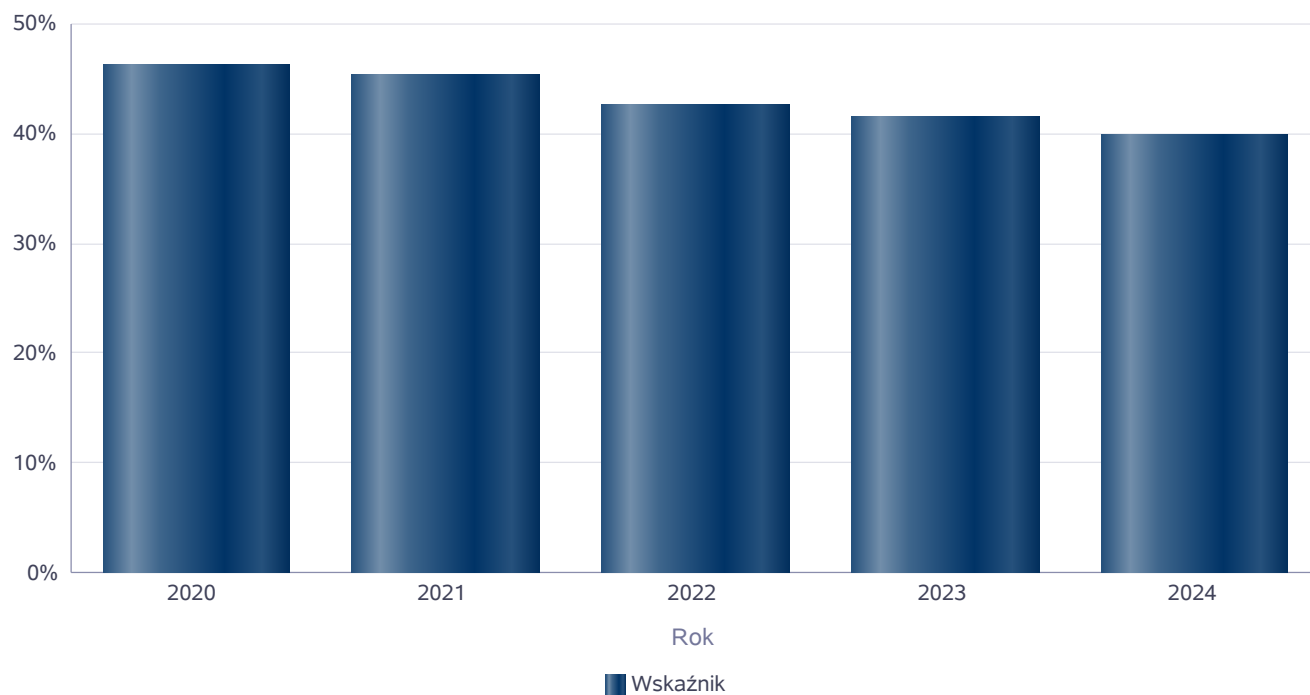
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	746	630	31 951	29 289	404 846	379 597
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	95	82	5 336	4 325	66 169	55 704
Osoby długotrwale bezrobotne	309	228	13 544	11 074	208 635	172 237

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

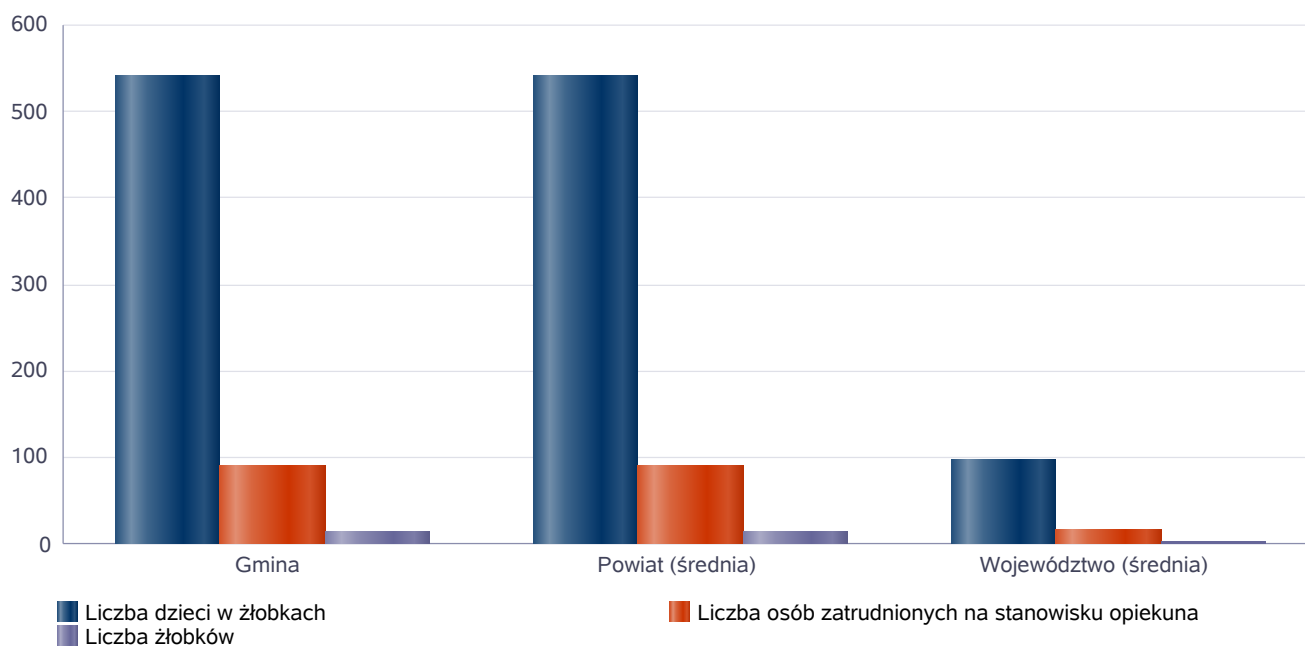
Rok	Wskaźnik
2020	46%
2021	45%
2022	43%
2023	42%
2024	40%

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Liczba dzieci w żłobkach	540,00
Gmina	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	91,00
Gmina	Liczba żłobków	14,00
Powiat (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	540,00
Powiat (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	91,00
Powiat (średnia)	Liczba żłobków	14,00
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	97,98
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	16,75
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	2,77

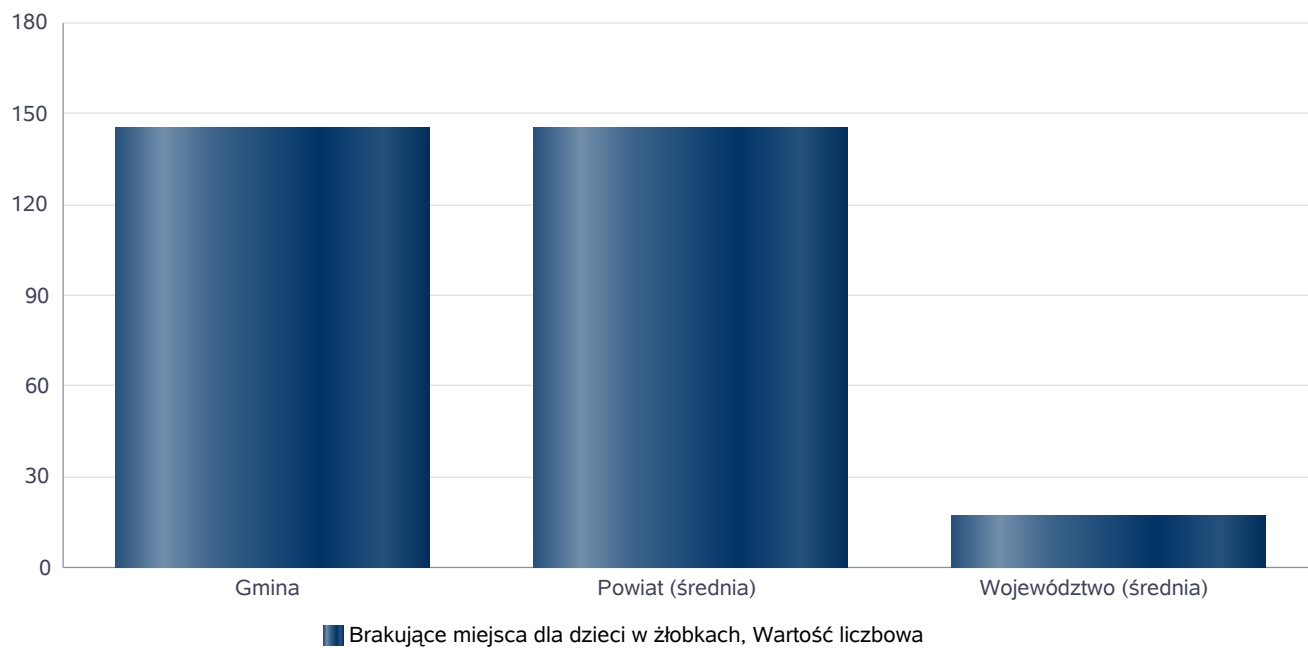
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	145,00
Powiat (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	145,00
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	17,41

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	9 990	7 553	7 553
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	821	435	435
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	1 388	1 508	1 508
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	216	206	206
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	50	28	28
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	25	30	30
Liczba hospicjów	7	1	1	1
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	0	0	0

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2024". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

W 2024 roku z pomocy i wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej skorzystało 4 776 osób (liczba ta obejmuje osoby z rodzin, które ubiegały się o wsparcie – niezależnie od tego, czy zostało ono przyznane decyzją administracyjną; uwzględniono tu również osoby korzystające wyłącznie z pomocy w formie pracy socjalnej). Stanowiło to 4,78% ogółu mieszkańców powiatu. W porównaniu z rokiem 2023, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia wzrosła o 88.

Jednocześnie liczba rodzin, którym przyznano świadczenia decyzją administracyjną, zmniejszyła się o 76 w stosunku do roku poprzedniego. Wskazuje to, że znaczna część osób zgłaszających się po pomoc nie wymaga wsparcia materialnego, a pomoc realizowana jest w innych formach – przede wszystkim poprzez działania wspierające poprawę funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku.

Wśród osób zgłaszających się po pomoc najczęściej identyfikowano osoby starsze, samotne, schorowane oraz rodziny dysfunkcyjne z ograniczonymi zasobami finansowymi. Potwierdza to zmieniający się charakter potrzeb – wiele z nich nie dotyczy wyłącznie wsparcia materialnego, lecz także pomocy ukierunkowanej na poprawę funkcjonowania w środowisku lokalnym. Wsparcie to powinno obejmować zarówno działania finansowe, jak i te skoncentrowane na zwiększaniu samodzielności, integracji społecznej oraz aktywizacji życiowej.

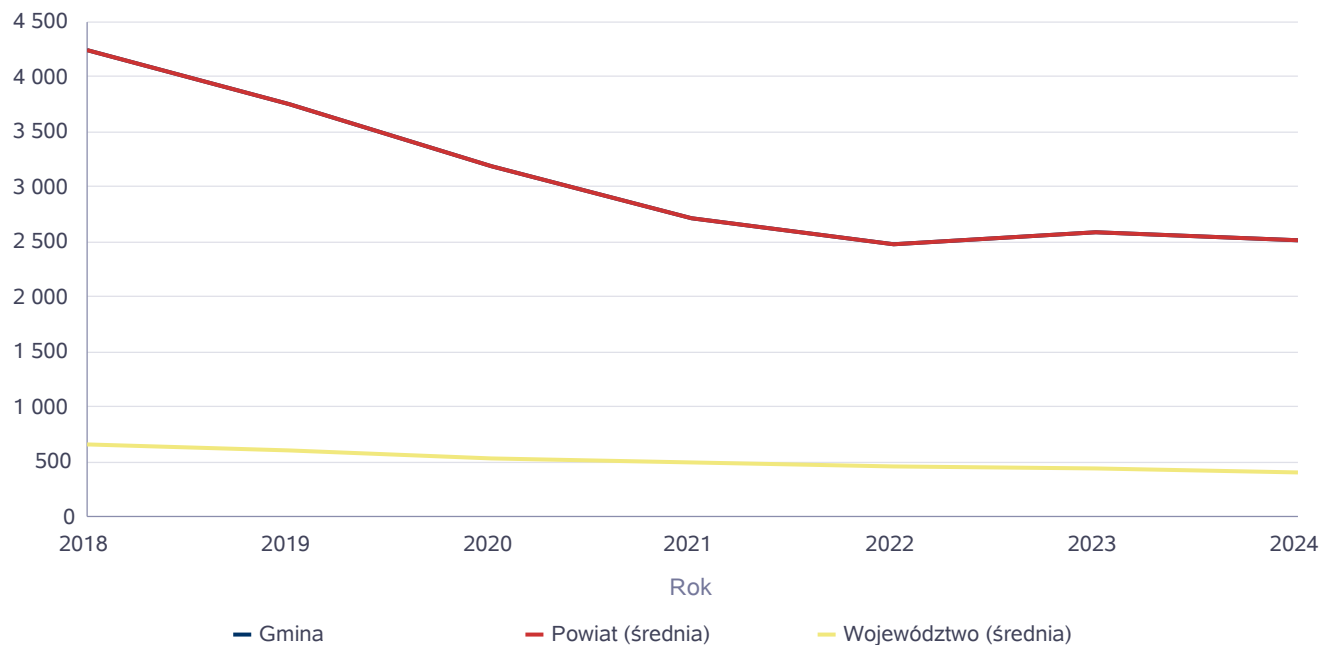
Liczba osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej w 2024 roku wyniosła 1 369, co oznacza spadek o 13 osób w porównaniu z rokiem 2023.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprivacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej, w podziale na płeć i grupy wiekowe. Zaprezentowano również formy świadczeń w podziale na typy rodzin, powody udzielania pomocy, jak również osoby i rodziny z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

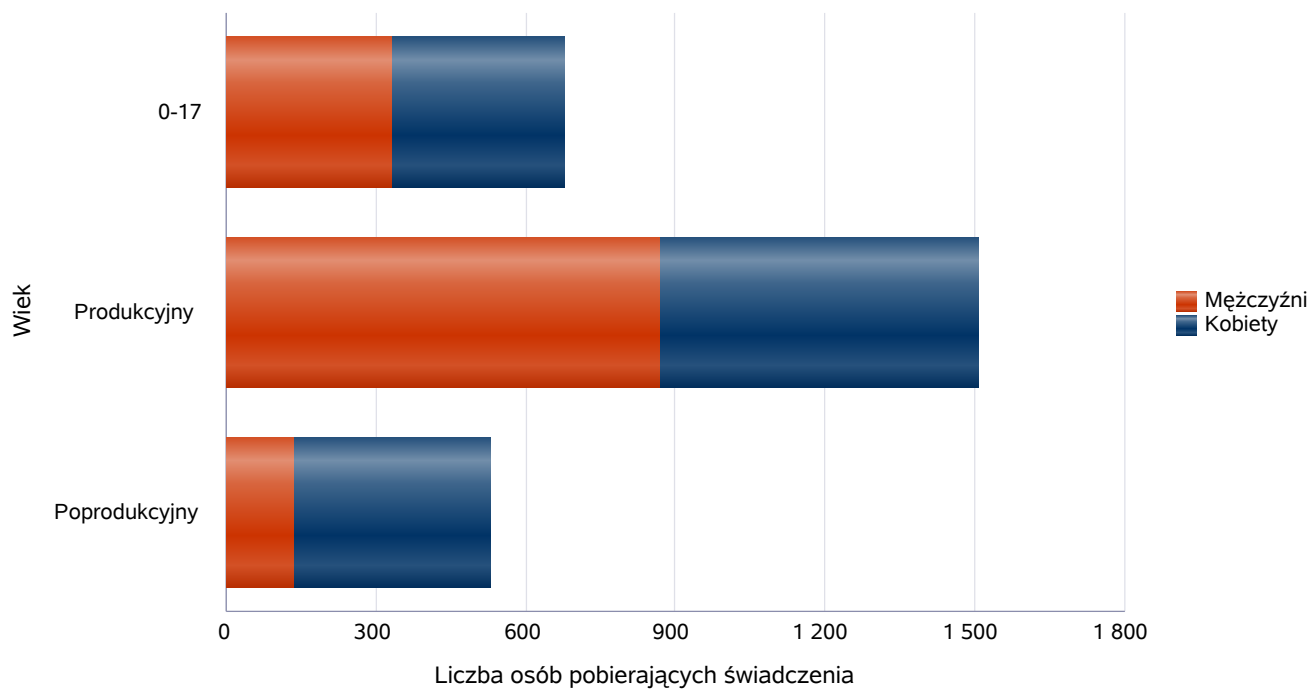
	Liczba świadczeniobiorców						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gmina	4 239	3 759	3 188	2 716	2 485	2 592	2 516
Powiat (średnia)	4 239	3 759	3 188	2 716	2 485	2 592	2 516
Województwo (średnia)	658	600	540	498	459	438	410

Liczba świadczeniobiorców

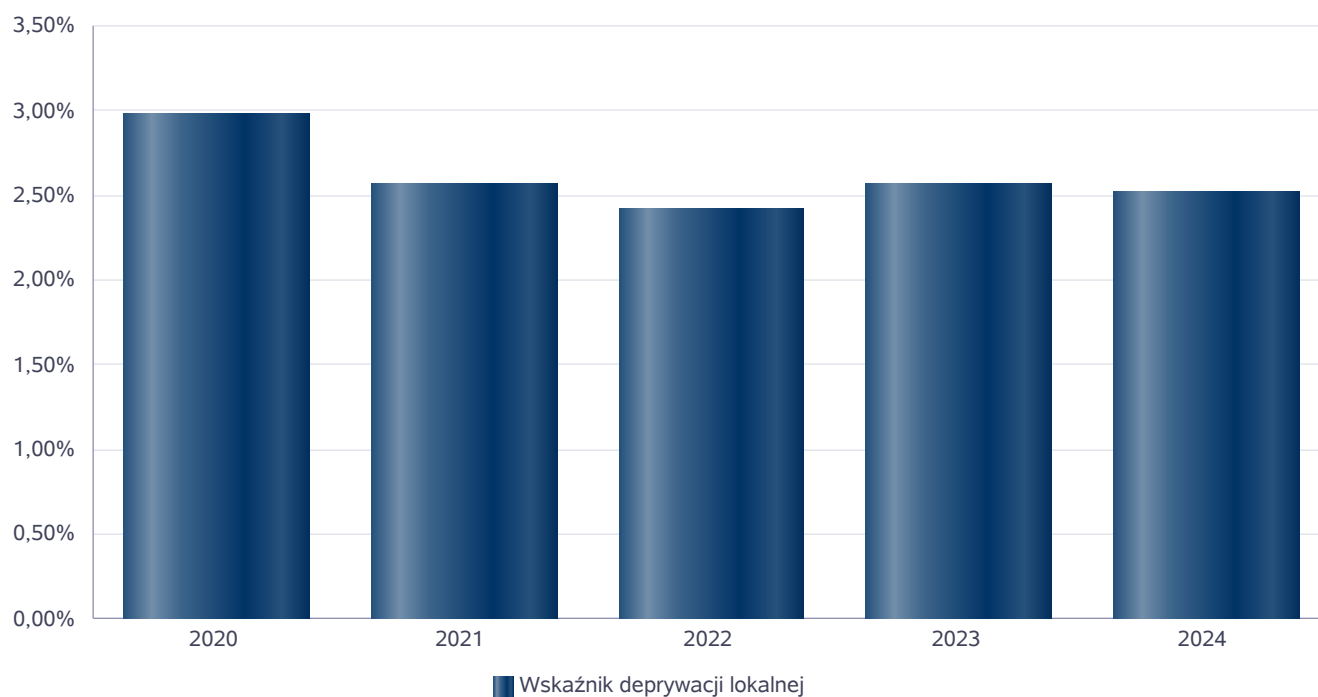
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	677	343	334
Produkcyjny	1 507	637	870
Poprodukcyjny	529	394	135

Wskaźnik deprywacji lokalnej

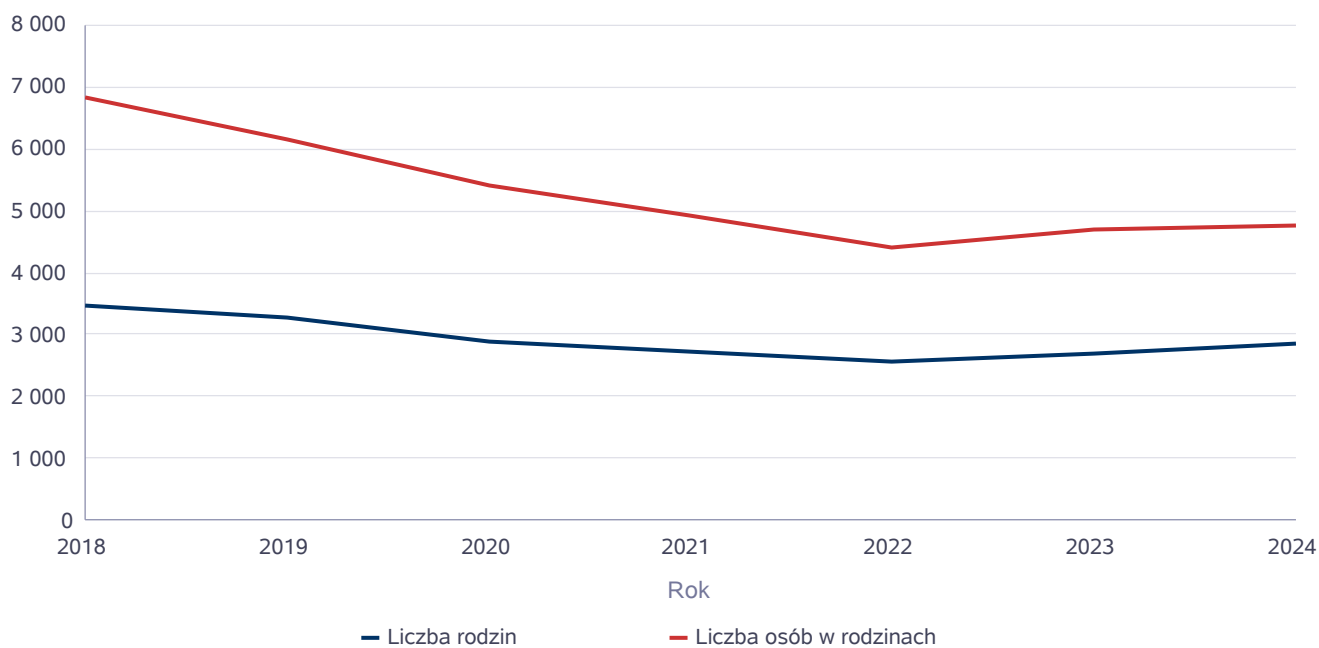
Rok	Wskaźnik deprywacji lokalnej
2020	2,97%
2021	2,56%
2022	2,42%
2023	2,56%
2024	2,52%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2018	3 457	6 834
2019	3 273	6 156
2020	2 896	5 419
2021	2 712	4 915
2022	2 555	4 405
2023	2 701	4 688
2024	2 856	4 776

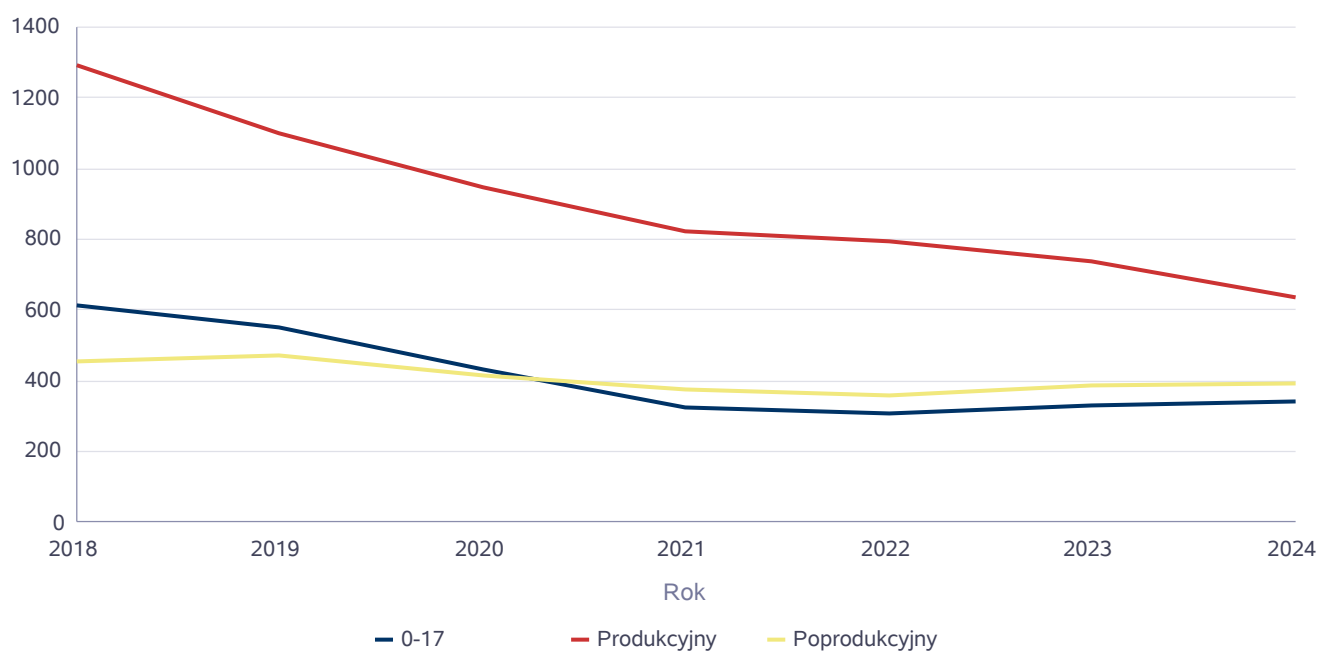
Korzystający z pomocy społecznej

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej

Poziom	Wiek	Liczba kobiet korzystających z pomocy						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Chorzów	0-17	614	548	432	324	305	331	343
	Produkcyjny	1291	1102	949	822	792	735	637
	Poprodukcyjny	454	469	413	376	355	384	394
Powiat (średnia)	0-17	614	548	432	324	305	331	343
	Produkcyjny	1291	1102	949	822	792	735	637
	Poprodukcyjny	454	469	413	376	355	384	394
Województwo (średnia)	0-17	86	73	62	53	62	54	46
	Produkcyjny	190	166	152	136	136	116	105
	Poprodukcyjny	82	91	84	85	86	80	83

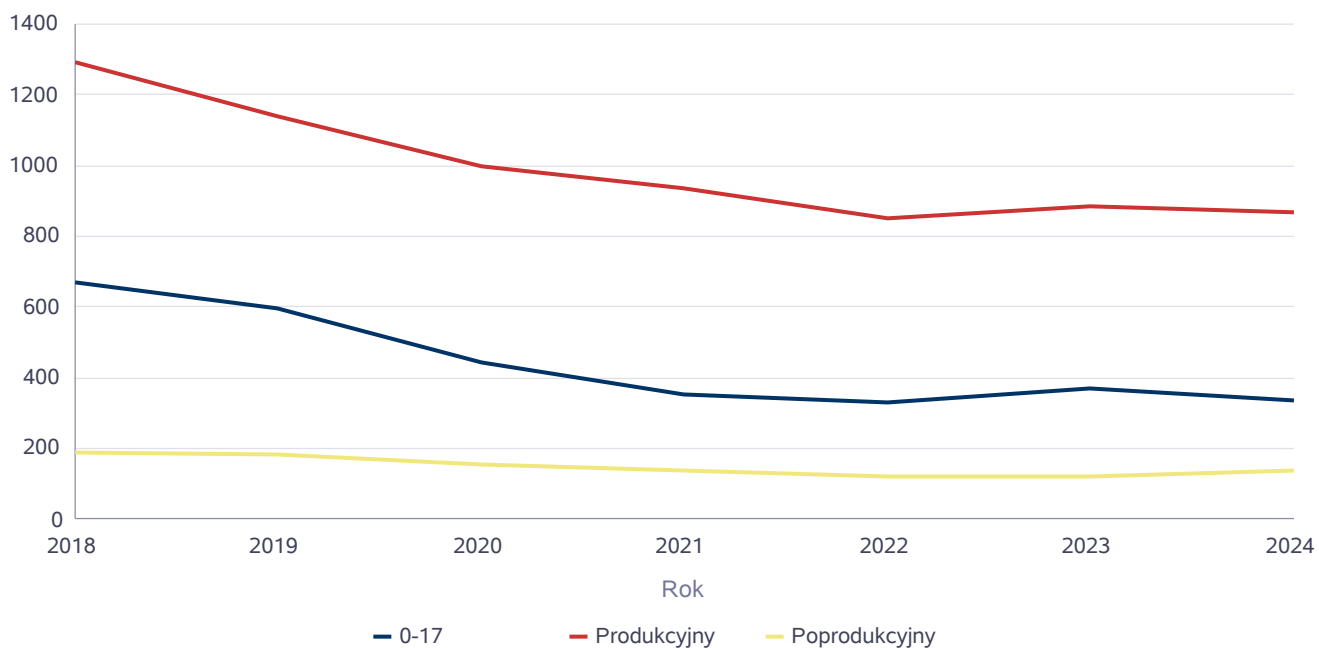
Liczba kobiet korzystających z pomocy

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej

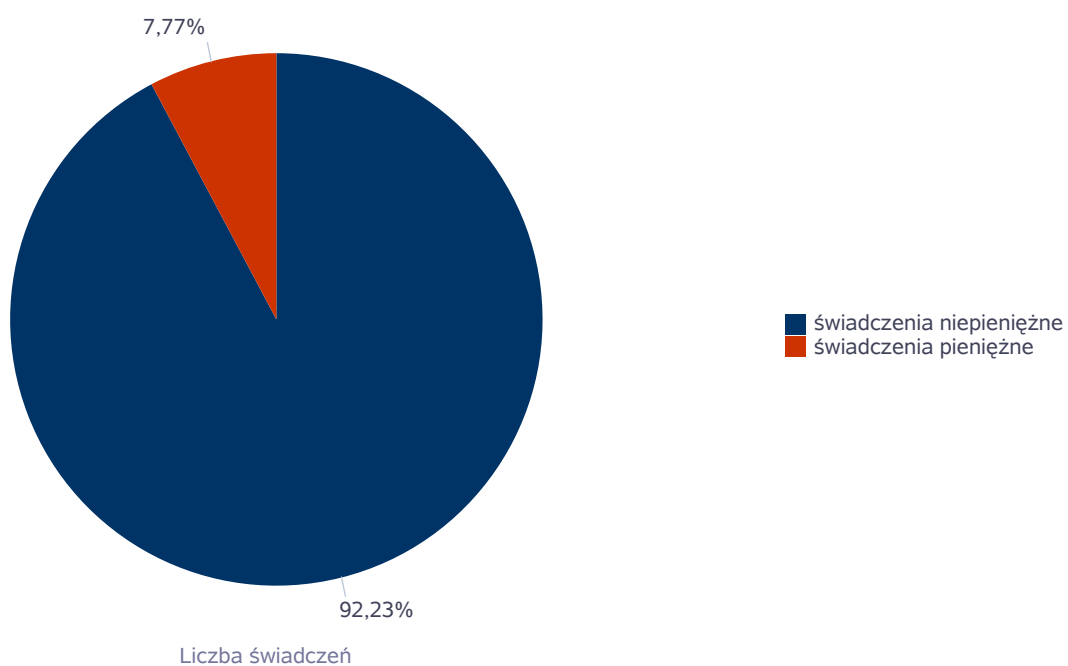
Poziom	Wiek	Liczba mężczyzn korzystających z pomocy						
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Chorzów	0-17	670	596	445	353	332	370	334
	Produkcyjny	1293	1139	996	935	850	884	870
	Poprodukcyjny	188	184	155	139	122	121	135
Powiat (średnia)	0-17	670	596	445	353	332	370	334
	Produkcyjny	1293	1139	996	935	850	884	870
	Poprodukcyjny	188	184	155	139	122	121	135
Województwo (średnia)	0-17	91	77	64	56	65	56	46
	Produkcyjny	206	191	183	172	157	149	145
	Poprodukcyjny	31	33	32	33	33	33	36

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej

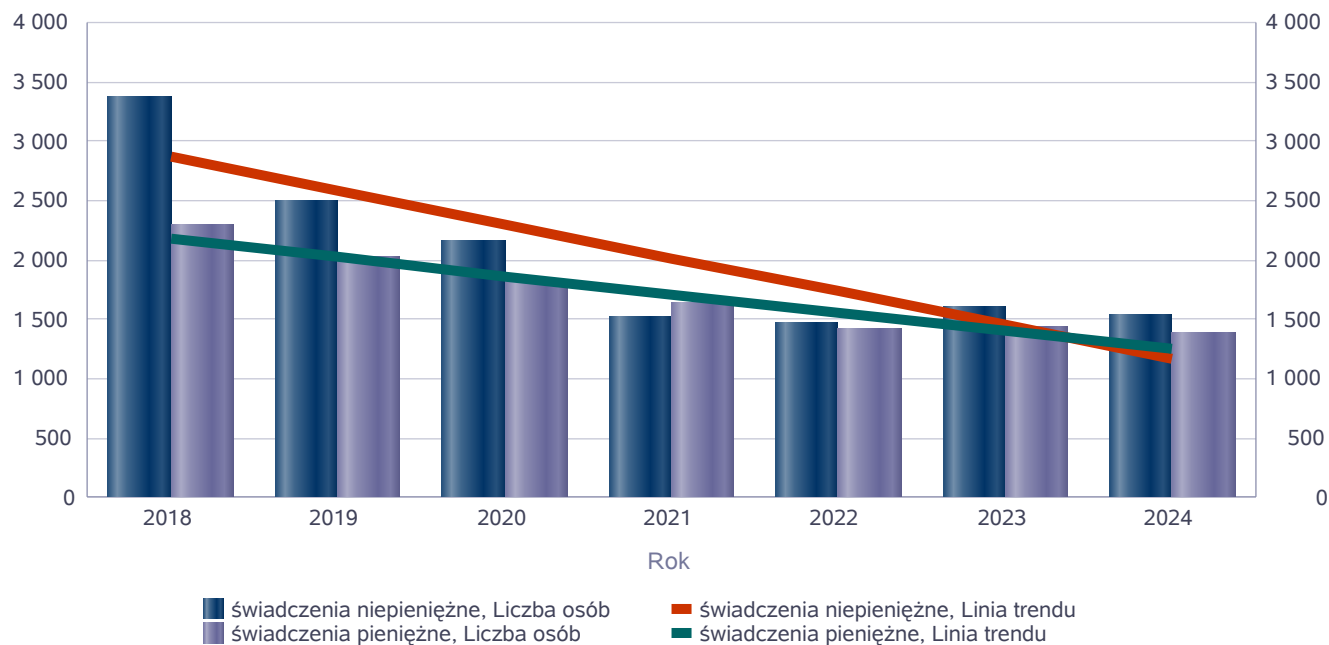
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	214 572
świadczenia pieniężne	18 078

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
świadczenia niepieniężne	3 364	2 491	2 155	1 524	1 458	1 594	1 536
świadczenia pieniężne	2 288	2 025	1 813	1 629	1 421	1 426	1 382

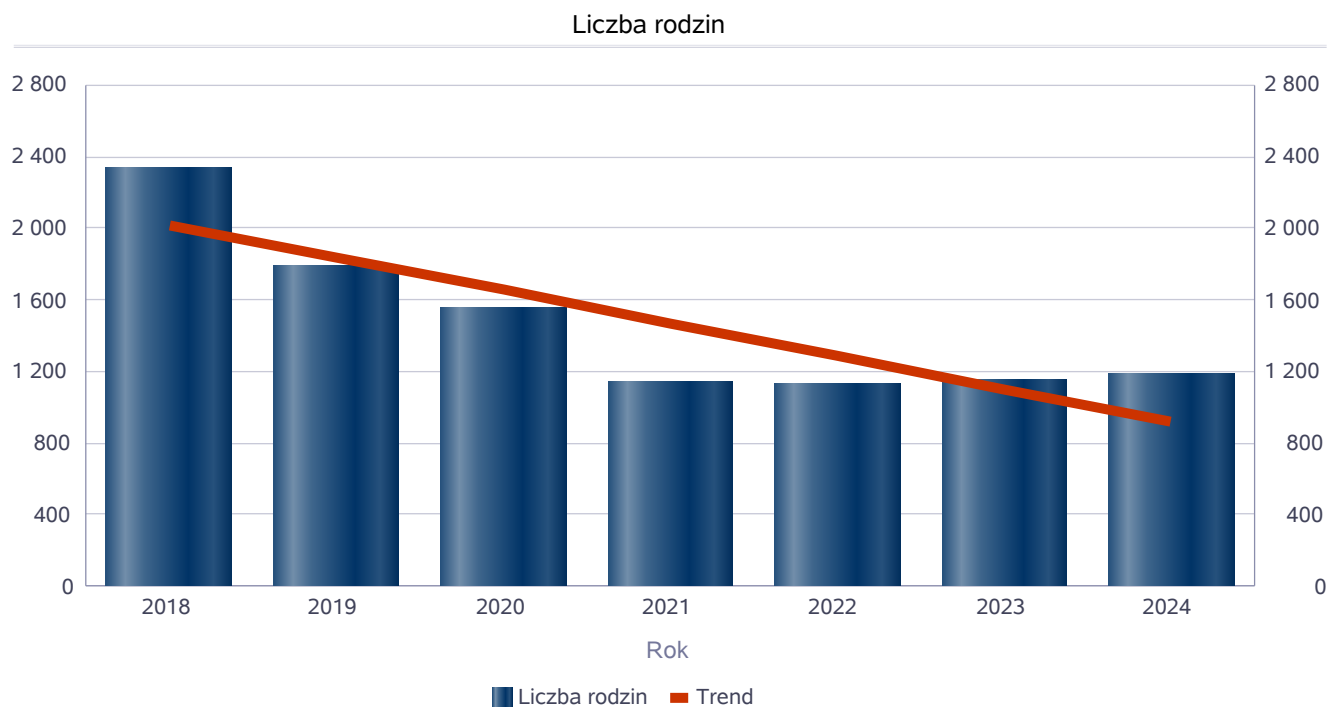
Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

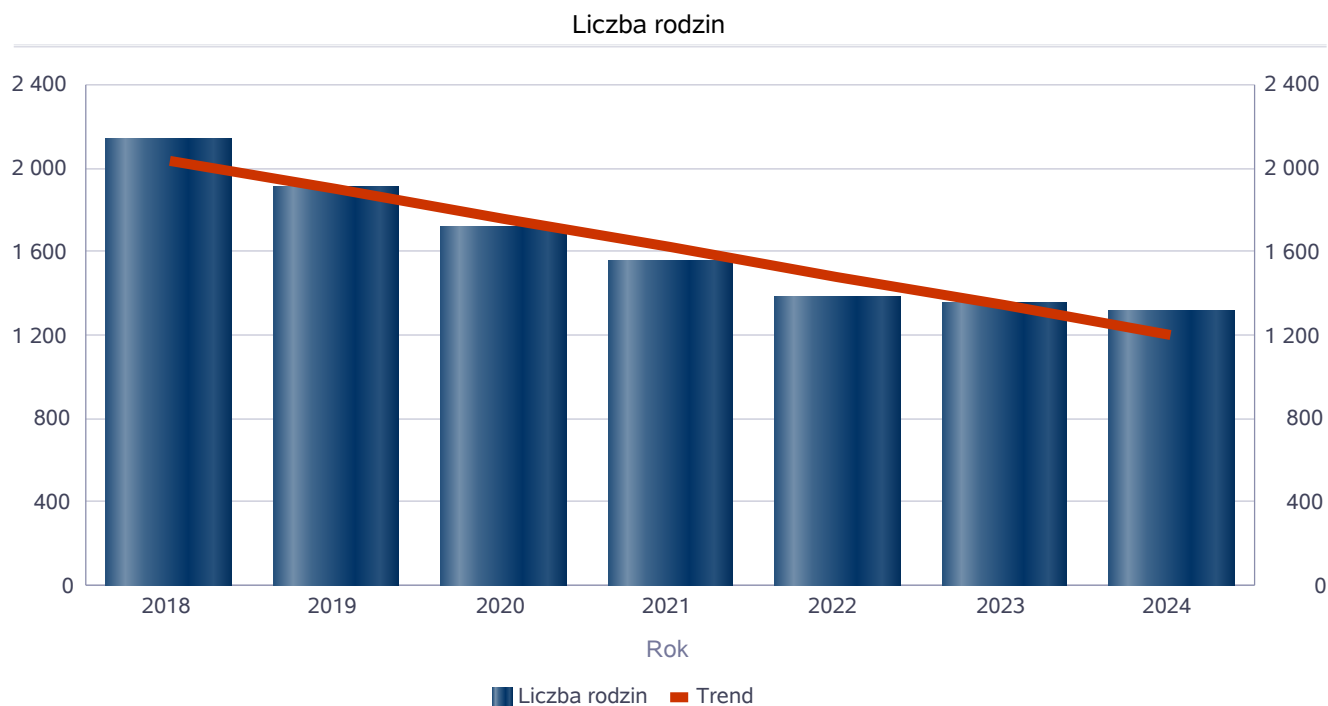
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
świadczenia niepieniężne	2 333	1 786	1 556	1 143	1 125	1 156	1 181
świadczenia pieniężne	2 132	1 906	1 711	1 548	1 380	1 351	1 309

świadczenia niepieniężne

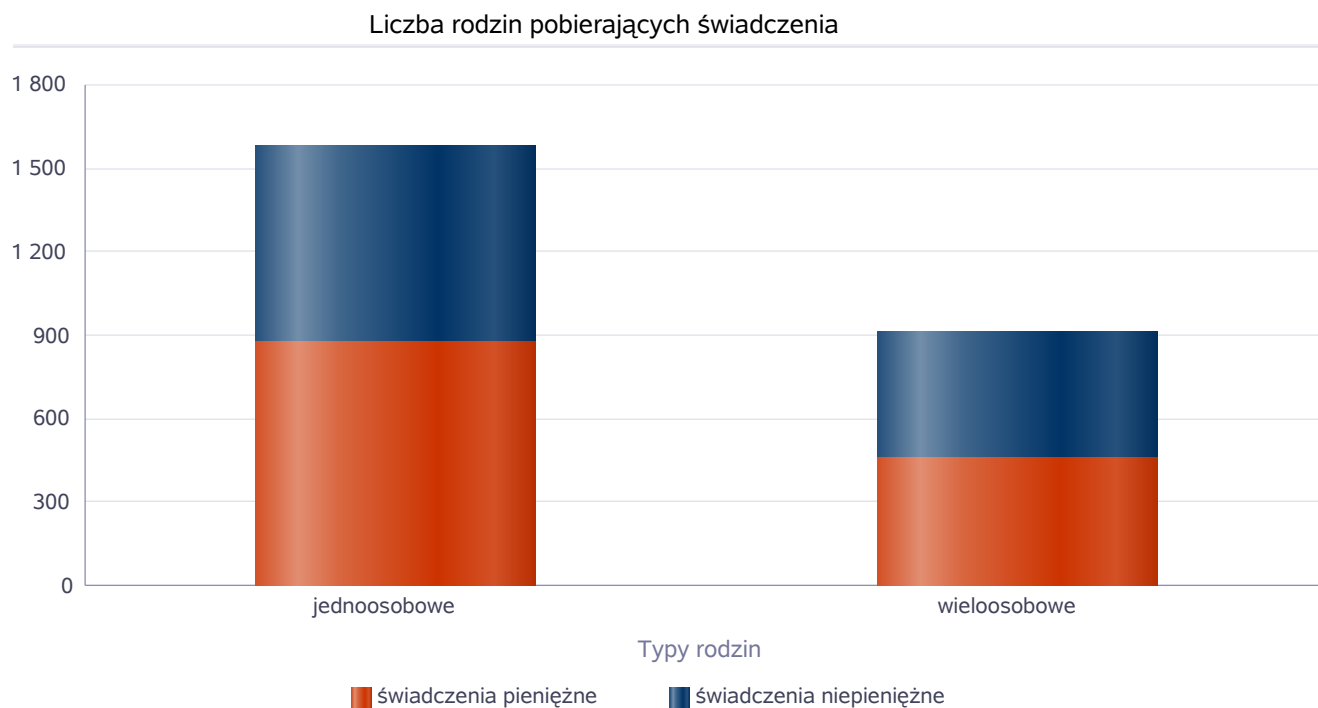

świadczenia pieniężne

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin

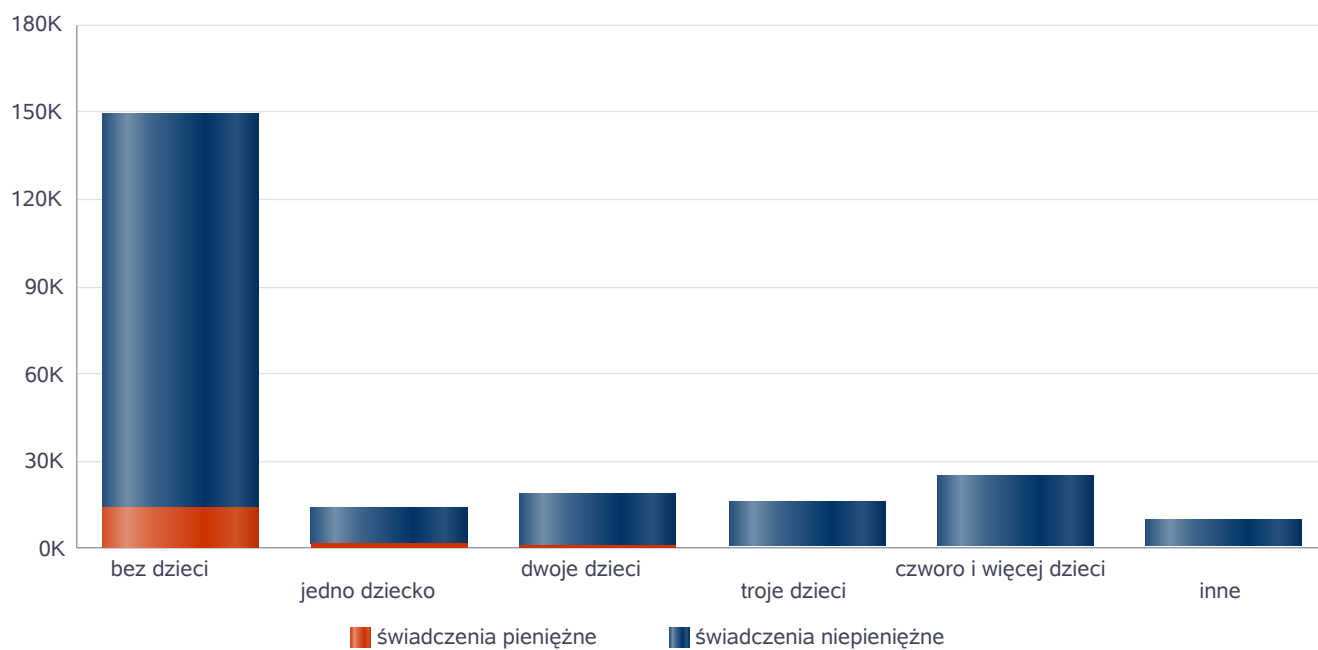
Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	1 255	873	709
wielooosobowe	636	462	449

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci

Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	149482	14049	135433
jedno dziecko	13528	1255	12273
dwoje dzieci	18738	1013	17725
troje dzieci	16030	632	15398
czworo i więcej dzieci	24917	518	24399
inne	9934	590	9344

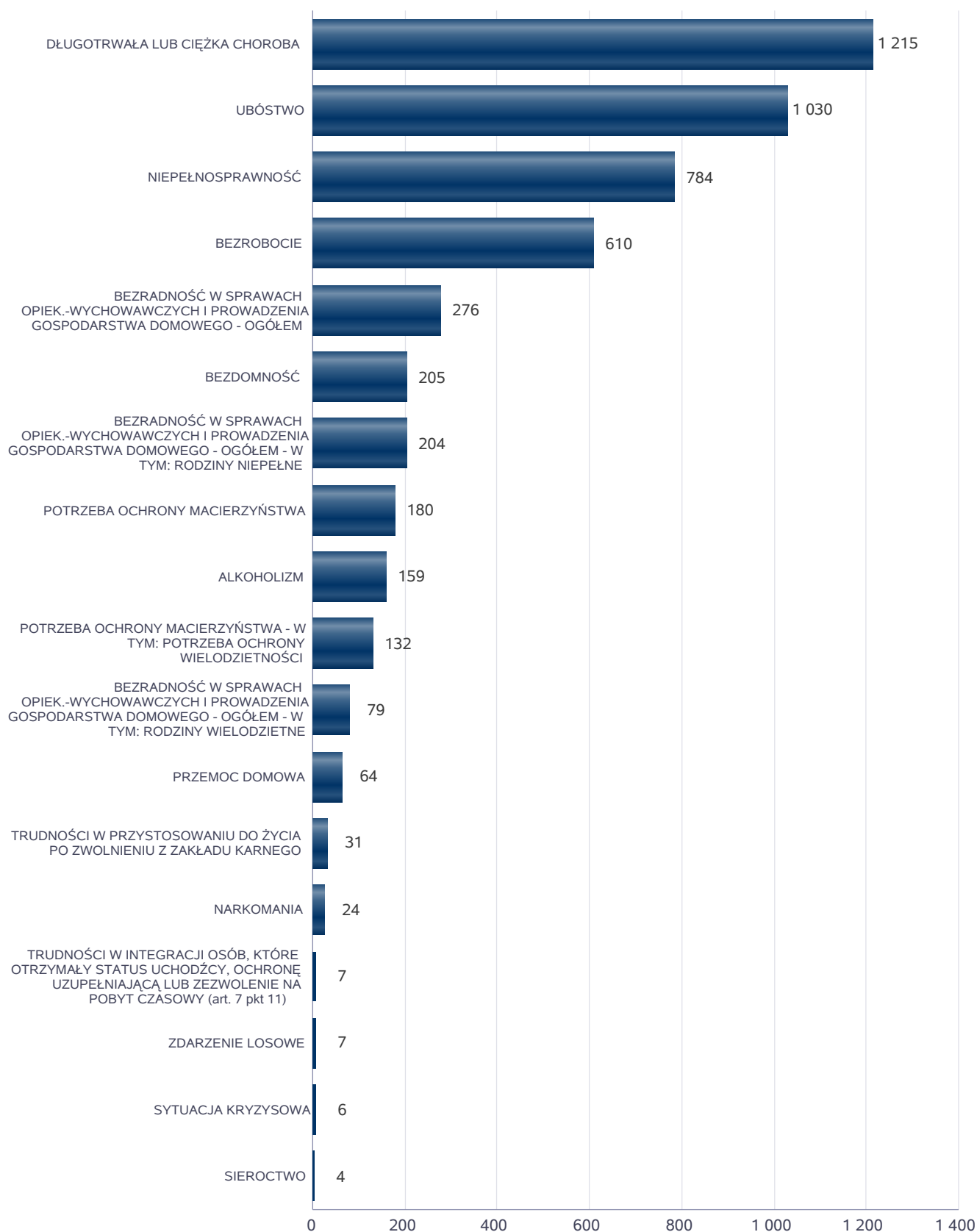
Liczba świadczeń

Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielania pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	1 215
UBÓSTWO	1 030
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	784
BEZROBOCIE	610
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	276
BEZDOMNOŚĆ	205
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	204
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	180
ALKOHOLIZM	159
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	132
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	79
PRZEMOC DOMOWA	64
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	31
NARKOMANIA	24
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY (art. 7 pkt 11)	7
ZDARZENIE LOSOWE	7
SYTUACJA KRYZYSOWA	6
SIEROCTWO	4

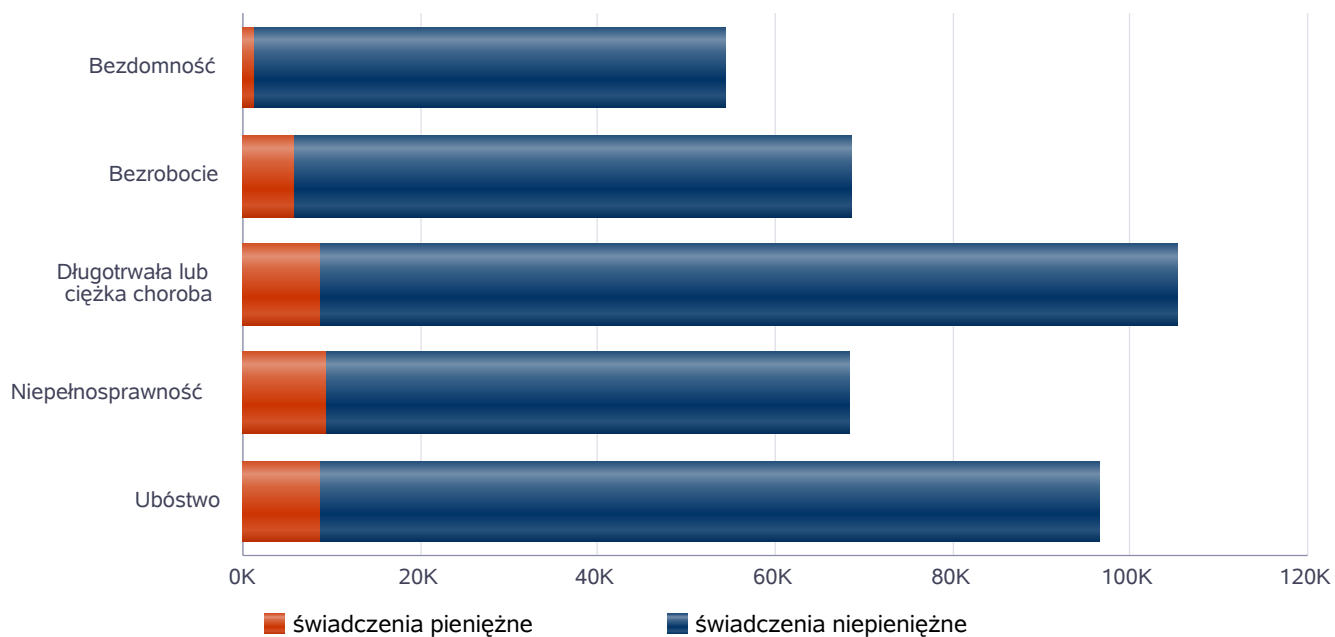
Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń w roku

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	105 295	96 426	8 869
Ubóstwo	96 532	87 729	8 803
Bezrobocie	68 670	62 918	5 752
Niepełnosprawność	68 266	58 724	9 542
Bezdomność	54 466	53 033	1 433

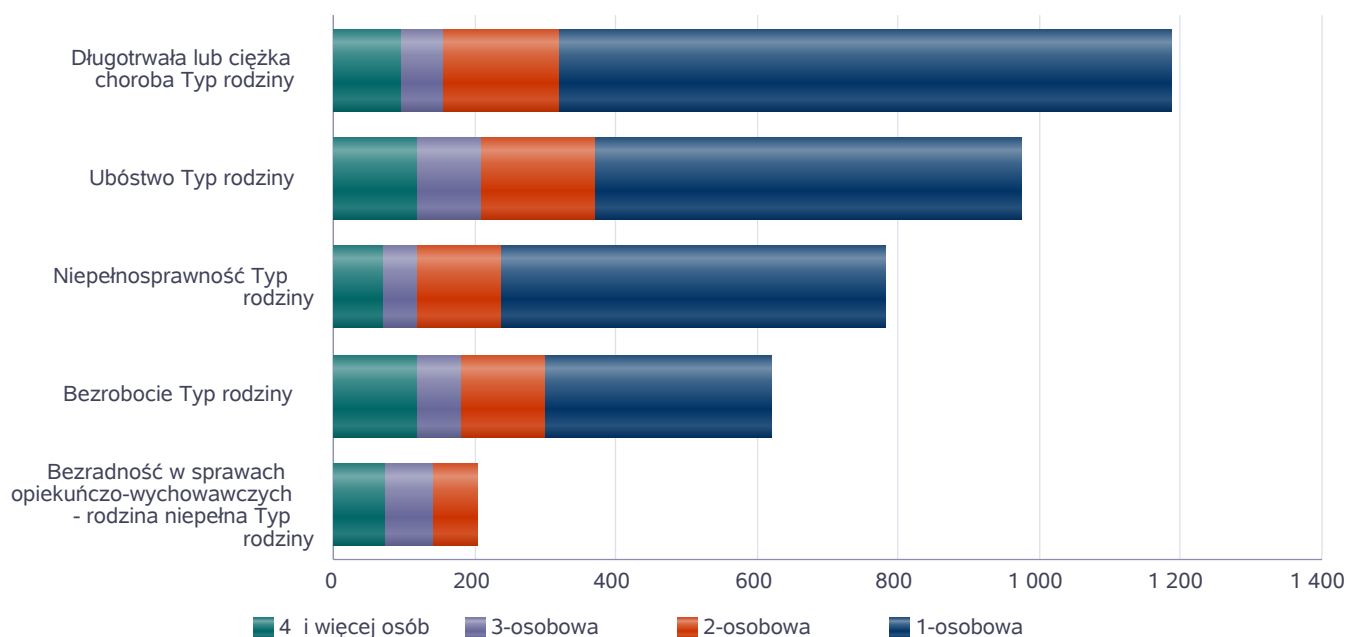
Liczba świadczeń

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Długotrwała lub ciężka choroba	1 188	869	164	58	97
Ubóstwo	975	604	160	92	119
Niepełnosprawność	781	542	121	46	72
Bezrobocie	620	319	120	61	120
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	204	1	60	68	75

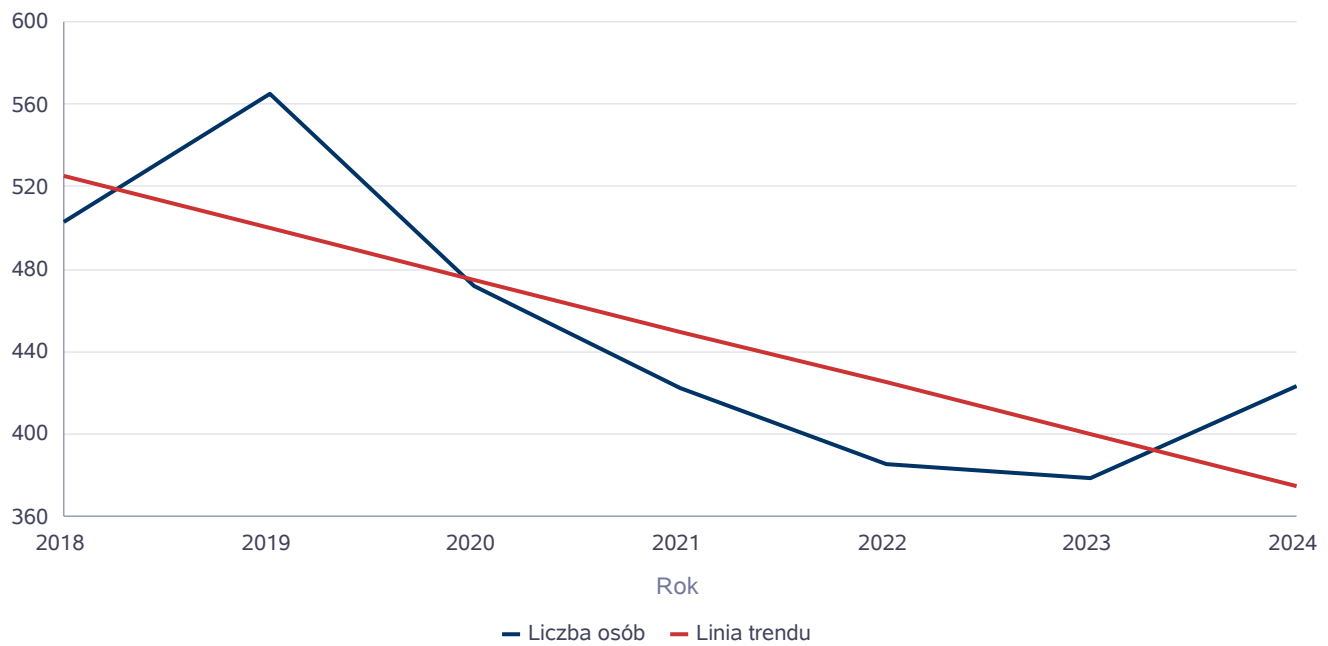
Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2018	503
2019	565
2020	472
2021	422
2022	385
2023	379
2024	423

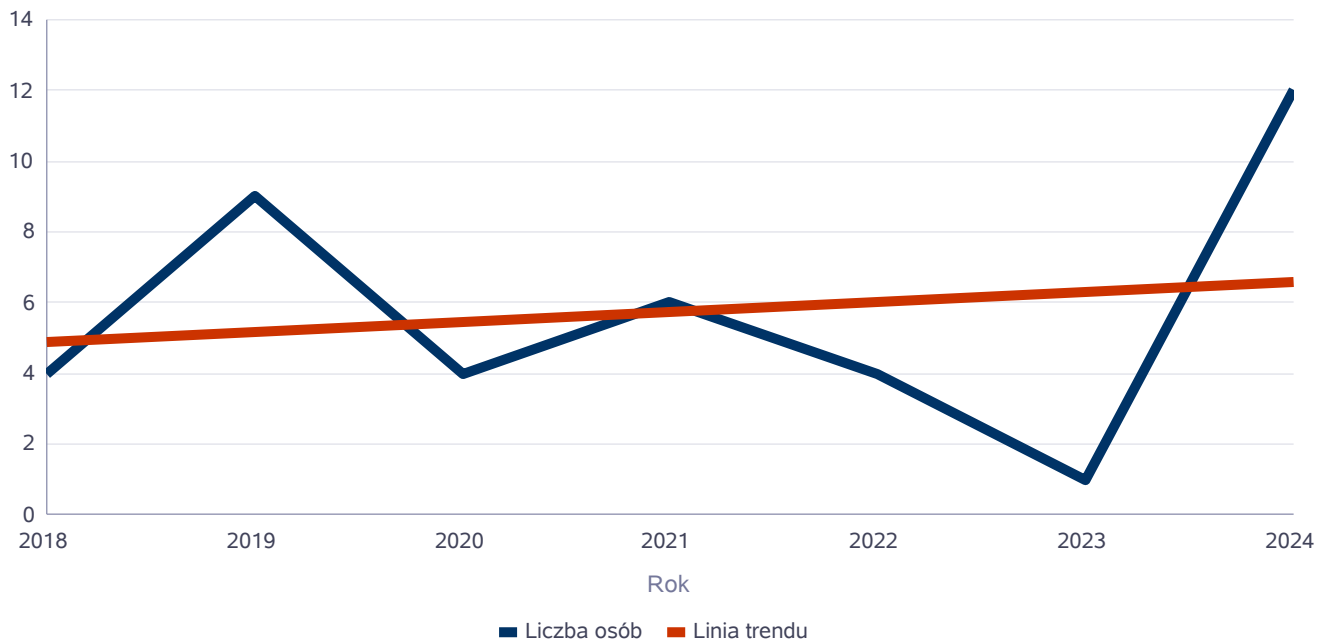
Liczba osób

Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

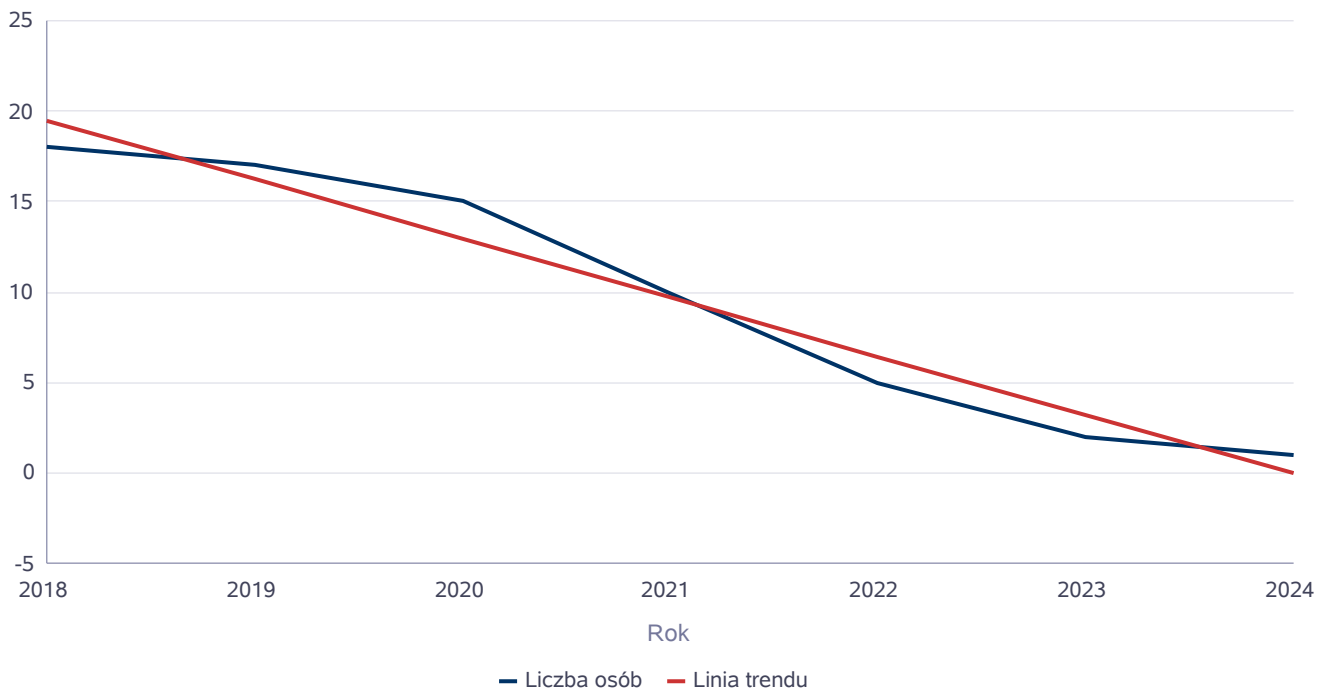
Rok	Liczba osób
2018	4
2019	9
2020	4
2021	6
2022	4
2023	1
2024	12

Liczba osób

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Rok	Liczba osób
2018	18
2019	17
2020	15
2021	10
2022	5
2023	2
2024	1

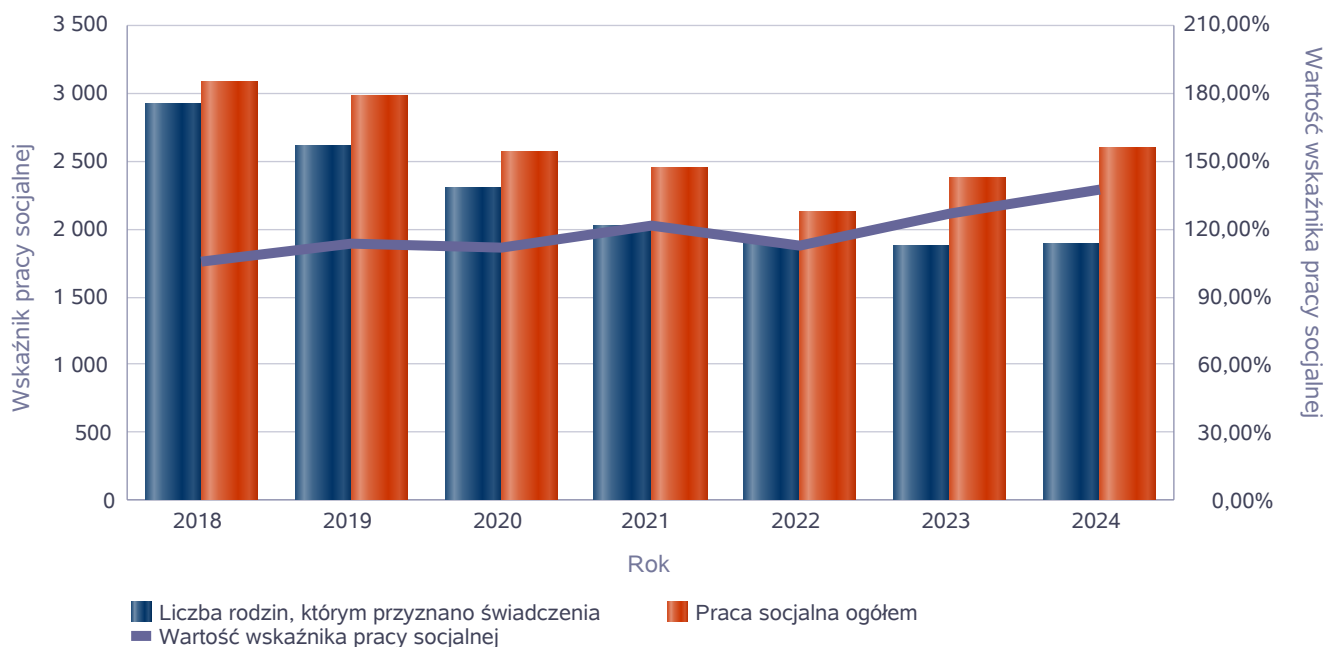
Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego

Rodzaj	Liczba rodzin w latach						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Poradnictwo specjalistyczne	0	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wskaźnik pracy socjalnej	105,58%	113,70%	111,85%	121,32%	112,63%	126,36%	137,79%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	2 921	2 614	2 296	2 017	1 885	1 878	1 879
Praca socjalna ogółem	3 084	2 972	2 568	2 447	2 123	2 373	2 589

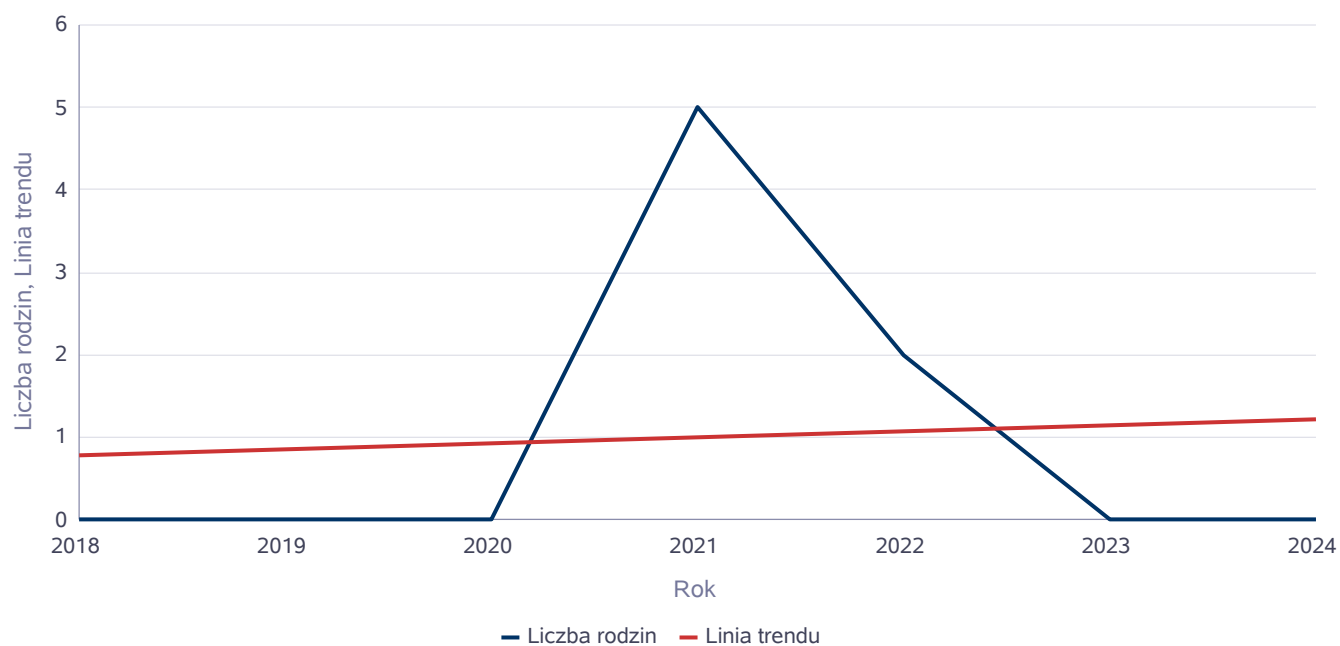
Wskaźnik pracy socjalnej

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

	Liczba rodzin						
Udzielone świadczenia	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Interwencja kryzysowa	0	0	0	5	2	0	0

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

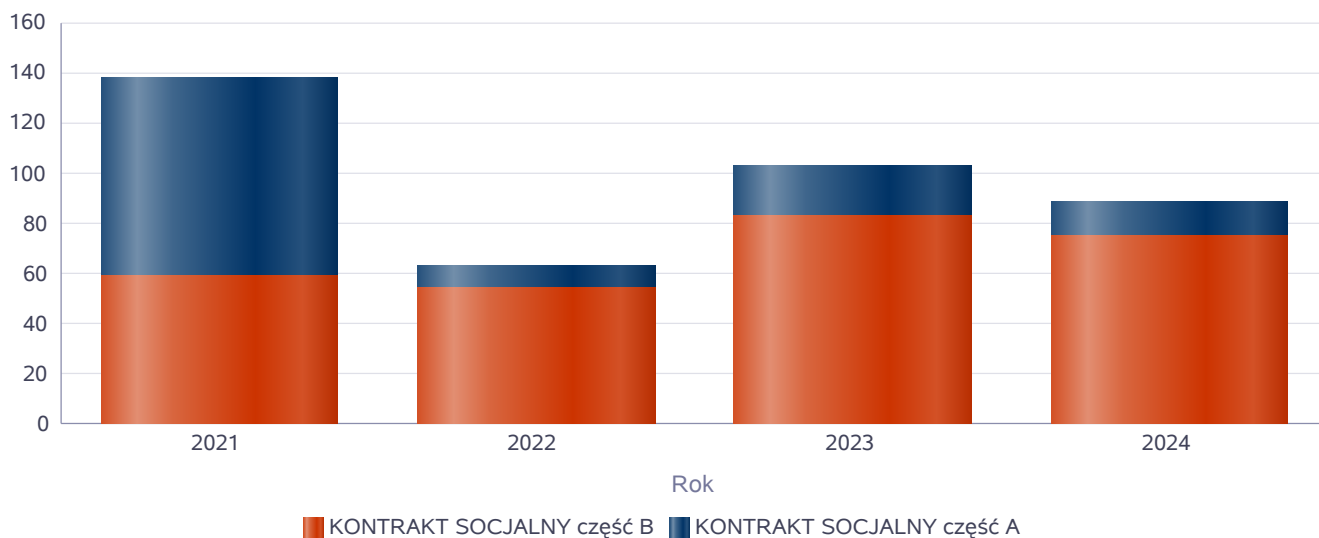

Kontrakt socjalny

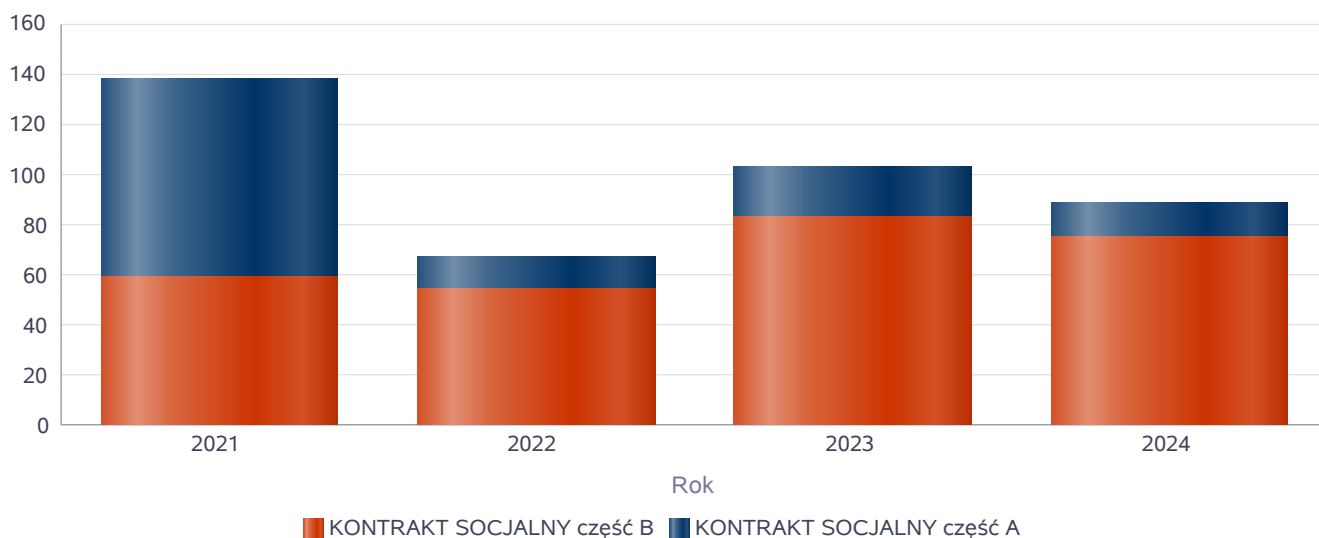
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2021	KONTRAKT SOCJALNY część A	79	79
	KONTRAKT SOCJALNY część B	59	59
2022	KONTRAKT SOCJALNY część A	9	13
	KONTRAKT SOCJALNY część B	54	54
2023	KONTRAKT SOCJALNY część A	20	20
	KONTRAKT SOCJALNY część B	83	83
2024	KONTRAKT SOCJALNY część A	14	14
	KONTRAKT SOCJALNY część B	75	75

Liczba kontraktów/projektów

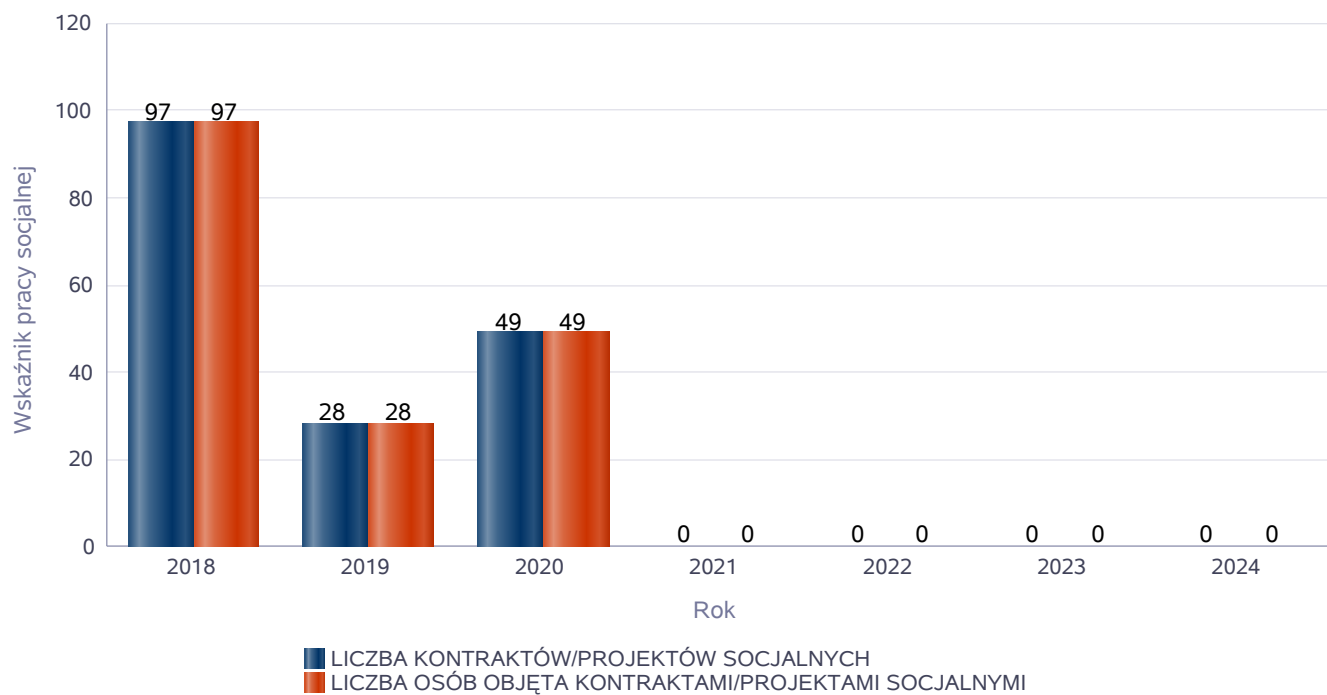

Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi

Liczba projektów socjalnych w odniesieniu do liczby osób nimi objętych

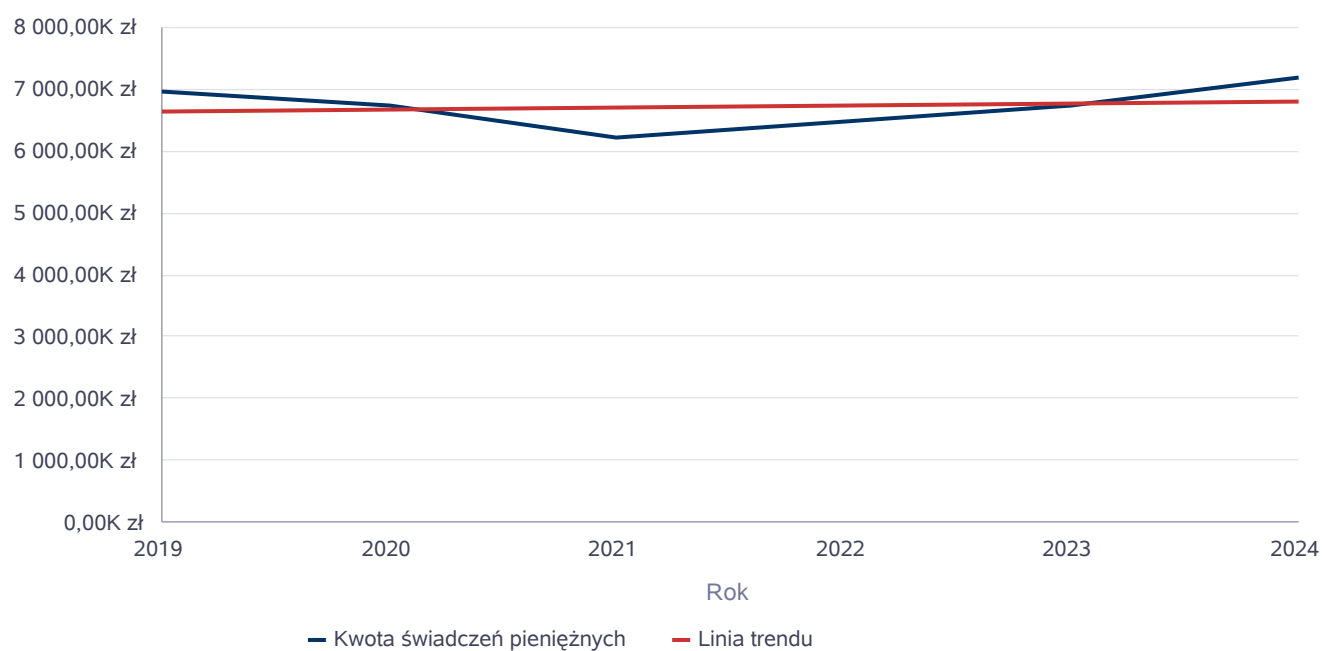
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH	97	28	49	0	0	0	0
LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI SOCJALNYMI	97	28	49	0	0	0	0

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2019	6 977 424,82 zł
2020	6 726 909,57 zł
2021	6 213 530,78 zł
2022	6 472 072,16 zł
2023	6 730 240,01 zł
2024	7 179 983,27 zł

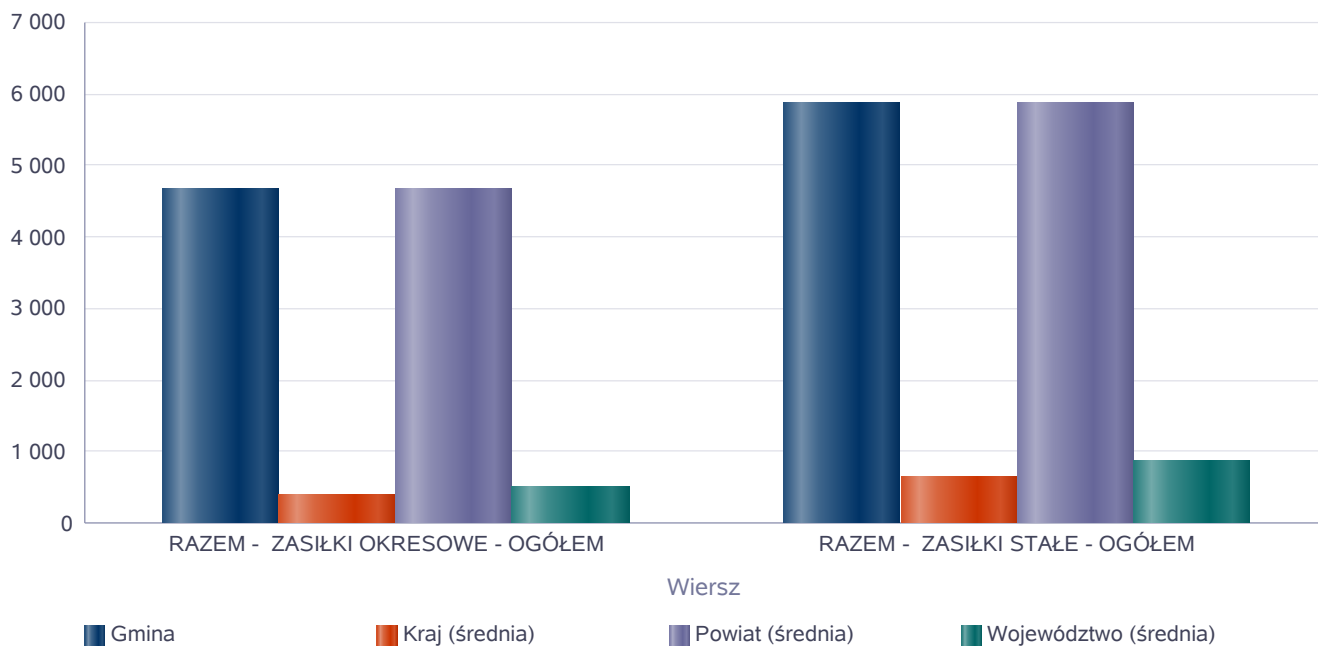
Kwota świadczeń pieniężnych

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	4 664
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	5 856
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	4 664
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	5 856
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	507
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	871
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	405
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	644

Liczba świadczeń

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	3 749	3 860	3 860
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	2 592	2 516	2 516
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	1 382	1 369	1 369
Wiek 0-17	4	695	627	627
Wiek produkcyjny *	5	1 405	1 320	1 320
Wiek poprodukcyjny **	6	553	585	585
Liczba rodzin	7	1 878	1 879	1 879
Liczba osób w rodzinach	8	3 480	3 368	3 368
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	1 334	1 280	1 280
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	651	643	643
Wiek 0-17	11	331	317	317
Wiek 18-59	12	628	571	571
Wiek 60 lat i więcej	13	374	392	392
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	3 031	3 115	3 115
Liczba rodzin	15	2 959	3 042	3 042
Liczba osób w rodzinach	16	5 114	5 122	5 122
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	103	89	89
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	103	89	89

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR

W 2024 roku pomoc społeczna w gminie realizowana była w różnych formach, dostosowanych do potrzeb mieszkańców. Świadczenia pieniężne przyznano 1 382 osobom, natomiast świadczenia niepieniężne – takie jak posiłki, usługi opiekuńcze w domu czy w ośrodkach wsparcia – otrzymało 1 536 osób. Dane te pokazują, że wsparcie niematerialne odgrywa istotną rolę w działaniach pomocowych, uzupełniając lub zastępując wsparcie finansowe w przypadkach, gdzie kluczowe jest wzmocnienie samodzielności i aktywizacja społeczna.

Jednym z istotnych obszarów, w którym realizowana jest pomoc instytucjonalna, jest zapewnienie mieszkańcom opieki całodobowej. W 2024 roku odpłatność gminy za pobyt mieszkańców w Domach Pomocy Społecznej objęła łącznie 546 osób, co stanowi istotny element budżetu przeznaczanego na pomoc społeczną i świadczy o skali potrzeb w zakresie opieki długoterminowej.

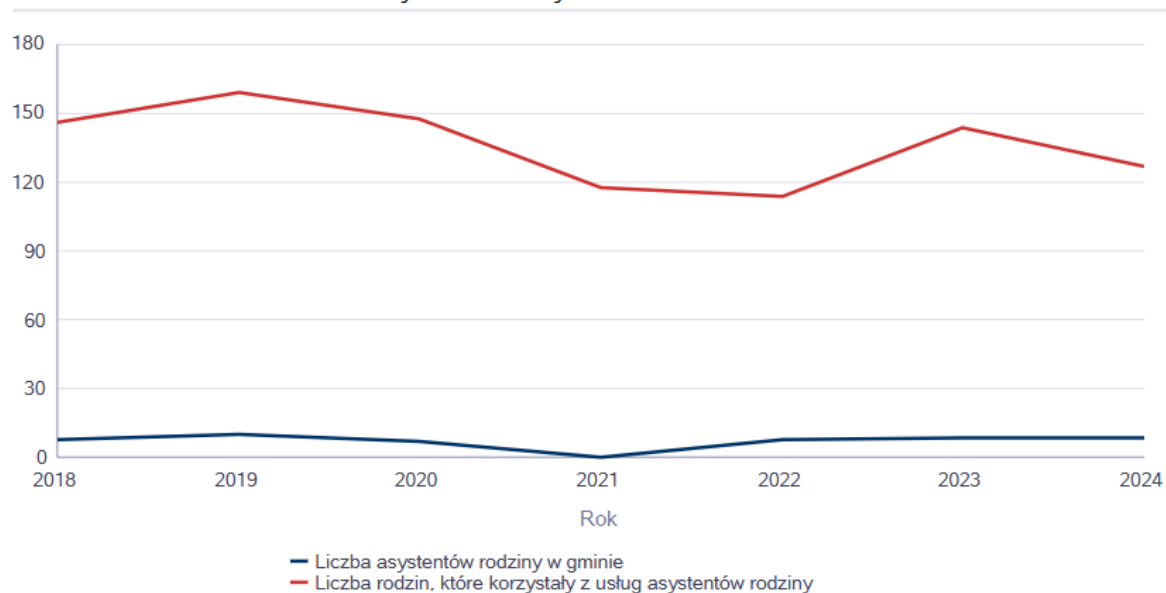
Równolegle do świadczeń materialnych, podejmowane były działania wspierające rodziny w ich środowisku. W 2024 roku w gminie pracowało 9 asystentów rodziny, którzy objęli wsparciem 127 rodzin na przestrzeni całego roku. Ich działania miały na celu nie tylko rozwiązywanie bieżących trudności, ale także wzmocnianie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, przeciwdziałanie marginalizacji oraz wspieranie rodzin w osiągnięciu większej samodzielności.

Poniżej przedstawiamy szczegółowe dane dotyczące świadczeń niepieniężnych w formie graficznej i tabelarycznej, w tym podział na posiłki, schronienie (*należy zaznaczyć, że wartość wykazana w wierszu 33 dotyczy liczby osób, którym udzielono noclegu na podstawie decyzji w sprawie schronienia, natomiast w wierszu 34 kwoty wg wydanych decyzji*), ubrania, sprawienie pogrzebu, oraz świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w podziale na zasiłki stałe, okresowe (które zostały przyznane, ale nie wszystkie zostały wypłacone) oraz celowe. Ponadto zaprezentowane zostały dane dotyczące liczby asystentów rodziny, liczby rodzin wspieranych oraz liczby osób objętych pracą asystenta rodziny.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba asystentów rodziny w gminie	8	10	7	7	8	9	9
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	146	159	148	118	114	144	127

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
GMINA - ZADANIA OPS, CUS ORAZ MOPS, MOPR
wypełniają wyłącznie gminy i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	605	601	601
Kwota świadczeń w złotych	2	3 323 375	4 437 841	4 437 841
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	480	483	483
Kwota świadczeń w złotych	4	2 812 629	3 771 325	3 771 325
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	143	137	137
Kwota świadczeń w złotych	6	510 746	666 516	666 516
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	841	789	789
Kwota świadczeń w złotych	8	1 978 059	1 759 380	1 759 380
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	514	478	478
Kwota świadczeń w złotych	10	1 210 992	1 051 267	1 051 267
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	196	169	169
Kwota świadczeń w złotych	12	243 576	191 965	191 965
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	101	80	80
Kwota świadczeń w złotych	14	161 746	103 509	103 509
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY				
Liczba osób	19	1 033	982	982
Kwota świadczeń w złotych	20	1 382 906	975 785	975 785
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	794	726	726
Kwota świadczeń w złotych	22	863 360	597 668	597 668
ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓŁEM				
Liczba osób	25	1 065	1 052	1 052
Kwota świadczeń w złotych	26	810 035	941 612	941 612
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI (z wyłączeniem posiłków przyznanych doraźnie dzieciom i młodzieży)				
Liczba osób	27	707	654	654
Kwota świadczeń w złotych	28	393 625	386 035	386 035
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	1 065	1 052	1 052
Kwota świadczeń w złotych	30	810 035	941 611	941 611
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	707	654	654
Kwota świadczeń w złotych	32	393 625	386 034	386 034
SCHRONIENIE - OGÓŁEM				
Liczba osób	33	143	155	155
Kwota świadczeń w złotych	34	1 006 883	1 092 919	1 092 919
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	41	54	54
Kwota świadczeń w złotych	38	143 958	129 216	129 216
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	521	546	546
Kwota świadczeń w złotych	40	18 044 285	22 372 665	22 372 665
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	144	127	127
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	9	9	9
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	146 163	174 931	174 931

3.2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR

W 2024 roku w rodzinnej pieczy zastępczej wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r., umieszczonych było 256 dzieci. Na terenie Chorzowa 25 pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej zdecydowało o opuszczeniu rodziny i zostało objętych indywidualnym programem usamodzielnienia. Zadania w zakresie koordynacji pieczy realizowało 4 koordynatorów pieczy zastępczej.

W ramach realizacji zadań własnych powiatu, pomoc została udzielona również cudzoziemcom posiadającym ochronę uzupełniającą. W 2024 roku 8 osób zostało objętych indywidualnym programem integracji. Pomoc obejmowała m.in. wsparcie w adaptacji do życia w nowym środowisku, w tym środki na utrzymanie i naukę języka polskiego.

W dalszej części niniejszego sprawozdania przedstawiono w formie graficznej i tabelarycznej dane dotyczące: liczby osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców, liczby rodzin i dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (*przy czym należy zaznaczyć, że liczba umieszczeń nie jest tożsama z liczbą dzieci – jedno dziecko mogło zostać umieszczone więcej niż raz w różnych formach pieczy w ciągu roku*), kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko w pieczy zastępczej, kwoty świadczeń dodatku zadaniowego w różnych typach pieczy zastępczej, strukturę liczby osób usamodzielnionych w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze, pełnoletnie osoby opuszczające instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kwotę świadczeń na usamodzielnienia. W tabelach przedstawiono również kwoty świadczeń oraz liczbę osób objętych pomocą na rzecz osób z niepełnosprawnościami – w tym w zakresie rehabilitacji, likwidacji barier architektonicznych, turnusów rehabilitacyjnych oraz innych form dofinansowania.

Liczba osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców w województwie

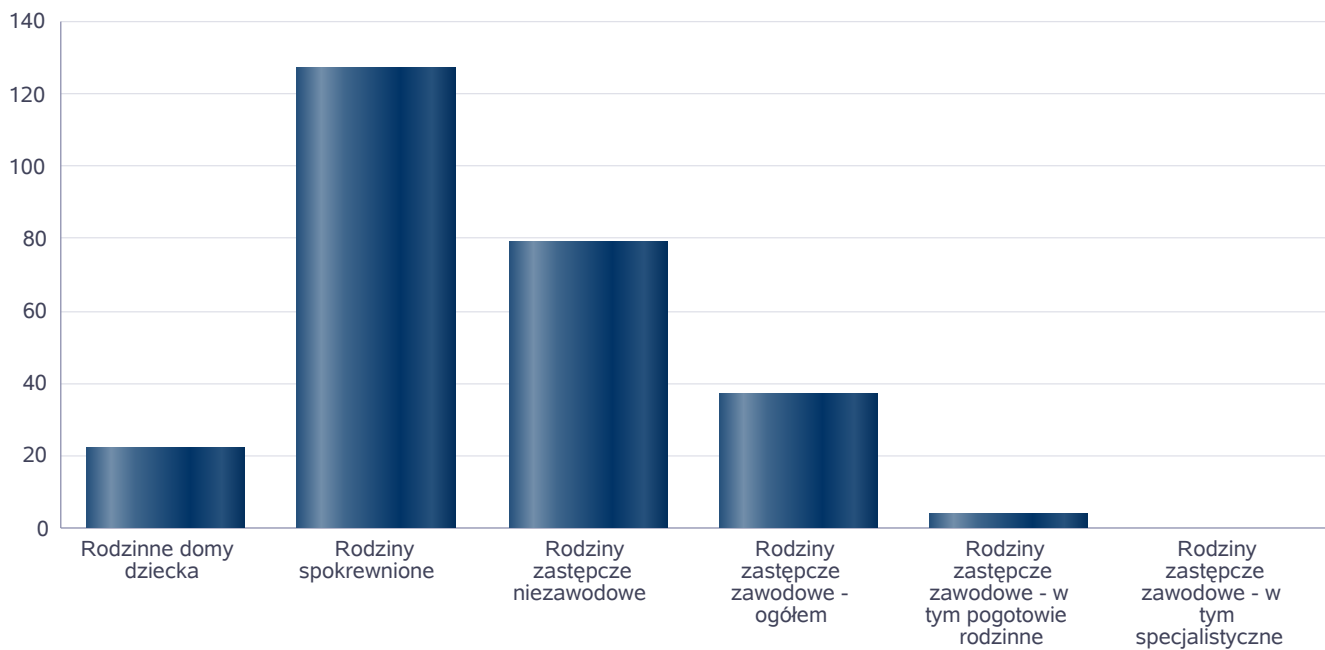
	Liczba osób						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Powiat m. Chorzów	1	1	0	4	0	1	8
śląskie	10	5	0	15	88	114	87

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach, rodzinach spokrewnionych z dzieckiem, w rodzinach zastępczych niezawodowych, zastępczych zawodowych, w tym rodzinach zastępczych specjalistycznych, rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego

Forma pieczy:	Liczba dzieci
Rodzinne domy dziecka	22
Rodziny spokrewnione	127
Rodziny zastępcze niezawodowe	79
Rodziny zastępcze zawodowe - ogółem	37
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym pogotowie rodzinne	4
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym specjalistyczne	0

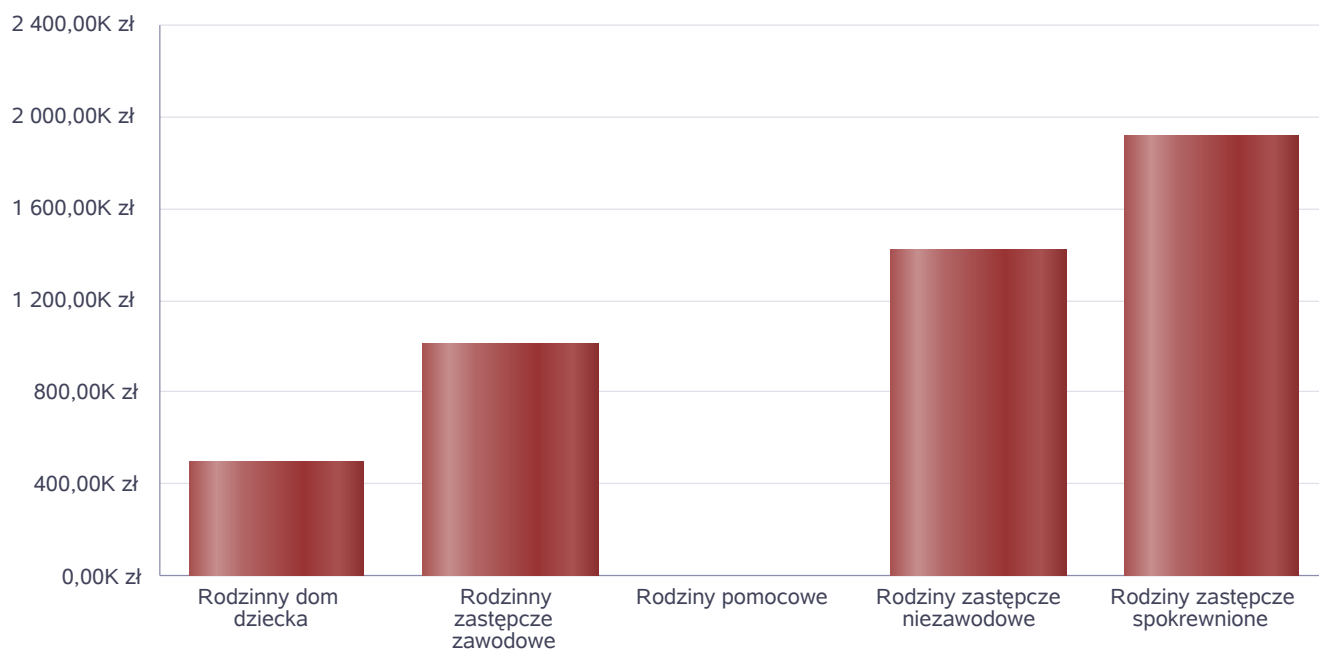
Liczba dzieci

Kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko

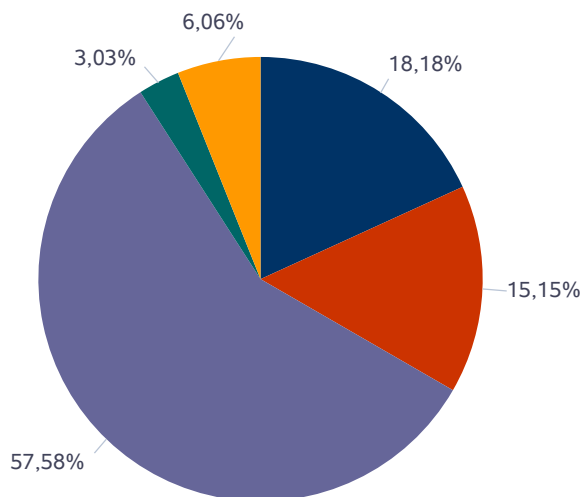
Rodzaj świadczenia	Rodzinny dom dziecka	Rodzinny zastępcze zawodowe	Rodziny pomocowe	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione
Wydatki na świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka	496 716,00 zł	1 010 852,00 zł	4 514,00 zł	1 422 612,00 zł	1 910 633,00 zł

Kwoty świadczeń

Liczba osób usamodzielnionych w rozbiu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze

Grupa	Odływ z instytucjonalnej pieczy zastępczej	Odływ z rodzin zastępczych niezawodowych	Odływ z rodzin zastępczych spokrewnionych	Odływ z rodzin zastępczych zawodowych	Odływ z rodzinnych domów dziecka
Dzieci powyżej 18 roku życia	6	5	19	1	2

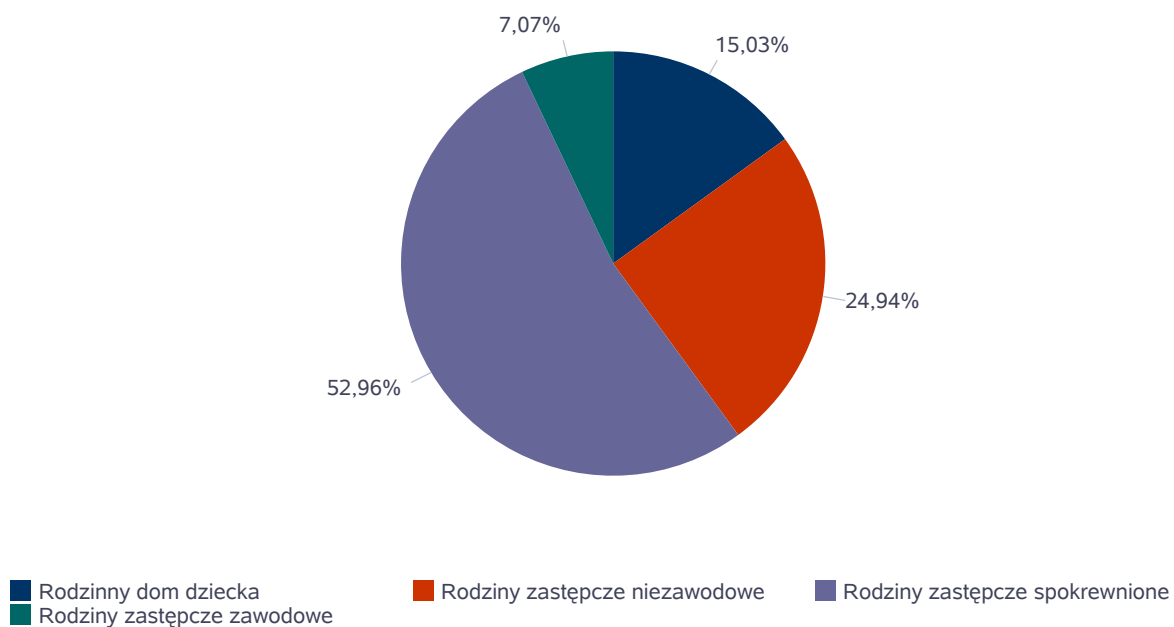

- Odływ z instytucjonalnej pieczy zastępczej
- Odływ z rodzin zastępczych niezawodowych
- Odływ z rodzin zastępczych spokrewnionych
- Odływ z rodzin zastępczych zawodowych
- Odływ z rodzinnych domów dziecka

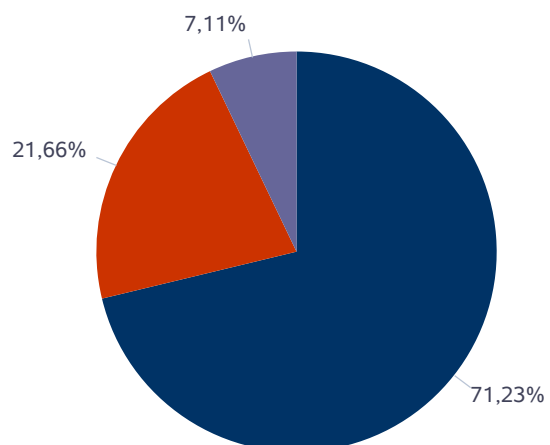
Kwota w złotych ogółem świadczeń na usamodzielnienia w rozbiu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze

Rodzaj usamodzielnienia	Rodzinny dom dziecka	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze zawodowe
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	53 834,00 zł	55 074,00 zł	141 643,00 zł	15 393,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	0,00 zł	28 950,00 zł	42 934,00 zł	8 968,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	2 272,00 zł	9 086,00 zł	13 166,00 zł	2 039,00 zł

Procentowy udział wydatków wg rodzaju placówki

Procentowy udział wydatków wg rodzaju usamodzielnienia

- Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki
- Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie
- Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR
wypełniają wyłącznie powiaty i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ				
Liczba osób korzystających z usług	1	52	40	40
USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	32	6	12
Kwota świadczeń w złotych	3	17 024	11 206	35 122
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	4	0	0	2
Kwota świadczeń w złotych	5	0	0	12 396
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	6	5	5	5
Kwota świadczeń w złotych	7	17 024	9 369	18 594
POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE RZECZOWEJ				
Liczba osób	8	0	1	2
Kwota świadczeń w złotych	9	0	1 837	4 132
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	2 310 045	2 983 431	2 735 790
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ				
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	62	72	65
Wartość dofinansowania w złotych	12	491 988	613 868	550 000
TURNUSY REHABILITACYJNE				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	257	304	320
Wartość dofinansowania w złotych	14	436 850	578 073	600 000
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	233	359	280
Wartość dofinansowania w złotych	16	632 573	1 049 297	820 790
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"				
Liczba świadczeń	17	82	121	130
Wartość dofinansowania w złotych	18	648 866	636 298	665 000
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z form wsparcia pomocy społecznej ogółem	19	71	104	110
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowanych imprez	20	38	33	30
Liczba niepełnosprawnych uczestników	21	1 611	1 371	1 300
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	22	99 768	105 895	100 000
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA				
Wartość dofinansowania w złotych	23	0	0	0

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

W 2024 roku Miasto Chorzów realizowało zadania z zakresu świadczeń rodzinnych oraz świadczeń wychowawczych, w zakresie wynikającym z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Obecnie realizatorem świadczeń wychowawczych jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). W 2024 roku Miasto realizowało jedynie te świadczenia wychowawcze, które zostały przyznane decyzją Wojewody w ramach przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, za okres do dnia 31 maja 2022 r., na podstawie wniosków złożonych do dnia 31 grudnia 2021 r.

W związku z realizacją zadania „Rodzina 500+” w roku sprawozdawczym wypłacono 23 świadczenia wychowawcze, których łączna wartość wyniosła 10 113,41 zł. W porównaniu do roku poprzedniego oznacza to spadek o 38 świadczeń oraz zmniejszenie wydatków na ten cel o 7 962,82 zł. Liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze w roku oceny wyniosła 2, co w stosunku do roku poprzedniego stanowi spadek o 5 rodzin, tj. o 71,43%.

W 2024 roku zasiłek rodzinny pobierało 1 239 rodzin, co oznacza spadek o 372 rodziny, tj. o 26,43%. W porównaniu z rokiem poprzednim wartość wypłaconych świadczeń zmniejszyła się o 1 138 725,94 zł. Całkowita kwota przyznanych świadczeń rodzinnych, obejmująca zasiłki wraz z dodatkami oraz jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia dziecka, wyniosła 5 766 400,91 zł, w tym:

- zasiłki rodzinne z dodatkami: 5 578 400,91 zł,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka: 188 000,00 zł.

Świadczenia rodzinne i wychowawcze są istotnym instrumentem wspierającym rodziny w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a ich zmniejszająca się liczba jest związana z przejęciem części kompetencji przez inne instytucje (np. ZUS), a także z poprawą sytuacji dochodowej rodzin.

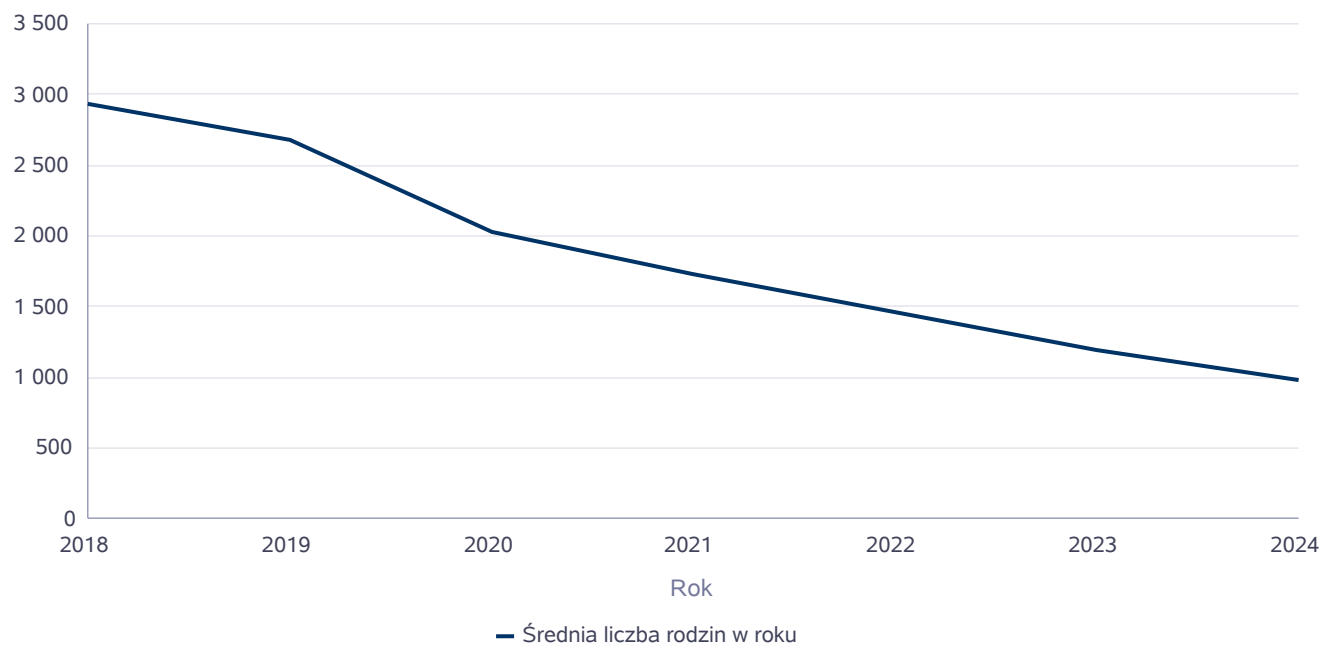
Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin, które otrzymały świadczenie wychowawcze, kwoty świadczenia wychowawczego, liczby rodzin i kwoty świadczeń w zakresie zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, jednorazowych dodatków z tytułu urodzenia się dziecka, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, liczby i kwot świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczeń alimentacyjnych. Dane nie obejmują zasiłków rodzinnych wypłaconych obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym w ich kraju.

Dodatkowo przedstawiono również dane dotyczące dodatków mieszkaniowych – w tym liczbę gospodarstw domowych objętych tym wsparciem oraz łączną kwotę wypłaconych świadczeń.

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

	Liczba rodzin						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	2 934	2 678	2 027	1 732	1 455	1 197	981

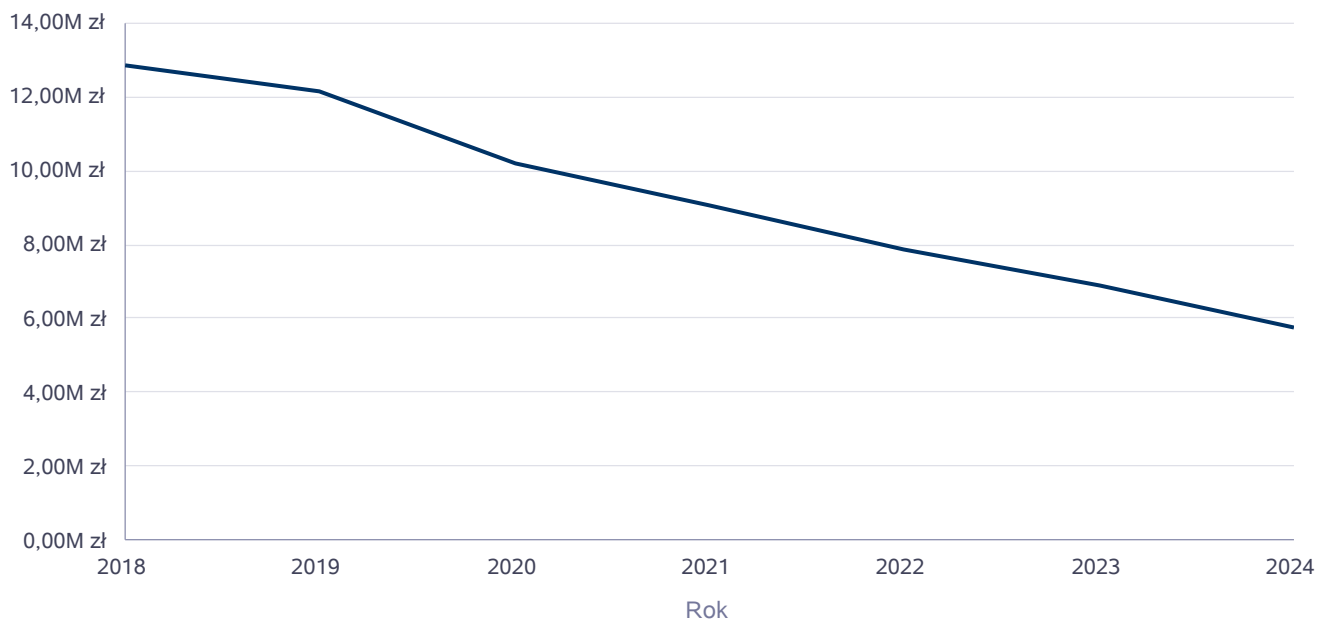
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami

Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku

Rok	Kwota
2018	12 845 399,88 zł
2019	12 136 257,41 zł
2020	10 181 309,43 zł
2021	9 039 153,10 zł
2022	7 868 459,99 zł
2023	6 905 126,85 zł
2024	5 766 400,91 zł

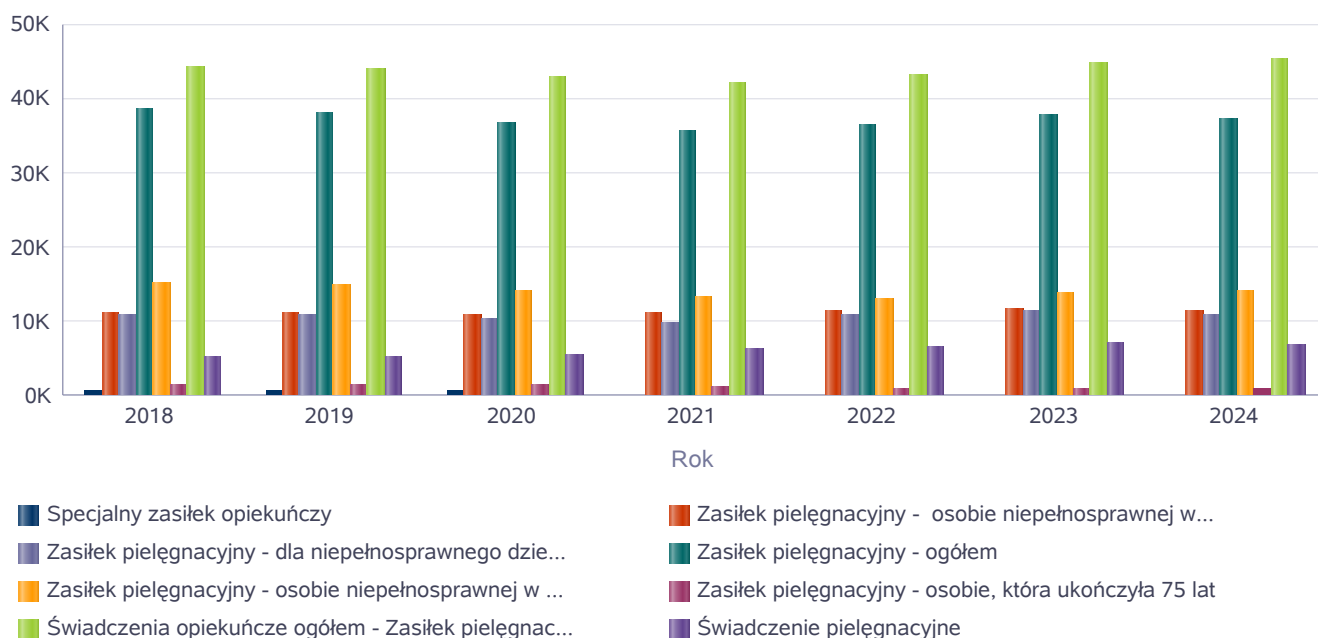
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Specjalny zasiłek opiekuńczy	582	618	541	133	47	35	4
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	11 011	11 032	10 919	11 212	11 340	11 654	11 404
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	10 919	10 795	10 426	9 896	10 982	11 346	10 930
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	38 541	37 961	36 752	35 599	36 474	37 656	37 232
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	15 218	14 774	13 966	13 329	13 111	13 680	13 999
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	1 393	1 360	1 441	1 162	1 041	976	899
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	44 298	43 858	42 731	42 108	43 049	44 713	45 162
Świadczenie pielęgnacyjne	5 175	5 279	5 438	6 376	6 528	7 022	6 736

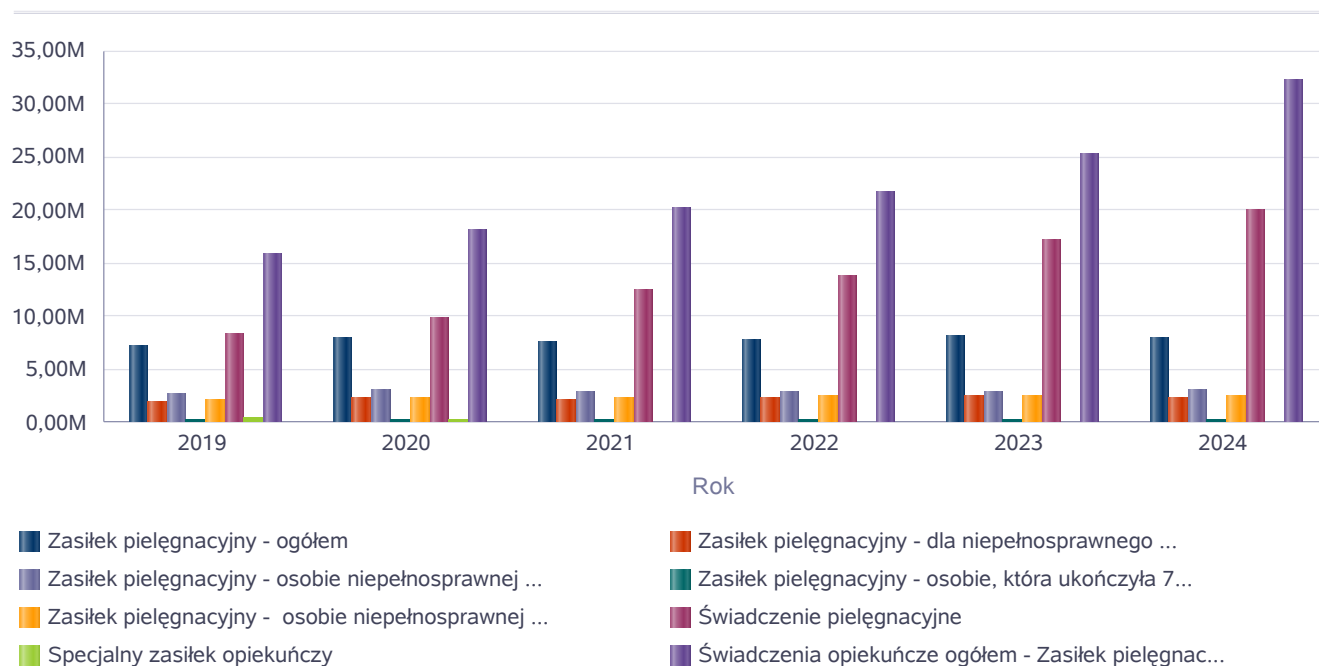
Liczba świadczeń

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

	Kwota świadczeń					
Świadczenia opiekuńcze	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	7 184 670,00	7 927 328,00	7 682 808,00	7 872 359,00	8 127 671,00	8 035 722,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	2 038 887,00	2 247 991,00	2 135 104,00	2 370 166,00	2 448 921,00	2 359 131,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	2 796 950,00	3 013 416,00	2 876 900,00	2 829 878,00	2 952 691,00	3 021 112,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	258 038,00	310 805,00	250 806,00	224 689,00	210 660,00	194 040,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	2 090 795,00	2 355 116,00	2 419 998,00	2 447 626,00	2 515 399,00	2 461 439,00
Świadczenie pielęgnacyjne	8 340 618,00	9 869 910,00	12 470 064,00	13 763 567,00	17 148 437,00	20 031 986,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	378 797,00	332 172,00	82 460,00	28 541,00	21 700,00	2 480,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	15 904 085,00	18 129 410,00	20 235 332,00	21 664 467,00	25 297 808,00	32 176 544,00

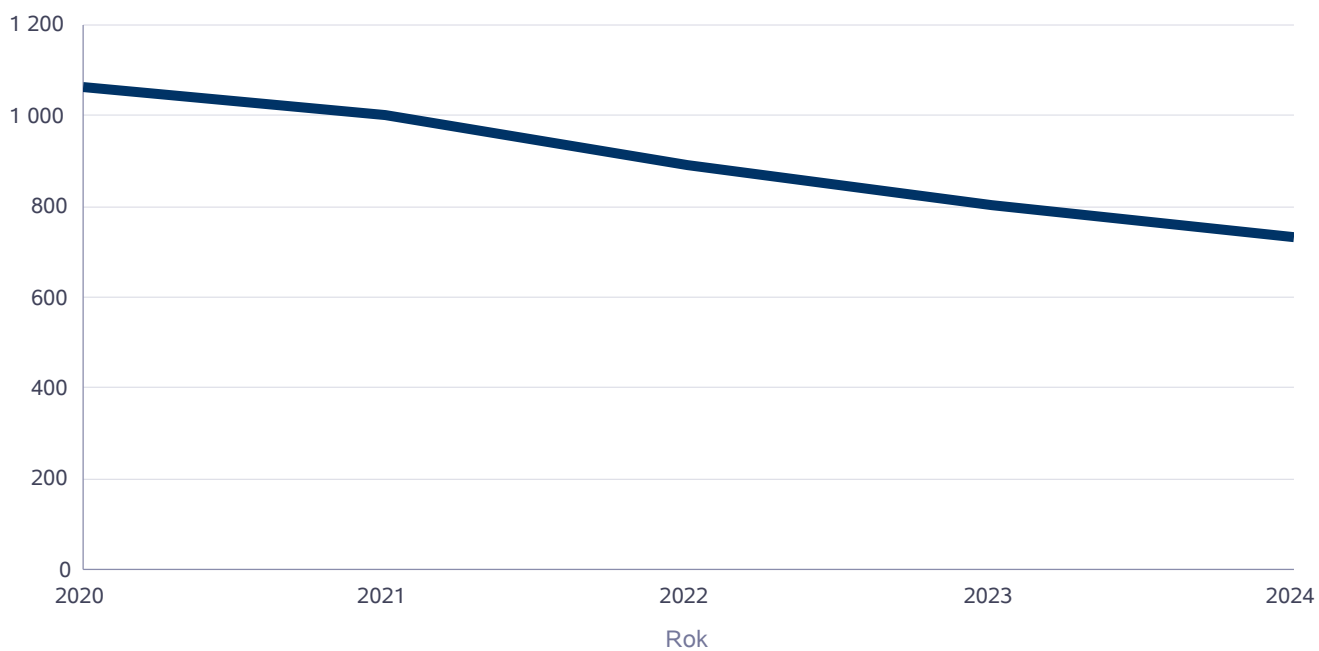
Kwota świadczeń

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba osób				
	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	1 063	1 001	892	805	733

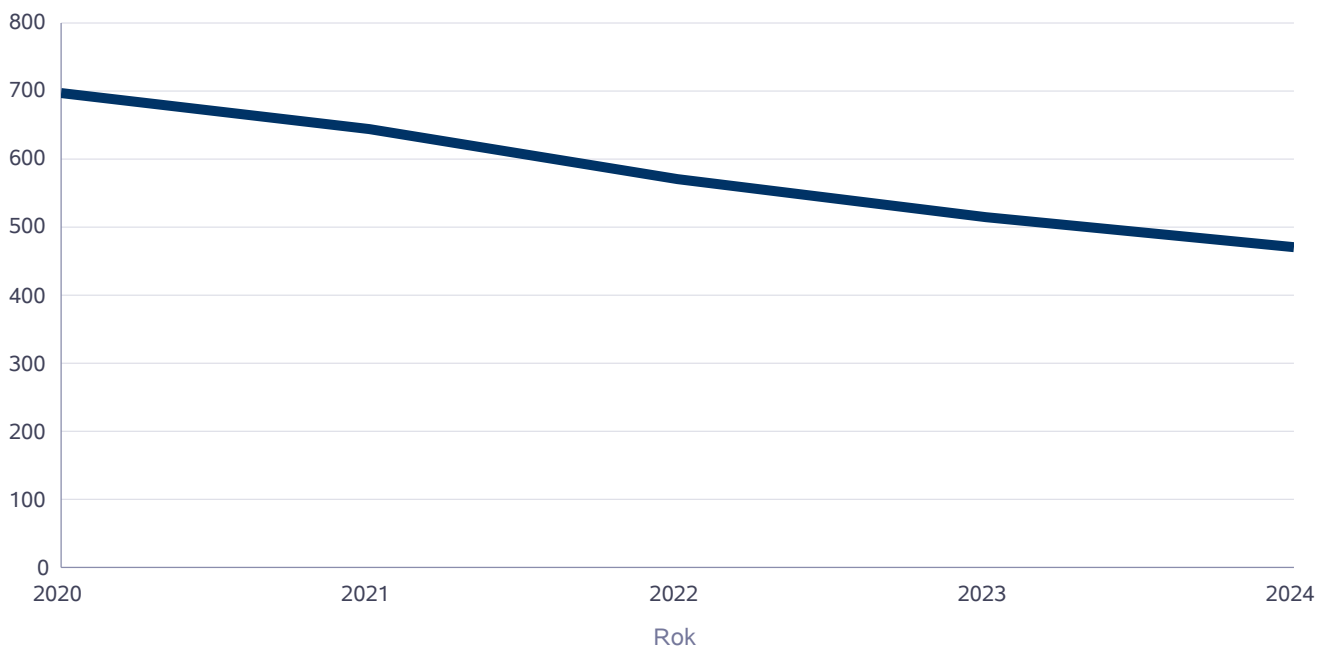
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba rodzin				
	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	696	643	571	515	471

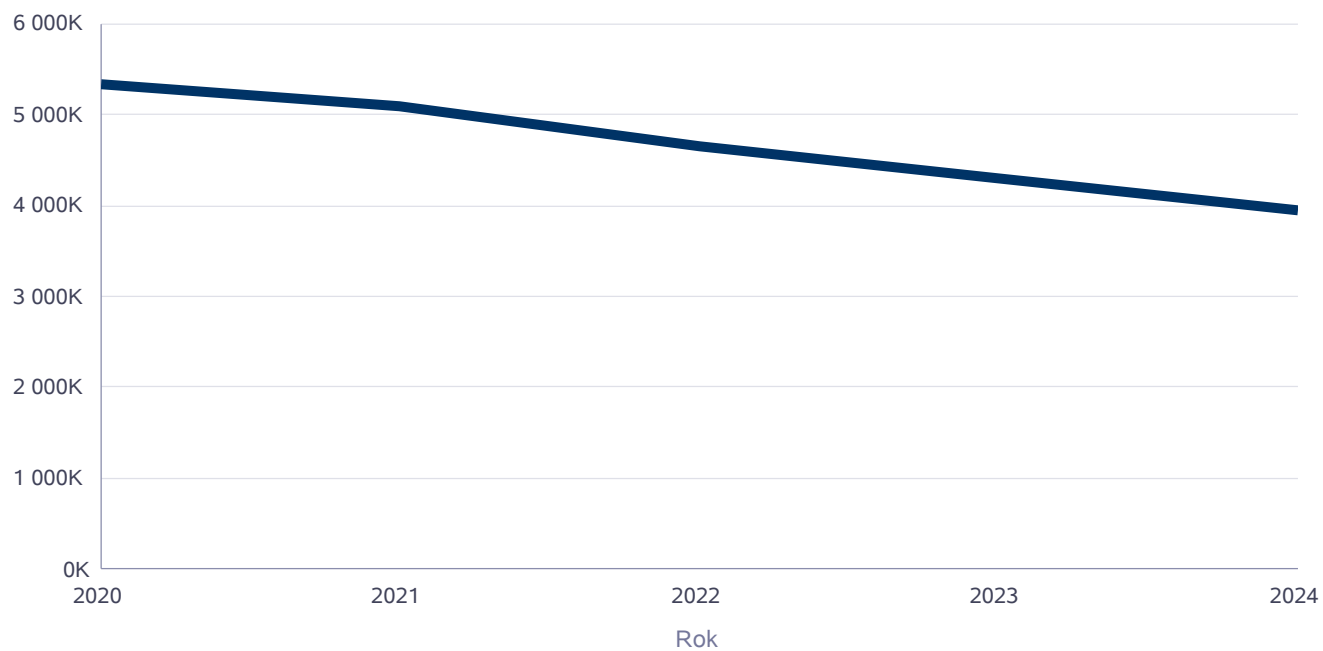
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł]

	Kwota				
	2020	2021	2022	2023	2024
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	5 332 097	5 086 424	4 655 320	4 305 446	3 954 964

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	3 852	3 654	3 600
Kwota świadczeń w złotych	2	11 399 630	11 450 338	11 500 000
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	4	0	0	0

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe kierowane do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ale również rozbudowany system pomocy instytucjonalnej, świadczonej poprzez jednostki pomocy społecznej. W Chorzowie funkcjonują zarówno placówki zapewniające wsparcie środowiskowe, jak i całodobowe, dostosowane do różnorodnych potrzeb mieszkańców.

Placówki wsparcia środowiskowego obejmują ośrodki wsparcia (dzienne domy pomocy, schronisko dla bezdomnych, Klub Senior+) oraz Środowiskowe Domy Samopomocy i mieszkania chronione. Zapewniają one pobyt dzienny, posiłki oraz podstawowe świadczenia opiekuńcze, edukacyjne, rehabilitacyjne, rekreacyjne i kulturalne. Placówki całodobowe to domy pomocy społecznej, zapewniające kompleksową opiekę mieszkańcom wymagającym stałego wsparcia.

Na terenie gminy Chorzów w 2024 r. działalność prowadziły następujące instytucje pomocy społecznej:

- **Dom Pomocy Społecznej „Nadzieja”** – dla osób w podeszłym wieku,
- **Dom Pomocy Społecznej „Republika”** – dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
- **Dom Pomocy Społecznej św. Wincentego** – prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, dla osób w podeszłym wieku,
- **Dom Pomocy Społecznej im. K. Jaworka Polskiego Związku Niewidomych** – dla osób niepełnosprawnych fizycznie,
- **Dom Pomocy Społecznej – Caritas Archidiecezji Katowickiej „Ośrodek Święty Florian”** – dla osób w podeszłym wieku,
- **Dzienny Dom Senior+** – prowadzony przez Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Florian,
- **Dzienny Dom Pomocy** – prowadzony przez Stowarzyszenie Chorzowska Lauba,
- **Dzienny Dom Pobytu** – prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Chorzowie,
- **Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi,**
- **Środowiskowy Dom Samopomocy typ B** – prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną

- **Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn** – prowadzone przez Górnośląskie Stowarzyszenie Społeczne „Odnowa”,
- **Ogrzewalnia** – prowadzona przez Fundację Pomoc Potrzebującemu Bratu,
- **Dwa mieszkania treningowe,**
- **Klub Samopomocy Senior+.**

W ramach struktur Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonują również:

- **Centrum Pracy Socjalnej,**
- **Centrum Inicjatyw Społecznych,**
- **Centrum Aktywizacji Społecznej,**
- **Klub Integracji Społecznej.**

W Chorzowie działa również **Specjalistyczny Ośrodek dla Osób Doznających Przemocy Domowej**, będący samodzielną jednostką Miasta.

Z uwagi na brak Ośrodka Interwencji Kryzysowej na terenie Miasta, działania w tym zakresie realizowane były poprzez całodobowy telefon interwencyjny, obsługiwany przez dwóch koordynatorów oraz psychologa. W ramach dyżurów zapewniano wsparcie psychologiczne oraz koordynację działań związanych z zabezpieczaniem osób niepełnosprawnych i małoletnich poza godzinami pracy Ośrodka Pomocy Społecznej, a także w dni wolne od pracy.

Współpraca w tym zakresie prowadzona była z Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego, Policją, kuratorami Sądu Rejonowego oraz Ośrodkiem Wsparcia Rodziny.

W 2024 roku wsparcia psychologicznego udzielono 2 osobom. W 8 przypadkach koordynowano interwencyjne umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Ponadto, po godzinach pracy Ośrodka Pomocy Społecznej udzielano mieszkańcom Chorzowa poradnictwa w sytuacjach związanych m.in. z bezdomnością oraz konfliktami sąsiedzkimi.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na terenie miasta Chorzów funkcjonują również **placówki wsparcia dziennego**.

Kadra placówek wsparcia dziennego (wg stanu na 31.12.2024r.) wykazana w wierszu 23 kształtuje się następująco:

- 9 osób zatrudnionych na umowę o pracę,
- 34 osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenia,
- 2 osoby prowadzące działalność gospodarczą (samozatrudnione).

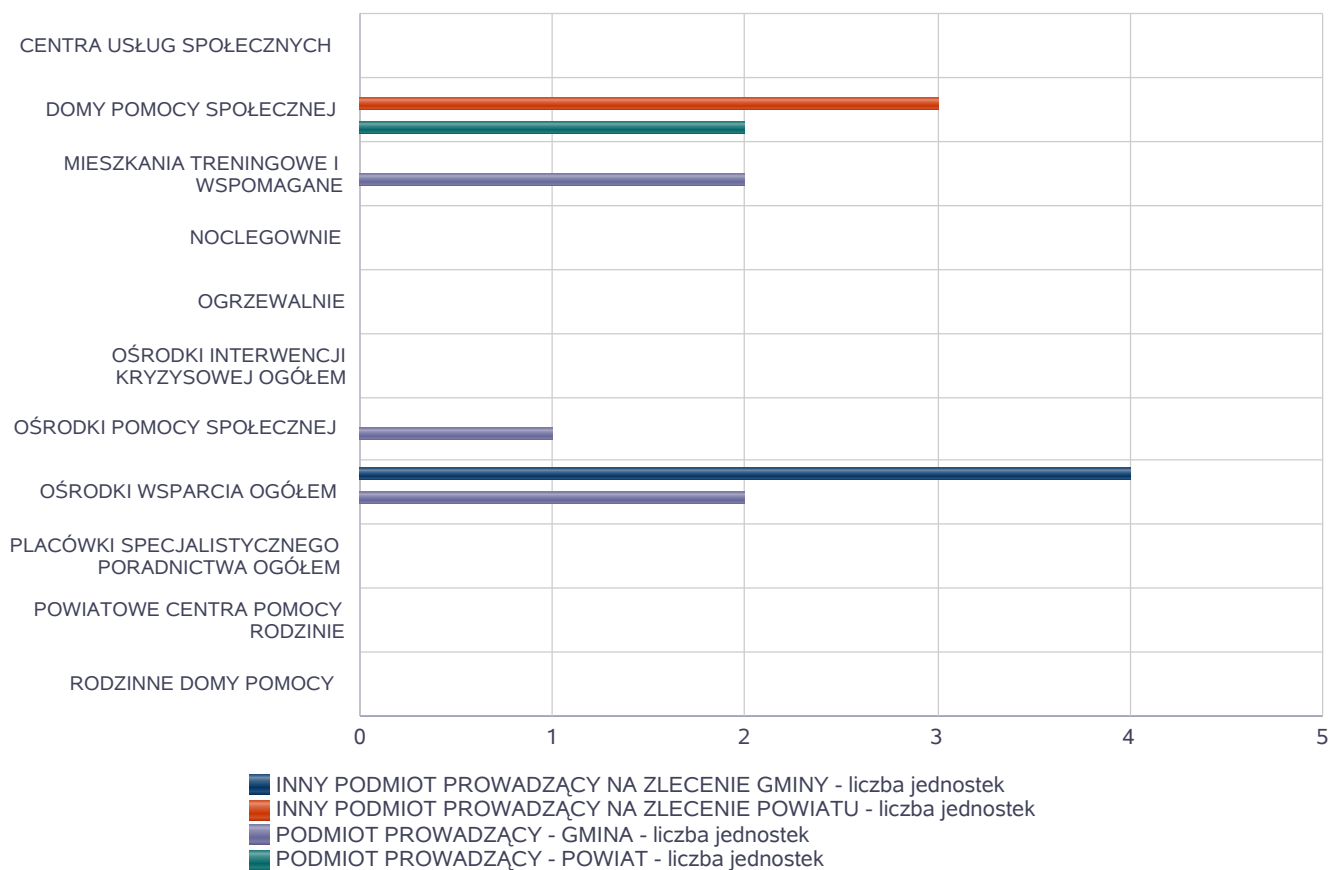
W ramach rocznego kosztu prowadzenia i utrzymania dziennych domów pomocy (w złotych), wykazanego w wierszu 17, za rok oceny 2024 uwzględniono wydatki poniesione przez Miasto Chorzów na bieżącą działalność dziennego domu pomocy, prowadzonego na zlecenie Miasta przez podmiot niepubliczny w okresie od 1 stycznia do 24 listopada 2024 r.

W dalszej części sprawozdania przedstawiono w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby placówek z podziałem na typ oraz instytucję prowadzącą, liczby miejsc i osób korzystających z poszczególnych form wsparcia, a także wskaźników nasycenia usługami w zakresie domów pomocy społecznej, środowiskowych domów samopomocy oraz mieszkań treningowych.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadzącą

Jednostka	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. GMINY - liczba jedn.	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. POW. - liczba jedn.	PODM. PROW. - GMINA - liczba jedn.	PODM. PROW. - POW. - liczba jedn.
CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH	X	X	0	X
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	3	0	2
MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE	0	0	2	0
NOCLEGOWNIE	0	0	0	0
OGRZEWALNIE	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0	X	0
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	X	X	1	X
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	4	0	2	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0	X	0
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE	X	X	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	X	X	X

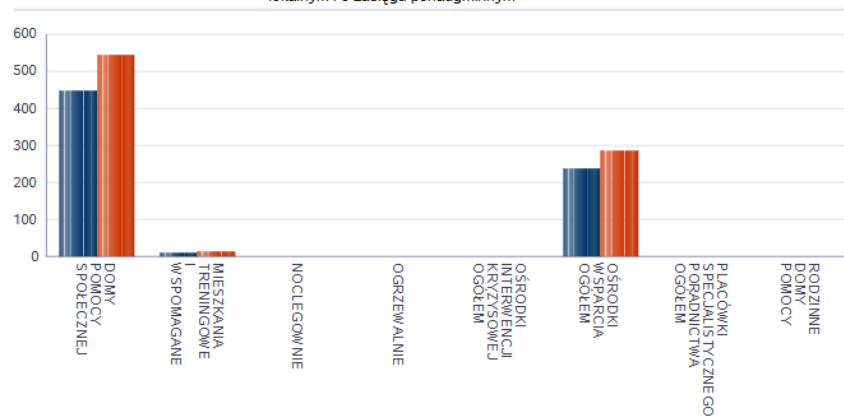
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

Jednostka	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	446	543
MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE	12	22
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	238	287
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

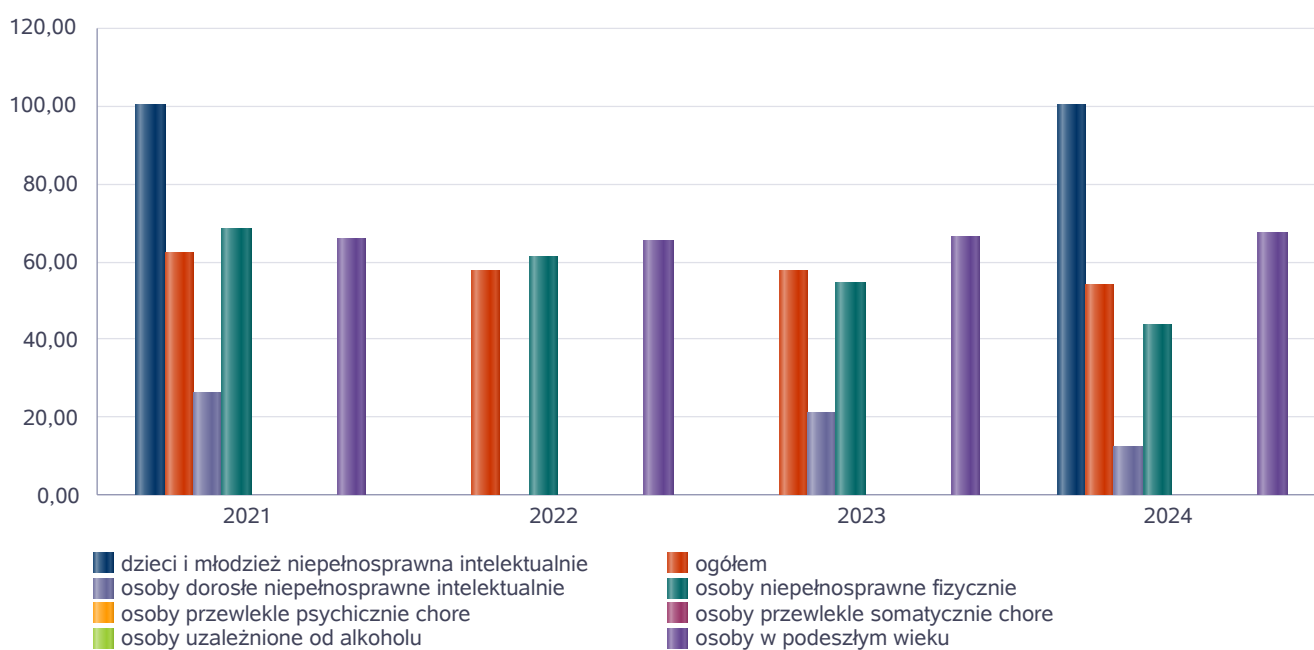

Nasycenie usługami w DPS

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących

Grupa osób	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %			
	2021	2022	2023	2024
ogółem	62,30	57,58	57,67	54,10
osoby w podeszłym wieku	65,56	65,52	66,04	67,27
osoby przewlekle somatycznie chore				
osoby przewlekle psychicznie chore				
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie	26,09	0,00	21,05	12,50
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	100,00			100,00
osoby niepełnosprawne fizycznie	68,42	61,29	54,69	43,75
osoby uzależnione od alkoholu				

Nasycenie usługami w DPS-ach

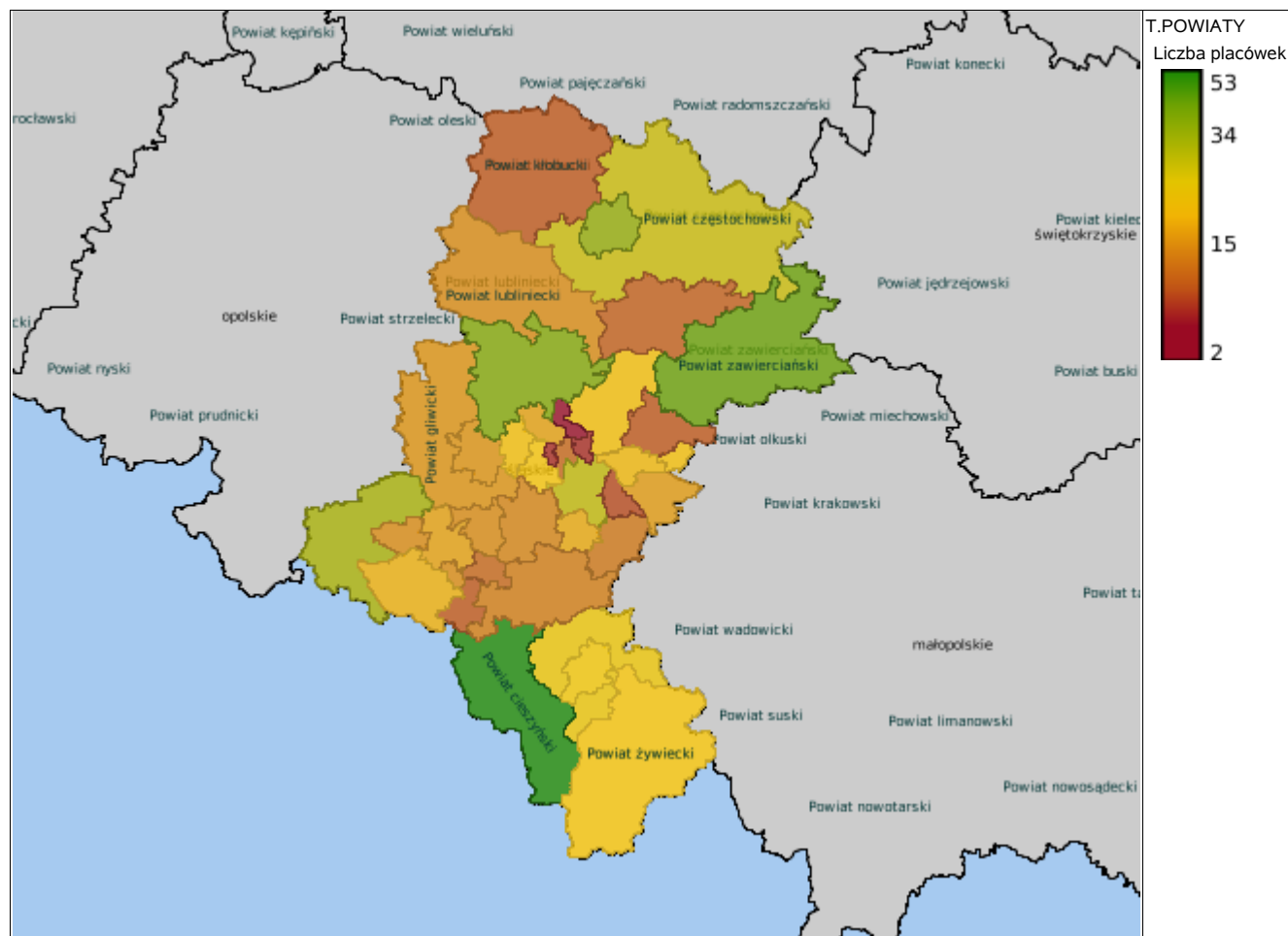

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym

Powiat	Ogółem	CEN. USŁ. SPOŁ.	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. I WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. POM. SPOŁ.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	RODZ. DOMY POM.
Powiat bielski (śląskie)	24	0	1	7	1	0	10	5	0
Powiat bieruńsko- lędziński	10	1	0	2	0	0	4	3	0
Powiat będziński	17	0	1	2	0	0	8	6	0
Powiat cieszyński	37	1	2	13	1	0	11	9	0
Powiat częstochowski	28	0	0	0	0	0	16	12	0
Powiat gliwicki	12	0	0	0	0	0	8	4	0
Powiat kłobucki	9	0	0	0	0	0	9	0	0
Powiat lubliniecki	13	0	1	2	0	0	8	2	0
Powiat m. Bielsko-Biała	23	0	0	10	1	0	1	11	0
Powiat m. Bytom	14	0	0	6	1	1	1	5	0
Powiat m. Chorzów	9	0	0	2	0	0	1	6	0
Powiat m. Częstochowa	33	0	0	19	0	1	1	11	1
Powiat m. Dąbrowa Górnicza	8	0	0	1	1	1	1	4	0
Powiat m. Gliwice	16	0	0	10	0	1	1	4	0
Powiat m. Jastrzębie- Zdrój	11	0	1	6	1	1	1	1	0
Powiat m. Jaworzno	17	0	0	8	1	0	1	7	0
Powiat m. Katowice	27	0	0	5	3	0	1	18	0
Powiat m. Mysłowice	7	0	0	2	1	1	1	2	0
Powiat m. Piekary Śląskie	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Powiat m. Ruda Śląska	20	0	0	16	1	1	1	1	0
Powiat m. Rybnik	16	0	1	6	0	1	1	7	0
Powiat m. Siemianowice Śląskie	2	0	0	1	0	0	1	0	0
Powiat m. Sosnowiec	21	0	0	8	1	1	1	10	0
Powiat m. Tychy	15	0	1	6	1	0	1	6	0
Powiat m. Zabrze	17	0	0	8	1	1	1	6	0
Powiat m. Świętochłowice	5	0	1	1	0	0	1	2	0
Powiat m. Żory	13	0	1	7	1	1	1	2	0
Powiat mikołowski	13	1	0	4	0	0	4	4	0
Powiat myszkowski	10	0	0	0	0	0	5	5	0
Powiat pszczyński	12	0	0	3	0	0	6	3	0
Powiat raciborski	30	0	0	16	0	1	8	5	0
Powiat rybnicki	16	0	0	10	0	0	5	1	0
Powiat tarnogórski	33	0	0	14	0	1	9	9	0
Powiat wodzisławski	17	0	0	3	0	1	9	4	0
Powiat zawierciański	39	0	0	15	0	0	10	14	0
Powiat żywiecki	24	0	0	1	0	0	15	8	0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. I WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat bielski (śląskie)	5	3	0	0	0	0	1	0	1
Powiat bieruńsko-	6	0	2	0	0	0	3	0	1

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. I WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
łędziński									
Powiat będziński	9	1	5	0	0	1	1	0	1
Powiat cieszyński	16	8	0	0	0	0	7	0	1
Powiat częstochowski	5	3	1	0	0	0	0	0	1
Powiat gliwicki	8	5	1	0	0	0	1	0	1
Powiat kłobucki	3	0	0	0	0	0	2	0	1
Powiat lubliniecki	6	3	1	0	0	0	1	0	1
Powiat m. Bielsko-Biała	5	4	0	0	0	1	0	0	0
Powiat m. Bytom	8	4	3	0	0	1	0	0	0
Powiat m. Chorzów	5	5	0	0	0	0	0	0	0
Powiat m. Częstochowa	6	4	0	0	0	1	1	0	0
Powiat m. Dąbrowa Górnica	4	1	1	0	0	1	0	1	0
Powiat m. Gliwice	4	3	0	0	0	1	0	0	0
Powiat m. Jastrzębie- Zdrój	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Powiat m. Jaworzno	4	1	1	0	0	1	1	0	0
Powiat m. Katowice	7	3	0	0	0	1	1	2	0
Powiat m. Mysłowice	3	1	0	0	0	1	1	0	0
Powiat m. Piekary Śląskie	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Powiat m. Ruda Śląska	7	4	0	0	0	1	2	0	0
Powiat m. Rybnik	6	0	4	0	0	1	1	0	0
Powiat m. Siemianowice Śląskie	4	2	1	0	0	1	0	0	0
Powiat m. Sosnowiec	4	2	0	0	0	1	1	0	0
Powiat m. Tychy	8	2	4	0	0	1	1	0	0
Powiat m. Zabrze	9	5	3	0	0	0	1	0	0
Powiat m. Świętochłowice	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Powiat m. Żory	1	0	0	0	0	1	0	0	0
Powiat mikołowski	5	3	0	0	0	0	1	0	1
Powiat myszkowski	3	1	0	0	0	0	0	1	1
Powiat pszczyński	5	2	1	0	0	0	1	0	1
Powiat raciborski	7	3	0	0	0	1	2	0	1
Powiat rybnicki	3	1	1	0	0	0	0	0	1
Powiat tarnogórski	8	6	0	0	0	0	1	0	1
Powiat wodzisławski	7	2	2	0	0	0	2	0	1
Powiat zawierciański	5	1	2	0	0	1	0	0	1
Powiat żywiecki	3	1	0	0	0	0	1	0	1

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	233	238	241
Liczba osób korzystających	2	290	287	287
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	18	10	10
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	48	52	52
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	3 421 185	4 427 653	5 951 274
W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	61	101	101
Liczba osób korzystających	8	81	116	116
Liczba osób umieszczonych	9	40	55	55
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	7	3
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	17	32	37
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	1 423 385	2 139 480	4 196 857
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	100	65	65
Liczba osób korzystających	14	108	72	72
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	14	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	25	18	5
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	1 264 000	1 500 315	854 817
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	15	15	15
Liczba osób korzystających	19	17	16	16
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	4	3	3
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	1	1	1
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	68 040	67 857	69 600
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	57	57	57
Liczba osób korzystających	24	84	83	83
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	2	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	5	1	1
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	665 760	720 000	830 000
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	15	15	15
Liczba osób korzystających	29	13	9	9
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	3	3	3
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	49 000	65 000	65 000
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	0	0	0
Liczba osób korzystających	33	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	446	446	446
Liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	2	0	0	0
Liczba osób korzystających	3	545	543	543
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	4	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	5	109	99	99
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	80	84	84
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	1	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	326	329	329
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	29 486 773	34 873 938	37 950 098
MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	12	12	12
Liczba osób korzystających	11	14	16	16
Liczba osób umieszczonych	12	6	22	22
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	13	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	7	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	15	417 181	439 342	439 342
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	16	0	0	0
Liczba osób korzystających	17	0	0	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	18	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	20	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	21	245	210	210
Liczba osób korzystających	22	323	386	386
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	23	63	45	45
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	24	1 217 421	1 303 535	1 303 535
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	25	106	106	106
Liczba osób korzystających	26	169	150	150
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	27	107	107	112
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	28	7 615 474	8 630 392	8 630 392
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	29	8	8	8
Liczba osób korzystających	30	6	7	7
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	2	2	2
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	315 474	374 877	374 877
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	34	426	432	430
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	35	91	91	91
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	27	27	27
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	37	2 949 624	3 407 040	3 558 707
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	38	45	48	55

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych	3	0	0	0

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
	(wg stanu na 31 grudnia danego roku)				
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4		16	19	17

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W roku oceny kadra Ośrodka Pomocy Społecznej liczyła **213 osób**, w tym **7 osób zatrudnionych na podstawie umowy o zastępstwo**. Struktura zatrudnienia przedstawiała się następująco:

- kadra kierownicza – **24 osoby**,
- pracownicy socjalni – **45 osób**,
- pozostali pracownicy – **144 osoby**.

Wśród zatrudnionych:

- 130 pracowników posiada wykształcenie wyższe,
- 64 osoby posiadają wykształcenie średnie.

Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 18 pracowników socjalnych, natomiast 14 pracowników legitymuje się specjalizacją z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Dane dotyczące liczby pracowników socjalnych przedstawione w formie graficznej pochodzą ze sprawozdania resortowego, w którym pracownicy socjalni są wyszczególnieni według realizowanych zadań. W związku z tym:

- 3 pracowników socjalnych wykazano jako realizujących zadania powiatu (i nie ujęto ich w tabeli przedstawionej na str. 72),
- 42 pracowników socjalnych wykazano jako realizujących zadania gminne.

Oznacza to, że łączna liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej wynosi 45 osób.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej nie spełniał wymogu określonego w art. 110 ustawy o pomocy społecznej dotyczącego zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników socjalnych.

Sytuacja ta była wynikiem znacznej rotacji kadry w ostatnim kwartale 2024 roku – część pracowników zakończyła współpracę z OPS w związku ze zmianą miejsca zatrudnienia, inni przeszli na emeryturę. Pomimo ogłoszenia naboru, brak było dostępnych kandydatów mogących podjąć pracę w trybie natychmiastowym, co przełożyło się na czasowy niedobór kadrowy.

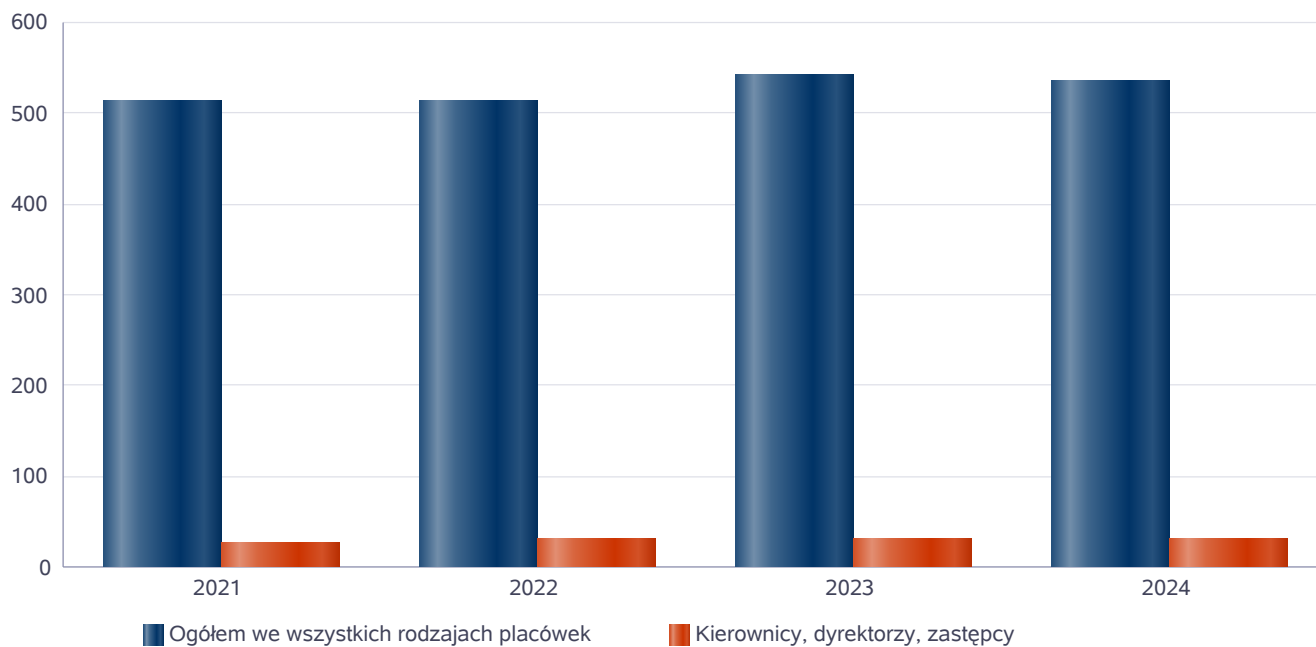
W odpowiedzi na zaistniałą sytuację OPS przeprowadził nabór, w wyniku którego z początkiem roku 2025 zatrudniono dwóch nowych pracowników socjalnych. Z uwagi na powyższe, niespełnienie wymogu na koniec 2024 roku miało charakter przejściowy.

Poniżej przedstawiono w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące: liczby pracowników jednostki (w tym kadry kierowniczej i pracowników socjalnych), wskaźnika specjalizacji pracowników socjalnych, wskaźnika realizacji wymogów ustawowych dotyczących zatrudnienia pracowników socjalnych.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

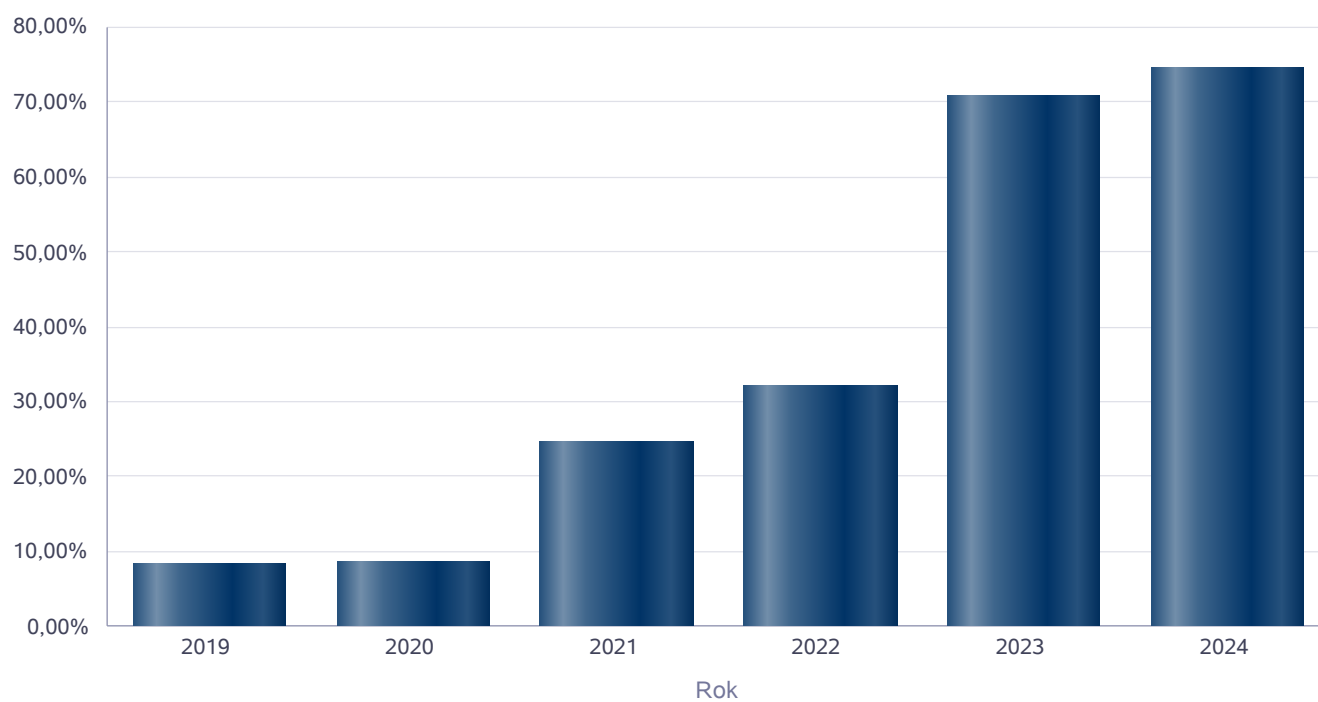
Zatrudnieni	Liczba osób			
	2021	2022	2023	2024
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	513	513	542	535
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	27	30	31	32

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Rok	Wskaźnik
2019	8,20%
2020	8,47%
2021	24,49%
2022	32,00%
2023	70,69%
2024	74,55%

Czy ośrodek/CUS spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych

Rok	Czy spełniony warunek ustawowy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2020	Tak	107 443	2 568	59
2021	Nie	106 272	2 447	48
2022	Tak	102 564	2 123	46
2023	Nie	101 184	2 373	46
2024	Nie	100 012	2 589	42

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

W roku oceny zatrudnienie pomocnicze przedstawiało się następująco:

- liczba wolontariuszy – **22 osoby**,
- zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne) – **0 osób**,
- liczba osób odbywających staż – **8 osób**.

Szczegółowe dane dotyczące wskaźnika zatrudnienia subsydiowanego w jednostce zaprezentowano w formie graficznej poniżej.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W 2024 roku w ośrodku pomocy społecznej nie funkcjonowały Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W gminie Chorzów środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2024 roku 174 764 783 zł. W porównaniu do roku poprzedniego poziom wydatków był wyższy o 21 895 210 zł, co stanowi wzrost o 14,32%.

Wzrost wydatków w 2024 roku wynikał przede wszystkim ze zwiększenia nakładów w dziale 852 – Pomoc społeczna (o ok. 22%) oraz w dziale 855 – Rodzina (o ok. 16%).

Spadek wydatków zaobserwowano jedynie w działach 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej oraz 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza.

W celu dokładnego zobrazowania struktury wydatków, poniżej przedstawiono ich rozbieżność według poszczególnych działów klasyfikacji budżetowej:

- W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 78 496 516 zł, co stanowi 44,91% ogólnych wydatków z zakresu polityki społecznej.
- W dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza wydatkowano 517 617 zł, co stanowi 0,30% ogólnych wydatków.
- W dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wydatkowano 4 868 777 zł, co stanowi 2,79% ogólnych wydatków.
- W dziale 852 – Pomoc społeczna wydatkowano 87 332 943 zł, co stanowi 49,97% ogólnych wydatków.
- W dziale 851 – Ochrona zdrowia wydatkowano 3 548 950 zł, co stanowi 2,03% ogólnych wydatków z zakresu polityki społecznej.

Najwięcej środków przeznaczono na realizację następujących zadań:

- świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu ubezpieczenia społecznego,
- funkcjonowanie domów pomocy społecznej.

W 2024 roku w rozdziale 85295 – Pozostała działalność, wydatkowane zostały środki:

- w kwocie 462 000 zł na realizację w ramach rządowego Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2021-2025 (edycja 2024), zadania: Wspieranie aktywnego starzenia się (Dzienny Dom SENIOR+). Na całkowity koszt realizacji projektu składają się środki własne gminy (309 120 zł) oraz dotacja z budżetu państwa w wysokości 152 880 zł;
- w kwocie 40 362 zł na realizację zwrotu do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego niewykorzystanych w 2023 r. środków z Funduszu Pomocy, związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - Wydział Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Chorzów;
- w kwocie 9 350 zł na realizację zadania związanego z zakupem usług remontowych - „Awarie i remonty”, przez Wydział Inwestycji Komunalnych Urzędu Miasta Chorzów.

W roku 2025, w rozdziale 85295, planuje się wydatkować środki:

- w kwocie 462 000 zł na realizację w ramach rządowego Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2021-2025 (edycja 2025), zadania: Wspieranie aktywnego starzenia się (Dzienny Dom SENIOR+);

- w kwocie 5 000 zł na realizację zwrotu do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego niewykorzystanych dotacji oraz płatności -Wydział Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Chorzów.

Powyższe przygotowano według stanu na dzień 31 marca 2025 r.

W rozdziale 85295 – Pozostała działalność, w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w 2024 r. wydatkowane zostały środki:

- w kwocie 67 857 zł na wspieranie aktywnego starzenia się;
- w kwocie 20 895 zł na program „Korpus Wsparcia Seniora”;
- w kwocie 63 481 zł na wydatki związane z prowadzeniem jadłodajni;
- w kwocie 176 335 zł na działania krajowe i współpracę międzynarodową na rzecz społeczności romskiej;
- w kwocie 18 428 zł na wydatki związane z Programem Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027, Podprogram 2023;
- w kwocie 10 000 zł na gminne programy aktywizacji społeczno-zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego;
- w kwocie 94 357 zł na prace społecznie użyteczne;
- w kwocie 1 419 zł na składki zdrowotne opłacane za obywateli Ukrainy;
- w kwocie 58 503 zł na zasiłki okresowe dla obywateli Ukrainy;
- w kwocie 9 990 zł na zapewnienie posiłków dla dzieci i młodzieży z Ukrainy;
- w kwocie 15 770 zł na zasiłki stałe dla obywateli Ukrainy;
- w kwocie 31 257 zł na stypendia i zasiłki dla uczniów z Ukrainy;
- w kwocie 1 472 941 zł na wydatki w ramach programu osłonowego;
- w kwocie 17 249 zł na opłacenie licencji systemu POMOST.

W rozdziale 85295 – Pozostała działalność, w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej zaplanowano (wg stanu na dzień 31 marca 2025 r.) następujące wydatki:

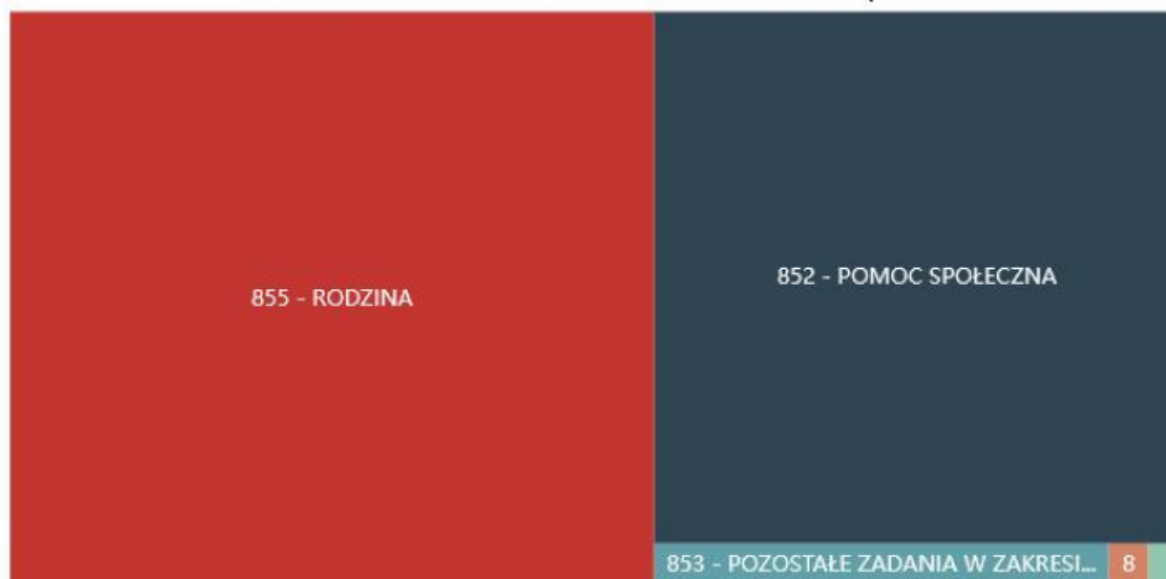
- w kwocie 39 000 zł na wspieranie aktywnego starzenia się;
- w kwocie 61 476 zł na działania krajowe i współpracę międzynarodową na rzecz społeczności romskiej;
- w kwocie 21 700 zł na wydatki związane z Programem Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027, Podprogram 2024;
- w kwocie 12 000 zł na gminne programy aktywizacji społeczno-zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego;
- w kwocie 130 000 zł na prace społecznie użyteczne;
- w kwocie 45 000 zł na zasiłki okresowe dla obywateli Ukrainy;
- w kwocie 6 610 zł na zapewnienie posiłków dla dzieci i młodzieży z Ukrainy;
- w kwocie 18 450 zł na zasiłki stałe dla obywateli Ukrainy;
- w kwocie 1 665 zł na składki zdrowotne opłacane za obywateli Ukrainy;
- w kwocie 25 396 zł na stypendia i zasiłki dla uczniów z Ukrainy;
- w kwocie 17 250 zł na opłacenie licencji systemu POMOST.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 855 - RODZINA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA

**ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	152 869 573	174 764 783	168 259 371
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	100 160 925	113 981 214	99 302 437
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	267 071	302 086	280 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	2 998 952	3 246 864	3 046 556
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	192 053	218 814	145 691
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	30 174 728	34 903 138	38 026 598
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	3 455 072	4 644 156	6 388 662
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	1 167 931	1 382 719	1 528 987
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	907 898	1 107 748	824 110
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	132 250	54 918	34 052
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	275 858	368 109	436 602
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	270 953	362 489	434 822
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	3 069 736	2 764 235	3 718 442
w tym: w budżecie OPS	16	3 059 928	2 755 686	3 714 887
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	11 399 630	13 717 338	7 958 396
w tym: w budżecie OPS	18	11 399 630	13 717 338	7 956 735
85216 - Zasiłki stałe	19	3 270 512	4 396 441	5 317 461
w tym: w budżecie OPS	20	3 219 717	4 368 046	5 304 739
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	0	0	0
w tym: w budżecie PCPR	22	0	0	0
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	14 431 349	19 239 713	20 544 283
w tym: w budżecie OPS	24	14 431 349	19 182 118	20 543 783
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	372 050	433 009	488 596
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	372 050	433 009	488 596
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	1 302 046	1 597 980	1 855 743
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	1 302 046	1 597 980	1 855 743
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	1 675 102	1 546 793	1 510 451
w tym: w budżecie OPS	30	1 674 494	1 546 454	1 510 252
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	11 571	44 066	151 571
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	11 571	44 066	151 571
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem	33	0	44 066	151 571

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
(cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)				
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	44 066	151 571
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	1 288 034	2 570 197	845 547
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	864 149	2 058 485	378 547
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	473 463	551 228	584 121
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	113 869	138 358	150 000
85321 - Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	43	720 420	1 047 305	1 002 645
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	720 420	1 047 305	1 002 645
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	8 341 503	3 270 244	2 935 546
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	6 123 666	2 008 994	1 864 755
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	403 383	350 217	100 100
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	328 674	280 249	100 000
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	120 344	167 400	164 550
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	52 234	107 146	45 349
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	6 025	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	43 875 309	50 472 807	42 977 731
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	43 634 590	50 186 865	42 820 454
85504 - Wspieranie rodziny	57	598 178	893 846	1 035 420
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	598 049	866 434	963 267
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	4 974 048	5 721 368	8 802 712
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	105 533	104 700	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	7 917 021	8 460 218	6 214 001
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	7 917 021	8 460 218	6 214 001
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	9 650 610	11 783 047	12 258 394

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2023	Rok oceny 2024	Prognoza 2025
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	1 902 356	2 319 973	1 393 812
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	737 918	953 384	745 784
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	718 134	950 696	745 098
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopach wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polega na realizacji projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, udziale w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz realizacji programów osłonowych.

W roku oceny Miasto Chorzów uczestniczyło w jednym konkursie ogłoszonym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w ramach:

1. **Programu wieloletniego SENIOR+** – na prowadzenie Dziennego Domu Pomocy „Senior+” na 35 miejsc. Uzyskano dofinansowanie w wysokości 151 200 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 462 000 zł, z czego 309 120 zł stanowiły środki własne gminy.
2. **Programu wieloletniego SENIOR+** – na prowadzenie Klubu „Senior+” na 15 miejsc. Uzyskano dofinansowanie w wysokości 29 122,00 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 67 857,49 zł, w tym 38 735,49 zł pokryto ze środków własnych gminy.

Ponadto, w grudniu 2023 roku Miasto Chorzów, w ramach rozwoju sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz realizacją działania 3.2. kompleksowego programu wsparcia rodzin „Za życiem” złożyło zapotrzebowanie na utworzenie w 2024 roku Środowiskowego Domu Samopomocy typu B, przeznaczonego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Placówka oferuje 40 miejsc, w tym 30 miejsc dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

W ramach tego działania, uzyskano dofinansowanie w łącznej wysokości **556 946,16 zł**, w tym:

- **431 110,00 zł** na utworzenie placówki (w tym 82 000,00 zł na zakupy inwestycyjne),
- **125 836,16 zł** na jej funkcjonowanie w okresie od 25.11. do 31.12.2024 r.

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował trzy programy rządowe:

1. **Program „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024**
Z programu skorzystało 86 osób z niepełnosprawnościami, w tym 12 dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności.
Wysokość wydatkowanych środków wyniosła 1 635 623,82 zł.
2. **Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024**
W ramach programu z usług opiekuńczych w formie pobytu dziennego skorzystało 26 członków rodzin/opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad 27 osobami z niepełnosprawnościami, w tym:
 - 24 osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
 - 3 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.Wysokość wydatkowanych środków wyniosła 307 109,27 zł.

3. **Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 – Moduł II**

Program był skierowany do seniorów w wieku 60 lat i więcej, mających trudności z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

W ramach Modułu II uczestnikom zapewniono dostęp do tzw. „opieki na odległość”, czyli systemu poprawiającego bezpieczeństwo i wspierającego samodzielne funkcjonowanie w miejscu zamieszkania. Uczestnicy otrzymali „opaski bezpieczeństwa”, połączone z usługą operatora pomocy.

Z programu skorzystało 31 osób – 26 kobiet i 5 mężczyzn.

Łączna wysokość wydatkowanych środków wyniosła 20 895,48 zł, w tym:

- 16 716,38 zł – środki z budżetu państwa,
- 4 179,10 zł – środki własne Gminy przeznaczone na realizację Modułu II.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W 2024 roku Miasto Chorzów zleciło realizację zadań publicznych 19 organizacjom pozarządowym na łączną kwotę 14 963 010,34 zł, w tym kontynuację zadań rozpoczętych w latach poprzednich.

W ramach tej kwoty:

- na podstawie 38 umów (zawartych w 2024 roku oraz kontynuowanych z lat wcześniejszych) w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przekazano dotacje w łącznej wysokości 14 663 010,34 zł,
- na podstawie 2 umów w trybie ustawy o zdrowiu publicznym przekazano środki finansowe w wysokości 300 000 zł.

W ramach powyższych umów zlecono prowadzenie:

- placówek pomocy społecznej – 5 organizacjom pozarządowym na kwotę 10 686 240,19 zł, w tym:
 - domów pomocy społecznej (DPS) – 8 701 160,67 zł,
 - dziennych domów pomocy – 966 133,36 zł,
 - Środowiskowego Domu Samopomocy typu B – 556 946,16 zł,
 - Dziennego Domu „Senior+” – 462 000 zł;
- placówek funkcjonujących na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – 6 organizacjom pozarządowym na łączną kwotę 3 160 552,26 zł, w tym:
 - placówek wsparcia dziennego – 1 303 535 zł,
 - placówek opiekuńczo-wychowawczych – 1 857 017,26 zł.

Prowadzenie schroniska dla bezdomnych mężczyzn powierzono Górnośląskiemu Stowarzyszeniu Społecznemu „Odnova”. Koszty związane z zapewnieniem schronienia w ramach tej usługi wyniosły 740 304 zł. Usługę udzielania tymczasowego schronienia w formie ogrzewalni realizowano natomiast na podstawie umowy z Fundacją Pomoc Potrzebującemu Bratu. Koszty związane ze schronieniem w ogrzewalni wyniosły 6 814 zł.

Organizacje pozarządowe, z którymi współpracowało Miasto Chorzów (Wydział Polityki Społecznej)

1. Caritas Archidiecezji Katowickiej – Ośrodek „Święty Florian”
2. Chorzowskie Stowarzyszenie „Feniks”
3. Chorzowskie Stowarzyszenie Niestyszących
4. Chorzowskie Stowarzyszenie Pomocy „Serce”
5. Fundacja „Pod Dobrym Aniołem”
6. Fundacja „Spectrum Liberi”
7. Fundacja Poradnictwa Pro Bono

8. Fundacja UskrzydliDzieciaki.pl
9. Polski Związek Niewidomych
10. Polski Związek Niewidomych – Okręg Śląski
11. Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną – Koło w Chorzowie
12. Stowarzyszenie „Chorzowska Lauba”
13. Stowarzyszenie „Nasz Dom”
14. Stowarzyszenie na Rzecz Rodziny
15. Stowarzyszenie Opieki Hospicyjnej i Paliatywnej „Hospicjum”
16. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów”
17. Stowarzyszenie Wspólnota Amazonek „Nadzieja”
18. Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza w Mikołowie
19. Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo – Prowincja Chełmińsko-Poznańska.

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla gminy Chorzów za 2024 rok została opracowana na podstawie danych zebranych i przetworzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Źródła tych danych są zróżnicowane – pochodzą m.in. ze sprawozdań resortowych, danych Głównego Urzędu Statystycznego, zbiorów centralnych oraz informacji będących w posiadaniu jednostki. Różnorodność źródeł i metod sprawozdawczości może powodować pozorne niespójności w prezentowanych danych, wynikające m.in. z odmiennych zasad ujmowania świadczeń (np. kwoty przyznane vs. wypłacone, świadczenia pieniężne vs. niepieniężne) czy sposobów liczenia odbiorców (np. na podstawie decyzji administracyjnych lub innych form wsparcia).

Na podstawie zgromadzonych informacji przeprowadzono analizę, której celem było rozpoznanie tendencji i zmian zachodzących w strukturze korzystania z pomocy społecznej oraz ocena skali i rodzaju potrzeb społecznych na terenie gminy. Dane zawarte w Ocenie umożliwiają zarówno monitorowanie problemów społecznych, jak i planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Informacje te mają charakter poglądowy i wspierający – ułatwiają władzom gminy podejmowanie decyzji w zakresie polityki społecznej oraz planowanie budżetu na kolejne lata. Wnioski i rekomendacje zaprezentowane poniżej stanowią rezultat przeprowadzonej analizy.

Dane przedstawione w formie raportów graficznych, zaczerpnięte z baz dziedzinowych, ukazują strukturę mieszkańców Chorzowa w podziale na różne grupy społeczne i demograficzne. Informacje dotyczące liczby ludności, zaprezentowane w tabelach i wykresach, odnoszą się do stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku. W porównaniu z końcem 2022 roku liczba mieszkańców miasta zmniejszyła się o 1 321 osób. Pomimo tego, proporcje między kobietami a mężczyznami pozostały niezmienione – w grudniu 2023 roku Chorzów zamieszkiwało 52 856 kobiet (52,55%) oraz 47 737 mężczyzn (47,45%).

Analiza podziału mieszkańców według grup wiekowych wskazuje, że liczba dzieci i młodzieży w wieku przedprodukcyjnym uległa dalszemu spadkowi, natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym utrzymała się na zbliżonym poziomie. Ta ostatnia grupa stanowi już 23,93% populacji Chorzowa, co potwierdza postępujący proces starzenia się społeczeństwa.

Struktura płciowa wśród osób młodszych – zarówno w wieku przedprodukcyjnym, jak i produkcyjnym – pozostała podobna. Nadal występuje nieznaczna przewaga liczebna mężczyzn nad kobietami w tych grupach wiekowych. Natomiast wśród osób w wieku poprodukcyjnym wyraźnie dominują kobiety, co jest zjawiskiem typowym wynikającym z dłuższej średniej długości życia kobiet.

W porównaniu do roku 2023, liczba osób bezrobotnych wśród mieszkańców Chorzowa nieznacznie wzrosła – z 1372 do 1376. Choć zmiana jest niewielka, zauważalna jest pewna zmiana w strukturze płci: wzrosła liczba bezrobotnych mężczyzn, przy jednoczesnym spadku liczby bezrobotnych kobiet. Może to świadczyć o częściowej poprawie sytuacji zawodowej kobiet lub narastających trudnościach mężczyzn na rynku pracy.

Od dłuższego czasu obserwowany jest systematyczny spadek liczby mieszkańców Chorzowa. Na dzień 30 czerwca 2024 roku populacja miasta wyniosła 100 012 osób. Prognozy demograficzne Głównego Urzędu Statystycznego na kolejne lata wskazują na wyraźny wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym spadku liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym. Trend ten będzie miał istotny wpływ na strukturę rodzin, zapotrzebowanie na usługi społeczne oraz sytuację na lokalnym rynku pracy, co należy uwzględnić w planowaniu działań społecznych i gospodarczych.

Rosnąca liczba starszych mieszkańców Chorzowa będzie miała bezpośredni wpływ na zwiększenie udziału seniorów we wszystkich formach pomocy społecznej, a także w systemie świadczeń zdrowotnych i emerytalnych. W połączeniu z rosnącymi kosztami udzielanego wsparcia, sytuacja ta będzie wymagała zwiększenia nakładów finansowych na system pomocy społecznej – szczególnie w zakresie funkcjonowania domów pomocy społecznej, usług opiekuńczych oraz programów skierowanych do osób starszych.

Tendencję starzenia się społeczeństwa potwierdzają również zawarte w niniejszej ocenie dane dotyczące osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W 2024 roku ponad połowę świadczeniobiorców nadal stanowiły osoby w wieku produkcyjnym (55,55%), natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły już 19,50%, co oznacza wzrost w porównaniu do 2023 roku, kiedy odsetek ten wynosił 17,88%. Udział osób w wieku przedprodukcyjnym nieznacznie się obniżył – z 24,81% w 2023 roku do 24,65% w roku bieżącym. W ostatnich latach widoczna jest więc wyraźna tendencja wzrostu udziału seniorów wśród świadczeniobiorców oraz stopniowy spadek liczby dzieci i młodzieży korzystających z pomocy społecznej. Dla porównania – w 2018 roku osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły 14,2% wszystkich świadczeniobiorców, natomiast osoby niepełnoletnie (do 17. roku życia) – aż 28%. Świadczenia dla najmłodszych przyjmowały głównie formę dożywiania. Z kolei wśród seniorów dominowały pomoc żywieniowa, usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania lub w ośrodkach wsparcia, a także pobyt w domach pomocy społecznej.

Na podstawie sprawozdań za rok 2024 oraz zaprezentowanych wykresów i analiz, można stwierdzić, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Wśród objętych wsparciem gospodarstw domowych odnotowano jednak spadek liczby tych, które otrzymywały świadczenia pieniężne (zasiłki celowe, okresowe i stałe), przy jednoczesnym wzroście korzystających ze świadczeń niepieniężnych, takich jak praca socjalna, usługi opiekuńcze, dożywianie oraz zapewnienie schronienia.

W związku z tym warto przybliżyć specyfikę świadczeń niepieniężnych, które różnią się od pomocy finansowej zarówno zakresem, jak i zasadami przyznawania. Praca socjalna oraz większość świadczeń niepieniężnych są niezależne od kryterium dochodowego. Ich celem jest wspieranie osób i rodzin w odzyskiwaniu lub wzmacnianiu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Mają one charakter szczególny, ponieważ służą zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych. W przypadku tych form pomocy dochód nie jest czynnikiem decydującym przy ocenie wniosku.

Z kolei pomoc finansowa w postaci świadczeń pieniężnych przysługuje wyłącznie osobom spełniającym kryteria określone w ustawie o pomocy społecznej. Podstawowym warunkiem

przyznania tego rodzaju pomocy jest jednocześnie występowanie trudnej sytuacji materialnej oraz trudnej sytuacji życiowej. Niskie dochody muszą więc być powiązane z innymi okolicznościami, które uzasadniają potrzebę wsparcia. Warto zauważyć, że choć liczba osób otrzymujących świadczenia pieniężne w 2024 roku nie wzrosła, to jednak łączna kwota wydatków na te świadczenia zdecydowanie się zwiększyła, szczególnie w zakresie zasiłków stałych. Wynika to przede wszystkim ze zmiany zasad ustalania należnych kwot świadczeń.

W formularzu oceny przedstawiono różne aspekty udzielonej pomocy – między innymi liczbę osób, które otrzymały wsparcie na podstawie decyzji administracyjnej poprzedzonej wywiadem środowiskowym, liczbę osób i rodzin objętych świadczeniami pieniężnymi i niepieniężnymi, a także dane dotyczące pomocy udzielanej bez konieczności wydania decyzji. Ujęto również koszty realizacji poszczególnych zadań, przyczyny przyznawania świadczeń oraz strukturę rodzin objętych wsparciem. Na szczególną uwagę zasługuje analiza rodzin, które ze względu na ograniczone możliwości samodzielnego poradzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych stanowią znaczną część ogółu świadczeniobiorców. Z danych wynika bowiem, że największą grupę beneficjentów stanowią osoby samotne prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe – aż 66,36% wszystkich rodzin objętych wsparciem (w porównaniu do 62,75% w roku 2023). Wśród tych osób dominują osoby w wieku produkcyjnym, które zgłosiły się po pomoc z powodu ciężkiej lub długotrwałej choroby, niepełnosprawności czy bezrobocia. W 2024 roku zauważalny jest dalszy wzrost liczby osób korzystających ze wsparcia z powodu problemów zdrowotnych, a także wyraźny wzrost liczby osób zgłaszających się z powodu przemocy domowej, uzależnień oraz bezdomności. Nieznaczny spadek odnotowano natomiast wśród osób, których trudna sytuacja życiowa wynikała z bezrobocia.

W sprawozdaniu szczegółowo przedstawiono również informacje dotyczące środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i innych działań w obszarze polityki społecznej, ujętych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego. Analiza tych danych pokazuje nie tylko bieżące potrzeby, ale również kierunki, w jakich zmierzają zmiany społeczne i demograficzne mające wpływ na poziom wydatków.

Wydatki gminy na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej systematycznie rosną, co jest związane zarówno ze wzrostem cen usług, jak i ze zmianami demograficznymi – przede wszystkim starzeniem się społeczeństwa, które zwiększa zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze, pomoc w codziennym funkcjonowaniu oraz miejsca w domach pomocy społecznej. W tym kontekście należy podkreślić, że odpłatności ponoszone przez gminę za pobyt mieszkańców w DPS-ach są bardzo wysokie i stanowią poważne obciążenie dla budżetu samorządu.

Istotne zwiększenie wydatków dotyczy również zaspokajania podstawowych potrzeb egzystencjalnych, takich jak zapewnienie posiłków. W porównaniu z rokiem 2023 odnotowano także wzrost liczby osób bezdomnych, w tym kobiet z dziećmi, co dodatkowo zwiększa koszty związane z organizacją schronienia. Schronisko dla bezdomnych mężczyzn w naszym mieście nie dysponuje wystarczającą liczbą miejsc, dlatego część osób kierowana jest do placówek poza gminą. Osoby bezdomne, które jednocześnie są niepełnosprawne lub przewlekłe chore, a nie wyrażają zgody na umieszczenie ich w domu pomocy społecznej bądź nie kwalifikują się do takiego skierowania, trafiają do placówek zapewniających schronienie wraz z usługami

opiekuńczymi. Świadczenia w tego typu placówkach mają szczególny charakter i wiążą się z wyższymi kosztami jednostkowymi. Ich celem jest jednak zabezpieczenie podstawowych warunków egzystencji osób pozbawionych zasobów i możliwości samodzielnego funkcjonowania – zgodnie z zasadą, że pomoc społeczna powinna trafiać do każdego, kto rzeczywiście jej potrzebuje.

Z analizy wydatków z ostatnich trzech lat wynika, że środki przeznaczone na realizację zadań w ramach systemu pomocy społecznej wzrosły z kwoty 67 636 798 zł w 2022 roku do 71 633 586 zł w 2023 roku, a w 2024 roku osiągnęły wartość 87 332 923 zł. Wzrost ten o ponad 15 milionów złotych, szczególnie w 2024 roku, wskazuje na rosnące potrzeby w zakresie pomocy społecznej, które wynikają zarówno z procesów demograficznych, jak i społecznych. Wzrost liczby osób starszych, niepełnosprawnych oraz osób w trudnej sytuacji życiowej, a także wzrost kosztów usług opiekuńczych i instytucjonalnych, wymaga zwiększenia nakładów finansowych. Dodatkowo, konieczność dostosowywania systemu pomocy do zmieniającego się prawa i rosnących wymagań w zakresie realizacji zadań publicznych sprawia, że dalsze zwiększanie środków na pomoc społeczną staje się niezbędne. Analiza tych danych jednoznacznie wskazuje na konieczność kontynuowania trendu wzrostu wydatków, aby zapewnić skuteczną realizację zadań wynikających z przepisów prawa oraz zaspokoić rosnące potrzeby społeczne mieszkańców gminy.

Przeprowadzona analiza dotyczy osób będących beneficjentami pomocy społecznej w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej. Warto jednak zaznaczyć, że Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje nie tylko zadania wynikające bezpośrednio z tej ustawy, lecz również szereg innych działań z zakresu szeroko pojętej polityki społecznej. Obejmują one realizację świadczeń wynikających z odrębnych ustaw, m.in. świadczenia dla rodzin, wsparcie edukacyjne, mieszkaniowe oraz działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu.

Jednym z takich działań jest przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych, zgodnie z ustawą o dodatkach mieszkaniowych. Świadczenie to przysługuje po spełnieniu kryteriów dotyczących dochodu, powierzchni użytkowej lokalu oraz tytułu prawnego do jego zajmowania. W roku objętym oceną odnotowano wzrost wydatków na ten cel względem roku 2023, a prognozy wskazują na dalszy wzrost w kolejnych latach.

OPS realizuje także pomoc materialną o charakterze socjalnym – w formie stypendiów i zasiłków szkolnych – na podstawie ustawy o systemie oświaty. W 2024 roku łączna kwota przeznaczona na te świadczenia była niższa niż rok wcześniej, co może wskazywać na spadek liczby uprawnionych uczniów. Może to wynikać z poprawy sytuacji dochodowej rodzin lub niżu demograficznego.

W zakresie działań na rzecz rodzin wielodzietnych, OPS realizuje zadania związane z Kartą Dużej Rodziny. W 2024 roku nie odnotowano wzrostu liczby nowych wnioskodawców. Większość uprawnionych rodzin już wcześniej skorzystała z tej formy wsparcia, a liczba nowych rodzin spełniających kryteria nie ulega znaczącym zmianom.

W obszarze wsparcia osób z niepełnosprawnościami, Ośrodek realizował dofinansowania w ramach rehabilitacji społecznej. Środki przeznaczono m.in. na likwidację barier architektonicznych i technicznych, zakup sprzętu rehabilitacyjnego i środków pomocniczych,

turnusy rehabilitacyjne oraz organizację wydarzeń kulturalnych i sportowych. Kontynuowano działania w ramach programów „Aktywny samorząd” oraz „Samodzielność – Aktywność – Mobilność”. Wzrosły również wydatki na prowadzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz zajęcia klubowe dla uczestników WTZ.

OPS realizuje także zadania z zakresu pieczy zastępczej – zarówno rodzinnej, jak i instytucjonalnej – oraz wspiera proces usamodzielniania wychowanków. Działania te prowadzone są na podstawie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wydatki w tym zakresie rosną z roku na rok, co wynika z potrzeby zapewnienia odpowiedniej liczby miejsc w rodzinach zastępczych i instytucjach oraz ze wzrastającego zapotrzebowania na wsparcie rodzin biologicznych.

Ważnym i szerokim obszarem działania OPS są również świadczenia realizowane przez Dział Świadczeń dla Rodzin, wynikające m.in. z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W ostatnich latach zauważalny jest spadek liczby wypłacanych zasiłków rodzinnych – głównie z powodu niezmiennego od 2009 roku kryterium dochodowego, które nie odpowiada obecnym realiom ekonomicznym. W konsekwencji maleje także liczba dodatków uzależnionych od tych zasiłków. Tendencja spadkowa dotyczy również wypłat z funduszu alimentacyjnego – mimo wzrostu kryterium dochodowego i podwyższenia maksymalnej kwoty świadczenia od 1 października 2024 roku. Główne przyczyny to rosnące wynagrodzenia minimalne, które pozbawiają rodziny prawa do tych świadczeń, oraz fakt, że ich pobieranie wpływa na dostęp do innych form wsparcia, co skutkuje rezygnacją z ich uzyskiwania przez część wnioskodawców.

Należy jednak podkreślić, że mimo spadku liczby niektórych świadczeń, ogólne wydatki pozostają wysokie – przede wszystkim w związku ze wzrostem liczby świadczeniobiorców świadczenia pielęgnacyjnego. Rosnące nakłady w tym zakresie wynikają zarówno z corocznej waloryzacji, jak i ze zmian przepisów obowiązujących od stycznia 2024 roku, które rozszerzyły katalog osób uprawnionych. Na stabilnym poziomie utrzymują się natomiast zasiłki pielęgnacyjne.

Świadczenie wychowawcze 500+ realizuje obecnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ośrodek wypłacał jedynie świadczenia przyznane przez Wojewodę w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – za okresy sprzed czerwca 2022 roku.

Dodatkowo, Dział Świadczeń dla Rodzin realizował wypłaty jednorazowego świadczenia w ramach ustawy „Za Życiem” oraz inne zadania, takie jak: wypłata dodatku osłonowego i bonu energetycznego. Wszystkie zadania realizowane przez Dział Świadczeń dla Rodzin są zadaniami zleconymi i finansowanymi z dotacji budżetu państwa.

Jak widać zakres działań realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzowie pozostaje szeroki i wieloaspektowy – obejmuje nie tylko pomoc w ramach ustawy o pomocy społecznej, lecz również liczne zadania wynikające z odrębnych regulacji prawnych. Rosnące koszty realizacji wielu świadczeń i usług wskazują na konieczność ciągłego monitorowania

sytuacji beneficjentów oraz elastycznego dostosowywania form wsparcia do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych.

Analiza wykonania budżetu w zakresie całej polityki społecznej potwierdza, że dominującą grupę beneficjentów stanowią osoby otrzymujące świadczenia rodzinne oraz opiekuńcze. Wydatki w tym obszarze pochłaniają największą część środków przeznaczonych na realizację zadań OPS i nadal rosną – przede wszystkim w związku z podniesieniem wysokości świadczeń oraz rozszerzeniem kręgu osób uprawnionych, szczególnie do świadczenia pielęgnacyjnego.

Istotną pozycję w budżecie zajmują także wydatki związane z zapewnieniem pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej. Wzrost kosztów utrzymania w tych placówkach nie jest jednak proporcjonalny do wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych, co generuje coraz większe obciążenia dla budżetu gminy. Dodatkowym wyzwaniem pozostają trudności z egzekwowaniem odpłatności od osób zobowiązanych.

Zauważalny wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym nie przekłada się wyłącznie na zwiększone zapotrzebowanie na opiekę całodobową. W tej grupie znajduje się również wiele osób aktywnych, które korzystają z działań integracyjnych i wspierających oferowanych przez ośrodki wsparcia oraz jednostki OPS. Zmieniające się potrzeby tej grupy wskazują na konieczność dalszego rozwijania oferty aktywizującej i sprzyjającej ich samodzielności.

Ocena zasobów pomocy społecznej dla gminy Chorzów, przygotowana na podstawie posiadanych i zebranych danych, powinna umożliwić analizowanie oraz monitorowanie występowania problemów społecznych, a także planowanie działań samorządowych w sferze usług społecznych. Pozwala to na ustalenie rzeczywistych potrzeb, skierowanie środków tam, gdzie są one najbardziej potrzebne, a także zapewnienie finansowania na realizację obowiązkowych zadań gminy i powiatu. W związku z tym przedstawiamy następujące rekomendacje:

1. Zabezpieczenie odpowiedniego budżetu na realizację zadań własnych gminy i powiatu w zakresie pomocy społecznej.

W celu zapewnienia ciągłości i skuteczności działań w obszarze polityki społecznej, niezbędne jest planowanie budżetu z uwzględnieniem prognozowanego wzrostu zapotrzebowania na świadczenia i usługi. W szczególności należy uwzględnić:

- Opiekę nad osobami starszymi, która stanowi jeden z priorytetowych obszarów wsparcia. Zwiększająca się liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wymaga elastycznego systemu usług – zarówno dla osób niesamodzielnych (opieka domowa, całodobowa), jak i aktywnych seniorów, którzy oczekują możliwości rozwoju, integracji i uczestnictwa społecznego.
- Pomoc osobom bezdomnym, w tym zapewnianie schronienia. Wysokie stawki jednostkowe oraz wzrastająca liczba osób wymagających wsparcia generują znaczne koszty, a jednocześnie stanowią istotny element profilaktyki wykluczenia społecznego.

- Rosnące zapotrzebowanie na świadczenia niepieniężne, w tym usługi opiekuńcze, dożywianie i zapewnienie schronienia. Wzrost liczby korzystających świadczy o zwiększającym się zakresie potrzeb lokalnej społeczności.
- Wzrost kosztów żywienia w placówkach, który przekłada się na ograniczenia w liczbie osób objętych pomocą żywieniową. Konieczne jest uwzględnienie tych wydatków w planowaniu środków na kolejny rok budżetowy.
- Wzrost liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej oraz wynikające z tego rosnące nakłady finansowe na świadczenia dla rodzin zastępczych, zawodowych oraz osób usamodzielnianych. Proces ten jest dodatkowo wzmacniany coroczną waloryzacją świadczeń i wzrostem wynagrodzeń.
- Wzrost kosztów utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, który wynika ze wzrostu kosztów zatrudnienia, cen rynkowych oraz kosztów eksploatacyjnych infrastruktury.

2. Utrzymanie obecnego poziomu zatrudnienia w celu zapewnienia ciągłości i jakości realizowanych zadań.

Biorąc pod uwagę rosnącą złożoność zadań realizowanych przez OPS, a także konieczność zapewnienia sprawnej obsługi mieszkańców, zasadne jest utrzymanie obecnych zasobów kadrowych. Stabilny i doświadczony zespół pracowników stanowi podstawę efektywnego działania ośrodka, szczególnie w kontekście realizacji zadań wymagających znajomości lokalnej specyfiki oraz indywidualnego podejścia do spraw. Ewentualne zmiany organizacyjne w obszarach administracyjnych mogłyby wpłynąć niekorzystnie na płynność procesów, terminowość działań oraz jakość świadczonych usług.

3. Stworzenie placówki zapewniającej okresową, całodobową opiekę dla osób starszych.

Wskazana jest potrzeba utworzenia placówki zapewniającej tymczasową, całodobową opiekę nad osobami niesamodzielnymi – np. po hospitalizacji, w sytuacjach losowych lub w czasie oczekiwania na miejsce w DPS. W Chorzowie brakuje takiego wsparcia dla osób starszych, samotnych, które wymagają stałej opieki, również medycznej. Usługi opiekuńcze w takich przypadkach okazują się niewystarczające. Utworzenie tego typu placówki mogłoby zapobiegać sytuacjom, w których osoby czasowo niesamodzielne trafiają do domów pomocy społecznej na stałe, mimo że po powrocie do zdrowia i odzyskaniu sprawności mogłyby dalej funkcjonować samodzielnie.

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej

.....mgr. Teresa Gabor..